

YLÄ-SATAKUNNAN KIHlakUNTA

VESILAHDEN HALLINTOPITÄJÄ

JA ALUEEN RÄLSSITILAT

NARVAN KOLMANNES

Huhtaa oma jakokunta

Huctisby mk 1540-43, Huchtis mk 1546, 1553, pm 1558 ym. Huctann kk 1555, Huchtain tk 1564.

I Vitikka

MATTI PIETARINPOIKA 1540- , k 40: 10, 53: 9, 68: 8. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 6, la 9, ny 12.125. Lv 1558-59: 10½-10, 1561-62: 3-9, 1564-71: 4 3/8. Madz Viticka mk 1546, 1553-56, 1558-61, 1564-68, pm 1558-59, 1561-71. Madz Vittika mk 1552, Vitticka (Witticka) mk 1569-71.

1554-69 lm 17. Madz Viticka lm tk 54 - sk 56, Madz Viticka Huchtis (Huctis) lm tk 64 - lk 66, sk 68 - kk 69, Madz Persson Huctis lm kk 67 - lk 68. Mats Witecka km 1564 Lempäälä > Pirkkala, Mats Huchtis etsikkokäräjien lm Pirkkalan nimismiestalossa 15.7.1564, VA Ylä-Satakunta KOa 73 f. 721v- .

Sak kk 1551 Matz Viticka t > Gres Nälkä, kk 1566 Madz Viticka Hucttis sai sakon herjauksesta, kun oli sanonut Yrjö Veittoin vaimoa (Tottijärven Kärkilahdelta) huoraksi, kk 1566 sai 40 markan sakon, koska oli ylittänyt Laukon Jons Knutinpohjan maiden rajat sekä vallannut häneltä metsää ja kalavettä, lk 1568 Madz Viticka Huctis sai sakon vahingonteosta Yrjö Veittoin katiskoille, sk 1569 (2.1.1570) Madz Viticka Huchtis kelvottomat aidat ja sillat.

Hv 1571 Matz Viticka: ku 10, hev 2, le 7, nk 0-0-3-2, la 8, oa 143:6, ny 14.5.

YRJÖ (1556, 1560) Jören Viticka kk 1556 t & Pajulahden Jaakko, sk 1560 saman kylän Jaakko Tulokas löi Jören Viticka.

JUHO PIETARINPOIKA sak Karkun tk 6.4.1557 Sarkolan Juho Rekonpoika (talo IX) t > Jöns Persson Huchtankylä j Vesilax sochn.

II Runkka

ERKKI 1540-54, 1556, k 40: 7, 44: 8, 53: 4, 56: öde. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 5, la 4, ny 10.0. Erich Nälkä mk 1553-54, 1556.

MIKKO (1555) tk 1555 Michill Nälckä sai 40 markan sakon Heikki Sarkin erämaa-aitan varastamisesta. Maksoi kruunulle 5 markkaa. Hämeenkyrön Heikki Sarkki Sarkkilan kylästä maksoi erämaiden kalaveroa 1553-56, mutta hänen eräsijansa sijainnista ei ole tietoa ja tuntuu oudolta, mitä tekemistä huhtaalaisella oli Kyrön erämaissa. Myös Vesilahden

Sarkkilassa isännöi siihen aikaan Heikki Kallion taloa, mutta häntä ei mainita eränkävijöiden luetteloissa 1552-57. Michel Nälkä uudelleen mk 1566-68, k 1566: 1, 1568: 7.

MIKKO mk 1558-65, pm 1558-64. K 58: 6. Lv 1558-59: 1-1½, 1561-62: 2-1½, 1564: 4. Michell Sassi mk 1558-61, pm 1558-62, 1564, Michill Sassii mk 1565. Ks. Pajulahti, talo V.

JAAKKO MATINPOIKA pm 1565- , mk 1569- , k 7. Lv 1565-71 ka 1 3/7. Jacob Tulokas sk 1560 Yrjö Vitikka löi, Jacob Tulokas pm 1565, Jacob Runcka mk 1569-70, Jacob Ruicka mk 1571. Jacob Madzsson ibm sk 1567 t & saman kylän Jaakko Erkinpoika (talo IV). Hv 1571 Jacob Mattsson: ku 3, hev 1, le 2, nk 1-1-0-0, la 5, oa 44:7, ny 5.625.

III

PIETARI LAURINPOIKA 1540-, k 40: 7, 44: 8, 53: 7, 58: 8. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 8, ny 6.5. Lv 1558-59: 2½-4, 1560-61: 3-5, 1564-71 ka 2 3/8. Per Nälkä mk 1546, 1552, pm 1562-63, 1565-71. Per Larsson mk 1569-71. Sak sk 1560 Per Huctis vastuupakoilu, sk 1569 Per Larsson ibm huonot aidat ja sillat.

REKO sak kk 1551 Gres Nälkä Matti Vitikka löi.

SIPI LAURINPOIKA Hv 1571: Huctis Siffrid Larsson ku 2, hev 1, le 4, nk 1-1-0-0, la 2, oa 60:- , ny 7.25.

IV

LAURI NIILONPOIKA 1540-58, 1564-65, k 40: 4, 41: 5, 53: 4, 64: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 2, ny 7.25. Laurens Nilsson mk 1541-42, Lasse Hyry mk 1546, 1552, Lasse Karrucka mk 1553, Lasse Karruck mk 1554-55, Lasse Karruch mk 1556. Sak kk 1555 Lasse Huctann, Pajulahden Erkki Pajukanto löi. Lass Karruch Huctis lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

JAAKKO ERKINPOIKA pm 1558- , mk 1559-62, 1566- , k 1559: 6, 1568: 7. Lv 1558-59: 1½-2, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 2 5/8. Jacob Paiukanda pm 1565, 1569-71, mk 1569-71. Lm kk 1565 Jacop Hucttis, lm sk 1566 Jacob Ericsson Hucttis. Sak tk 1564 Jacop Hucttain ei kuljettanut oluttynnyreitä Helsinkiin, laimk, sk 1567 (13.3.1568) Jacob Erichsson Huctis t & saman kylän Jaakko Matinpoka (talo II). Hv 1571 Jacop Ericsson: ku 3, hev 2, le 4, nk 0-0-0-2, la 5, oa 83:5, ny 9.625.

Palho oma jakokunta

Henric Paloss 1439 takuumies pitäjän puolesta, REA 476.
i Pahlo by 11.2.1509 Vesilahden laamanninkäräjät, VA Turku & Pori MO 41/2 f. 39v, k orig:sta.

I Tavola

JOHANNES DAVIDINPOIKA 1540- , k 40: 8, 44: 7, pm 58: 5. Karja 1540: hev 2, le 9, nk 12, la 13, ny 20.625. Lv 1558-59: 1-1½, 1561-62: 3-1½, 1564-71 ka 1 1/16. Jons Stycki mk 1546, 1552, Johannes mk 1558-71, Jons Daidss. pm 1565, 1567-71. Sak tk 1551 Johannes Palhon ei ollut laillista humalatarhaa, kevk 1551 Johannes Palhun varasti naapuriltaan kolme lapiota, napakairan (naffuar) ja kirveen, stk 9.5.1556 Jons Palhon yllytti rahvasta olemaan kuljettamatta nimismiesveroa, sk 1563 Palhon Olavi Olavinpoika (talo III) t > Johannes ibm, sk 1563 Jo-

hannes Palhon kelvottomat aidat ja sillat, tk 1564 Johannes Palhon naapureineen saivat 40 markan sakon vallattuaan Vakkalan asukkailta neljä puntaa (= 16 tynnyriä) viljaa, kk 1564 Johannes Palhon sakko kelvottomista aidoista ja silloista, lk 1568 Johannes Palhon sai 40 markan sakon, koska oli vallannut talon II Jaakko Jussinpojan pellon, kk 1568 Johannes ibm ja talon IV Olavi Heikinpoika tehneet yhdessä vahinkoa Jaakko Jussinpojan pellolla (päästäneet sinne karjaansa?).

HEIKKI JUHONPOIKA hv 1571: Hen. Jonss. ku 3, hev 1, le 2, nk -, oa 31:1, ny 4.0.

II Jaakkola

Ions Iopsson km 1501 Laukko > Sarkola, FMU VI 4906.

JAAKKO 1540-43, k 40: 6. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 6, la 7, ny 9.875.

JUSSI JUSSINPOIKA 1544-56, k 44: 7. Ions Iacolan mk 1544-52, Jöns Jonsson mk 1553-56. Jöns Jacobsson Palho 18.2.1556 valitukset > nimismies Erkki Vakkalasta, ks. Vakkala II.

JAAKKO JUSSINPOIKA mk 1558-84, pm 1558-70. K 58: 8, 69: 7. Lv 1558-59: 8½-10, 1561-62: 3-8, 1564-70 ka 5½. Jacob Jönsson mk 1558- , pm 1558- . Iacop Palhun Ek 1553, Iacop Palhonn Ek 1554. Erämaan sijainti tuntematon. Jacåpp Palhon lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak kk 30.8.1556 Jacåp Palhon löi rammaksi Lasse Broch ibm (ks. Lassesta talo V), kk 1557 Jacåp Palhon t > (Hinsalan Perttu Kärki, sk 63 Jacop Palhon tottelemattomuus käräjillä, kk 1566 Jacop Ionsson Palhon sakko kelvottomista aidoista, silloista ja ojista sekä humalatarhan puuttumisesta, lk 1568 Jacob Jonsson Palhon sakko vahingonteosta > hustru Margredh ibm (talo V), talon I Johannes vallannut pellon, kk 1568 talon I Johannes ja talon IV Olavi Heikinpoika tehneet vahinkoa Jaakon pellolla.

NIISIUS JAAKONPOIKA pm 1571- , mk 1585-92. Pm 1571 Nisius Iacobss., lv 4. Sak sk 14.1.1571 Rödi Jörienn (talo III) t > Nils (?) Jacobsson ibm, kk 31.8.1571 Nils (?) Jacopsson Palhon kelvottomat aidat ja sillat. (Kirjurit sotkivat usein nimen Nisius Nilsiin). Hv 1571 Palhå: Dionisius ku 5, hev 2, le 6, nk 0-3-1-0, la 9, oa 123:1, ny 13.125.

III Ruotsila

OLAVI OLAVIPOIKA mk 1540-69, pm 1558-66, 1571. K 40: 5, 44: 7, 46: 4, 53: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 3, ny 6.375. Lv 1558-59: 1-3, 1561-62: 2-1, 1564-66: 1-½-0, 1571: 3. Oleff Rodzi mk 1546, 1552-56, Oleff Rodtzi pm 1561, Oluff Rodtzi pm 1565, Ruodzii pm 1571, Oleff Olsson mk 1558-61, Oluff Oluffsson mk 1565, 1569. Oluff Oluffsson Palhon sk 1563 t > Johannes ibm. Oluff Rodzi lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v; samoin Oluff Rodzi 1556 rahalla (10 äyriä), VA 2000 f. 30v.

YRJÖ LAURINPOIKA mk 1570-1601, k 70: 5, Jören Larss. (Larsson) mk 1570-71. Sak sk 1570 (14.1.1571) Rödi Jörienn t > Nils Jacobsson ibm. Hv 1571: Palhå Jören Larss. ku 2, hev 1, le 3, nk 3-0-0-0, la 3, oa 47:- , ny 6.875.

HEIKKI pm 1567-70. Lv 1567-70: 0-0-1-2. Hinrich Ruotzii pm 1567-68, Hendrich Ruodzii pm 1569-70.

IV Uotila

HEIKKI 1540-52, k 40: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 2, ny 7.25. Hen. Äijä mk 1546, 1552. Hendirch Palhon 1552 lupasi mennä asumaan talon V Heikki Palhon eräsijalle Kurun Muluslahteen eli Hainariin. Sak kk 1554 Henrich Palhon t > Per Tallinen Vesilahden piispankär. 1554 Hen. Palhon mz Lasse Tallinen t > Per Sickäpä pyhäpäivänä (sama juttu kuin kk 1554). Tuskin on lähtenyt Kuruun.

OLAVI HEIKINPOIKA 1553-1608, k 53: 5. Lv 1558-59: 5½-5, 1561-62: 2-5, 1564-71 ka 3 3/16. Oleff Hen.sson mk 1558-68, Oluff Hinderesson 1569-71. Oluff Hen.sson Palhon lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak kk 1568 Oleff Hen.sson Palhon teki vahinkoa talon II pellolla. Hv 1571: ku 2, hev 2, le 5, nk 1-0-0-0, la 9, oa 82:-, ny 10.625.

V Knaapi

OLAVI HEIKINPOIKA Ruotsin valtionhoitaja Kustaa Eerikinpoika (Vaasa) antoi Upsalassa 14.4.1523 --- thenne breffwisare Oluf Hinrichsson verovapauden mielisuosionsa ajaksi Martila och Palho och Heijnnu nimiisiin tiloihin uskollisesta palveluksesta häntä ja valtakuntaa kohtaan. KA Strödda räkenskaper. Klagomålregister 1550- och 1560-talen. Register på skattegodz, som adeln och borgare ha under deres arf och eget f. 221, VA FR 319. Pain. Eric Anthoni HTF 1962: 3 s. 125. Olof i Palho oli 1537 kuudes mkkm Huittisissa Sammun ja Keikyän rajakatselmuksessa. Luettelossa ovat hänen edellään Ylä-Satakunnan kihlakunnantuomari Jöns Vestgöte, Pohjanmaan kihlakunnantuomari Anders Vestgöte, rälssimies Yrjänä Jönsinpoika Euran Lähteenojalta, Henrik kirjuri (Lavilan sukua Eurajoelta?) ja Kokemäenkartanon vouti Klaus kirjuri. Olavin jälkeen luettelossa on kuusi Ala-Satakunnan talollista. Katselmuskuntaan on valittu rälssimiehiä ja talollisia 6 + 6, joten Olavi oli rälssimies. VA Ylä-Satakunta KOa 78 f. 1147 (Huittisten sk 1757). Anthonin mukaan Olavi oli lähtenyt juutteja pakoon Suomesta ja osallistunut Kustaa Vaasan joukoissa vapaustaisteluun Kristian II:a vastaan.

HENRIK Palho: Hen. pm 1558, k 16, Hen. knape pm 1561, k 12. Hen. nobilis (= jalosukuinen) pm 1562, Hen i Palho pm 1565-66. Vuoden 1554 tai 1555 rälssi- ja varustusluettelo: Satagwndh --- These effterschriffne Frÿborne --- en part 1½ gård, och äre veder redo ... Hinrick i Pålå, KA Strödda äldre räkenskaper, julk. Eric Anthoni, HTF 1962: 4 s. 175. Register på adelens godz och gårdar vdÿ Finland 1562: Hendrick i Palo vdi Vesilax, julk. Kustavi Grotenfelt, Kameralisia asiakirjoja II 2 s. 66.

Eom 1552 Hendrich aff Palhusby etth Ererwm benempd Mulialax ved Kehässlax siöö 10 peninkulman päässä (Kurun Muluslahdella). Asutettava ja sinne lupasi mennä Hendrich Palhon (ilm. talon IV Heikki). Eom 1554 Hender Palho Vesilax sochn 1 miehenosa Laukaan Peurunkajärvellä, jossa oli myös Suotaalan Tuomas ja Mikko Niilonpojilla (Tyrvännöstä) 1 miehenosa. Pirkkalan kevk 4.6.1551 Kiimajoen Niilo (Teiskosta) oli tehnyt vahinkoa in opå Hen. Palhos eremarch skogh (Kurun Muluslahdella?).

MARGAREETA Palho hustru Marett pm 1569-71 (ei Laukon rälssitilalla). Sak rovastin tk 26.5.1555 Margaret Palhon vapautettiin syytteestä, jonka Biritä, Kalinpäs h^u oli nostanut, lk 1568 talon II JJ tehnyt vahinkoa > hustru Margredh ibm. Hv 1571: Marit i Palhå ku 20, hev 2, ve-tohärkä 1, le 7, nk 0-1-1-0, la 16, oa 138:6, ny 15.0.

Kk 1556 Jacåp Palhon t > Lasse Broch ibm rammaksi, tk 1557 Oleff Vaccalan t > Lasse Proki lenzmandz dreng. Samanniminen mies Lasse Broke

tai Brock oli Satakunnan voutina 1530-luvulla. Myös Euran Sorkkisissa on Broke, Bråki, Brock talollisen lisänimenä. Palhon Lasse Broch, Proki oli ehkä Palhon Henrik - knaapin palvelija ja Henrik ehkä 1556-57 Vesilahden nimismies.

taloihin sijoittamatta:

PIRITTA kk 1560 hustru Biritia Palhos hustru, Vakkalan Siuko (talo IV) löi.

kk 1557 Bertill Kärki (Hinsalasta) oli herjannut Biridt Palhon.

VAKKALA oma jakokunta

Niels Wakkelass 1439 takuumies pitäjän puolesta, REA 476.

Marchus Wachala lm lk 1479, RA Protokoller m.m. från Konungsdom och Konungsräfst.

I Rasi

PIETARI mk 1540, k 7. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 1, la 8, ny 8.5.

RASMUS MIKONPOIKA 1541-1602, k 41: 7, 44: 4, 53: 7, 61: 6, 65: 9, 66: 5. Lv 1558-59: 2-2½, 1561-62: 2-1½, 1564-71 ka 1 1/8. 1563-71 lm 15. Rasmus Michelsson Vackalan kk 1566, sk 1566, kk 1567, sk 1567, kevk 1568. Rasmus Vachkalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak kevk 1558 Vakkalan Olavi (talo II) hakkasi Rasmusen ruuhen hajalle, sk 1560 (8.1.1561) ei toimittanut kruunulle verolehmää. Hv 1571 Rasmus Persson (isännimi?): ku 2, hev 1, le 1, nk 0-1-0-0, la 2, oa 23:2, ny 3.75. Rasmus Wackalan etsikkokäräjien lm Pirkkalan nimismiestalossa 15.7.1564, km 1564 Lempäälä > Pirkkala, VA Ylä-Satakunta KOa 73f. 721v- .

II Sisto

ERKKI mk 1540-52, k 40: 7, 41: 13. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 5, la 4, ny 10.0. Eric Vac. mk 1546, Eric Vackalan mk 1552. Palhon Jussi Jaakonpoika (talo II) ja Jokioisten Martti Jaanu (talo V) kertoivat 18.2.1556 kuninkaan kamarikirjurille Jaakko Teitille, että theris lenzman Erich Wackalast oli kantanut nimismiesveroa liikaa eli 5 karpia viljaa koukulta kolmen sijasta. Jaakko Teitin valitusluettelo 1555-1556, julk. Kustavi Grotenfelt (1894) s. 298-299. Erkin nimismiehyiden ajankohta on ?

SIXTUS 1553-56, k 53: 11. Sixtus aff Wackala Eom 1552 & Suomelan Heikki ja Niilo eräsijan vid Iäming siöö (Ruoveden Jämingissä) 12 penkulmaa kotoa. Siellä olevalle viljelyskelpoiselle maalle piti lähteä asumaan Sixtuksen pojan Erkin. VA 130^a f. 11v. Sixtus Vachkan Ek 1553. Sak kk 1551 Sixtus Vackalan t & Gres Rönä samasta kylästä. Kk 30.8.1556 Hakimäen Klemetti todettiin täydeksi miehentappajaksi, koska oli lyönyt kuoliaaksi Sixtus Vackalan. Pääsi 40 markan sakoilla.

OLAVI SIKSTUKSENPOIKA 1558-84, k 58: 11. Lv 1558-59: 6-5, 1561-62: 4-4, 1564-71 ka 4 15/16. Oleff Sixtusson mk 1558 jne, pm 1558 jne.

Sak tk 1551 Oluff Wackalan t > Henrich Röpä (p.o. Rönä?), tk 8.4. 1557 t > Lasse Proki, lenzmandz dreng, kevk 1558 hakkasi Rasmusen (talo I) ruuhen rikki, sk 1559 Hinsalan Bencht Latainen vahingonteko på Oleff Sixtussons höö, sk 1567 Oluff Vackalan sakko niskuroinnista, koska ei ollut käskystä punonut kuninkaan hamppuja, kk 1568 Oluff Sixtusson Vackalan t > Gres ibm (talo III) ja syytti suotta Rekoa lammasvarkaaksi.

Hv 1571: Vackala: Oleff ku 10, hev 2, le 3, nk 0-6-0-1, la 9, oa 88:6, ny 11.625.

Erich Sixtusson Vackala lupasi 1552 lähteä asumaan talon eräsijalle, VA 130^a f. 11v. Häntä ei näy uudisasukkaana.

III Ryönä

Oleff Römä km 1501 Laukko > Sarkola, FMU VI 4906.

LAURI 1540, k 4. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 2, ny 7.25.

HEIKKI mk 1541-65, pm 1558- . K 41: 6, 44: 7, 53: 6, 58: 5. Lv 1558-59: 1½-1½, 1561-62: 2½-2½, 1564-71 ka 1 7/16. Hen. Rönä mk 1546-65, pm 1558- . Tk 1555 talon II Olavi t > Henrich Röpä (p.o. Rönä ?).

REKO HEIKINPOIKA mk 1566- , k 66:5. Grels Rönä mk 1566-67, Gregers Hen.sson mk 1568-71. Sak kk 1551 Gres Rönä t & Vakkalan Sixtus, kk 1568 talon II Olavi syytti suotta Gres ibm lammasvarkaaksi ja löi. Hv 1571: Gres Rönä ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 3, oa 34:4, ny 4.875.

IV Kouvo

Jöns Wackalast lm kk 1505, FMU VI 5131 = ? Jöns Kaikolainen lm lk 11.2.1509, VA Turku & Pori MO, Ruoveden maanjako-oikeuden pk. 30.6. 1795, k orig:sta. 1700-luvun kopion Kociko ... voi olla väärinymmärretty originaalin Ko_ko ..., p.o. siis Koukolainen?

MATTI mk 1540-65, pm 1558-64. K 40: 10, 41: 13, 44: 11, 53: 12. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 6, la 9, ny 12.125. Lv 1558-59: 7-7, 1561-62: 4-4½, 1564: 4. Madz Koukoi, Kouckoi, Koukoi mk 1553, 1555-56, 1558-61, 1564, pm 1558-59, 1561, 1564. Madz Koukoi (?) mk 1565. Madz Kouckoinen lunasti 1556 hauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v.

SIPI MATINPOIKA mk 1566- , pm 1565- , k 66:12. Lv 1565-71 ka 4 3/14. Sig^d (Sigfrid, Siffrid) Koukoi, Koukoi, Kouckoi, Koukoi mk 1566-71, pm 1565-71.

Lm Siffredh (Sigfredh) Wackalan kk 1551, sk 1553, tk ja sk 1554, Siukoi Vackalan kk ja sk 1556, kevk 1557, Sixtus Vackalan kevk 1558, sk 1560, Siukoi Vackalan sk 1559, sk 1563.

Siffred Koukoi Vackalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak stk 1556 Siffredh Koukoi hakkasi yleisellä maantiellä poikki joitakin Vihaisten Olavin köysiä (Iloinen talo II), kk 1560 Siukoi Vackalan t > vaimo Piritta Palhon kylästä, tk 1561 teki vahinkoa talon V Paulukselle, sk 1568 Sig^d Wackalan t > Biritta ibm, tk 1569 Sig^d Koukoi Vakkalan vastuupakoilu. Sig^d Kouckoi mk 1569-71.

Hv 1571 Siukä Matzsson: ku 5, hev 2, le 4, nk 0-1-1-1, la 4, oa 83:1, ny 10.0.

V Sipilä

taloa ei ole maakirjoissa.

Vackala Paulus pm 1558, 1562-63, kirkon k 4. Povel Hålst till Vackala vdi Vesilax 1562. (Register på Adelen gotz och gårdar vdi Finland 1562, Kameralisia asiakirjoja II 2 s. 65). Paulus Vackalan pm 1565 (on samassa asemassa luettelossa kuin Palhon knaappi Henrik, ei siis Laukon rälssitilalla). Tk 1561 Siukoi Vackalan overkan mot Paulus.

Pm 1569: Wackala h^u Biritta, kirkon k 4.

Sk 1568 Sig^d Wackalan t > Biritta ibm.

Vesilahden rovastinkäräjillä 26.5.1555 Birita Kalinpäs h^u syytti suotta Palhon knaapin vaimoa Margaretia. Voi olla sama Biritta kuin

Vakkalan Sipilässä. Taloa ei ole hv:ssa.

kylässä asui myös Frandz Vackalan lm tk 1551.

Narvan metsäjakokunta
Jokioisten jakokunta

JOKIOINEN

I Sievari

PIETARI 1540-52, k 40: 7, 41: 6, 44: 9. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 3, ny 7.875. Per Seuari mk 1546, Per Seeuari mk 1552.

ERKKI 1553-78, k 53: 7. Lv 1558-59: 3½-4½, 1561-62: 2½-3, 1564-71 ka 1 13/16. Erich Seijuari mk 1553, Erich Sieuari mk 1554-66, Erich Sijeffuari pm 1561. Erich Sieuari lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v., Erich Jokioisthen samoin 1556, VA 2000 f. 30. Sak kevk 1551 Eric Sieuari ibm t & saman kylän Jussi Martinpoika (talo V) ja Olavi Heikinpoika (talo IV) & Hinsalan Lauri Olavinpoika (talo ?), sk 1558 Erick Jokioisten t > Lasse Vattunen (Kuralasta). Hv 1571: Eric Sieffuari ku 3, hev 1, le 3, nk 2-1-0-0, la 5, oa 53:1, ny 7.125.

II talo autioitunut

TUOMAS 1540-43, k 40: 5. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 2, ny 4.75.

III Rassa

OLAVI LAURINPOIKA 1540-52, k 40: 7, 44: 4. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 7, la 6, ny 14.25.

HEIKKI OLAVINPOIKA mk 1553-84, pm 1558-64. K 53: 7, 55: 8, 66: 7. Lv 1558-59: 5-4½, 1561-62: 3-4, 1564: 4. Hendrick Olsson mk 1567. Hen. Jokioisthen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak kk 1564 Jons Janu (talo V) t > Hen. Olsson ibm, kk 1564 Hen. Olsson Joeldh kelvottomat aidat ja sillat, sk 1570 Jokioisten Olavi t > Hen. ibm. Hv 1571: Henric Olss. ku 20, hev 2, le 2, nk 1-0-2-0, la 4, oa 55:- , ny 8.

Thomas Rassa Iokiois lk 1567 vastuupakoilu.

OLAVI HEIKINPOIKA pm 1565 Oluff Hindersson, samoin - pm 1571. Lv 1565-71 ka 1 4/7. Oluff Jokioisten lm lk 1567, Oleff Jokiäisten lm sk 14.1.1571, Oleff Jokioisten lm tk 26.3.1571.

Sak kevk 1551 Oluff Hen.sson ibm t & Jokioisten JM (talo V) ja Erkki Sievari sekä Hinsalan Lauri Olavinpoika, tk 1555 Jons Janu t > Oluff Rassa, kk 60 Oleff Rassa t > Sixtus Kuralan, kk 1560 Hinsalan Bertil Kärki, Hen. Sorri ja Jöns Benchtälän sekä Niemenpään Pietari olivat ottaneet yhdeksän tukkia utaff Oleff Jokis, sk 1560 Oleff Joki-ois vastuupakoilu, kk 1564 Oluff Rassa t > Jonss Janu Joeldh, kk 1567 Jokioisten Jaakko Martinpoika (talo V) teki vahinkoa oppå Oluff Henrichssons ibm kalavesillä, sk 1568 Oluff Rassa Jokiois t > Jacob Janu ibm, joka oli lyönyt Olavin vaimoa, sk 14.1.1571 Oleff Jokiäisten t > Hen. ibm.

IV autioitunut

HEIKKI 1540-43, k 40: 2, 41: 6. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 6, la 9, ny 10.125.

V Jaanu

MARTTI mk 1540-65, pm 1558- . K 40: 4, 41: 3, 44: 4, 53: 8, 58: 9. Karja 1540: hev -, le 2, nk 2, la 5, ny 3.625. Lv 1558-59: 7-6½, 1561-62: 3½-4, 1564-71 ka 1 7/8. Morthen Ianus mk 1546, 1552, Morthen Janu mk 1553-65, pm 1558-71.

Mårthen Janu lm sk 1550, Morthen Ianu lm tk 1551, Mårthen Ianu lm kk 1551, Mortin Janu lm rovtk 1551, rovkk 1551, Mårthen Ianu lm piispankär. 1554, Morthen Janu lm stk 1556, kevk 1557, Morthen Janw lm sk 1558, Mårthen Janw lm tk 1559, yht. lm 10 kertaa.

Sak sk 1550 Mårthen Janu rikkinäiset sillat, kevk 1551 Mortin Janu Jokioijsten teki vahinkoa Salospohjan Erkin niityllä, Iloisten Henric skinnari oli tehnyt vahinkoa Martin kalavesillä, kk 1551 jälleen sakko vahingonteosta Salospohjan Erkin niityllä, kk 1555 (Junnilan) Nils Hakainen > Morthen Janu, kk 1559 Morten Janu t > Daudid Anian. Martti Jaanu valitti 18.2.1556 Jaakko Teitille Vakkalan Erkin (talo II) väärästä veronkannosta. Morthen Ianu lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f.30.

a) JUSSI MARTINPOIKA mk 1566-70, k 66: 6. Sak kevk 1551 Jonss Mor-tinsson Iokioijsten t & Erkki Sievari & talon III OH sekä Hinsalan Lauri Olavinpoika, sk 1553 (Hinsalan) Sigfred Imeleijnen t > Jons Janu, tk 1554 (Huonolan) Erich Liuchtari t > Jons Janu, tk 1555 Jons Janu t > Oluff Rassa, sk 1557 Jons Janu t > Sikur Hirenoijan, tk 1558 Jons Janw t > Grels Rautialan, kevk 58 Sakoisten Lasse Hollo löi Jus-sia, kk 1564 Jons Janu t > Hen. Olsson ibm, Oluff Rassa (HO:n poika) t > Jonss Janu Joeldh.

b) JAAKKO MARTINPOIKA mk 1566-70, k 66: 4, 1571 vähennetty Jussi Jaanun manttaali ja lisätty k 6 Jaakolle, siten k 71: 10. Oli koko Jaanun isäntänä vuoteen 1579. Sak tk 1559 Korpiniemen Villi t > Jacop Janu, kk 1565 Jacop Janu Jokis t > saman kylän Sipin vaimo, kk 1567 Jacob Morthensson Iokioj teki vahinkoa talon III OH:n kalavesil-lä, sk 1568 Jacob Janu Jokiois t > saman kylän Olavin vaimo, tk 1571 Jacop Janu i Jokis t > Hinsalan Lauri. Hv 1571: Jacop Janu ku 5, hev 1, le 3, nk 1-0-0-0, la 4, oa 49:3, ny 6.

VI Karhola autioitui

MIKKO 1540-43, k 40: 6, 41: 3. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 2, ny 4.75.

MARKKU mk 1544-65, pm 1564, k 44: 4, 53: 5, 58: 6. Lv 1558-59: 2½-2, 1561-62: 2-1, 1564: 1. Marcus Karholan mk 1546, 1552, 1553, Marcus Karholainen mk 1554-58, mk 1565, pm 1558, Marcus Karho^{en} pm 1559, 1561. Marchus Karholainen lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Sak sk 1560 Marcus Karhel kelvottomat aidat ja sillat. Taloa ei ole maakirjassa vuoden 1565 jälkeen, mutta pm 1565-71 Oluff Rassa (ilmeisesti viljeli). Markku on siirtynyt Narvan kylään (talo XIV). Lv 1565-71 ka 1½. Lass Rassa pm 1563, äv 2½ (kuten Markulla 1564 ja Olavilla 1565-71).

kylässä asuivat myös

Sigfredz h^u ibm kk 1565 Jaakko Jaanu löi.

Sebastianus Jokiois kk 1568 kelvottomat aidat, sillat ja ojat sekä va-jaa humalatarha.

Hen. ionsson Jokioisten lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä rahaa, VA 1977 f. 71v.

RAUTIALA Rautiala mk 1540-42, Rautialaby mk 1544, 1552

I-II Rautiala

I NIILO mk 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 11, 1544: 13, 1553: 12. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 5, ny 7.625. Lv 1558-59: 6-7, 1561-62: 5-6, 1564: 1½.

Ia PIETARI NIILONPOIKA mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 6, 1568: 5. Lv 1565-71 ka 2 4/7. Per Nilsson pm 1565-71, mk 1566-71. Sak kk 1565 Huonolan Antti löi Oleff, Per Rautias dreng. Hv 1571 Per Nilsson ku 2, hev 2, le 3, nk 1-2-0-0, la 5, oa 59:4, ny 9.125.

Ib REKO TUOMAANPOIKA mk 1566, 1568, pm 1565- . K 1566: 6. Lv 1565-71 ka 2 6/7. Grels Thomasson mk 1566. Grels Rautialan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak Grels Rautialan tk 1558 Jokioisten Jussi Jaanu löi, Grels Rautia tk 1560 t > Sakoisten Lasse Hollo, Grels Nillsson Rautialan kk 1567 huonot aidat ja sillat.

TAPANI REKONPOIKA mk 1567, 1569- . K 6. Staffan Grelsson mk 1567, 1569-71. Hv 1571 Staffan Gresson ku 3, hev 2, le 2, nk 0-2-1-0, la 5, oa 53:5, ny 8.125.

II MARTTI 1540-43. Morten Rautia lm 1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v. Morten k 1540: 10, 1541-43: 9. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 4, ny 7.5.

TUOMAS MARTINPOIKA 1544-79, k 1544: 12., 1553: 10, 1568: 11. Lv 1558-59: 6-7, 1561-62: 3-6, 1564-71 ka 3 7/16. Thomas Mortenss. mk 1546, 1552, 1567. Thomas Rautia mk 1553-61, Thomas Rautialan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak lk 1567 Thomas Rautialan ei ollut maksanut apuveroa. Hv 1571 IIa Thomas Mortensson ku 5, hev 1, le 2, nk 0-2-0-0, la 4, oa 41:- , ny 5.5.

OLAVI MARTINPOIKA I Ib hv 1571: Oleff Mortenss. ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 3, oa 35:- , ny 4.875.

ILOINEN Ilois mk 1558, pm 1558, mk 1561, pm 1561 jne

I a + b Iloinen

I Eskill Iulothen (= ? Ijlosten) lm lk 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 4½, Ruovesi 30.6.1795 f. 39v-40.

HEIKKI mk 1540-66, pm 1558-64. K 1540: 8, 1541: 12, 1544: 14, 1553: 10, 1558: 11, 1566: 6. Karja 1540: hev 2, le 7, nk 9, la 8, ny 16.5. Lv 1558-59: 6-5, 1561-62: 3½-4, 1564: 4. Hen. Iloisten (Iloisthen) mk 1540-42, 1553-56, Hen. Ilosten (Ilosthen) mk 1546, 1552. Sak sk 1550 Hendrick skinnar rikkinäiset aidat, kevk 1551 Henric skinnari Yloijs-ten teki vahinkoa Jokioisten Martti Jaanun kalavesillä, sk 1554 Hen. Iloisthen huonot aidat ja sillat.

Ia TUOMAS HEIKINPOIKA mk 1567-1601, pm 1565- . K 1567: 6. Lv 1565-71 ka 1 3/7. Thomas skinnar pm 1565, 1568-71 Thomas Hen.sson mk 1567, Thomas Hinderesson mk 1569-71. Thomas Iloisthen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak kk 1566 Thomas Iloisten huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, lk 1568 Thomas Hen.sson Ilois t > saman kylän Esko Pietarinpoika, sk 1568 Thomas Iloisten huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Thomas Hen.sson ku 5, hev 2, le 3, nk 2-1-0-0, la 4, oa 58:1, ny 9.

Ib ESKO PIETARINPOIKA mk 1566- , k 1566: 5, pm 1565- . Lv 1565-71 ka 1½. Eskil Persson mk 1567-71, Eskil skreddar pm 1568-71. Lv 1565-71 ka 1½. Sak kk 1565 Eskill Iloisten huonot aidat ja sillat, lk 1568 Eskil Persson ibm saman kylän Tuomas löi. Hv 1571 Eskil Persson ku 2, hev 1, le 2, nk 2-0-0-0, la 3, oa 35:-, ny 5.375.

VIHAINEN oma kylänsä Vihais (Wihais) mk 1558, 1561-62, 1564, pm 1561-71, hv 1571.

HEIKKI 1540-52, k 1540: 4, 1541: 5, 1544: 6, 1546: 5. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 3, ny 7.875. Hen. Vihaisten mk 1541-42, Hen. Vihasten mk 1544, Hen. Vihanisten mk 1546, Hen. Vihaisten mk 1552. Talo luettiin Korpiniemen kylään.

OLAVI HEIKINPOIKA mk 1553- , k 1553: 5, 1555: 4, 1565: 5, 1566: 4, 1568: 5. Lv 1558-59: 1½-1½, 1561-62; 2-2, 1564-71 ka 1 11/16. Oluff Vihaisthen (Rautialaa) mk 1553, 1556, Oluff Vihaisten (Rautialaa) mk 1554-55. Oluff Vihaisthen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v., samoin Oluff Vihaisten 1556, VA 2000 f. 30v. Sak sk 1550 Oleff Vihaisten huonot aidat, rovtk 1551 Hiirenojan Siuko lyönyt pyhä-nä > Oleff Vihaisten, stk 1556 Vakkalan Sipi Koukoi oli lyönyt yleisellä maantiellä poikki joitakin köysiä för Oluff Vihaisthen, sk 1557 Hiirenojan Sikur oli tehnyt laittomia kauppoja mz Oluffz hustru Vi-hasthen sinä aikana, kun Olavi oli ollut poissa kotoa, sk 1559 Oleff Iloisten t > Sakoisten Pietari Hukari (Mäsä). Lempäälän lk 29.2.1565 Aimalan Heikki seppä (talo X) sai sakot vallattuaan Korpiniemen Arvid Antinpojalta ja aff Oluff. Hen.ss. Vihasy niityn, VA 2180 f. 11. Hv 1571 Vihais: Oleff ku 2, hev 1, le 2, nk 3-0-0-0, la -, oa 30:6, ny 5.5.

KORPINIEMI

I Uotila

Oluff Korppinemi lm 1479, RA Protokoller m.m. från Konungsdom och konungsräfst, k.

Olle Kapiniemi lm lk 1509, VA Turku & Häme MO 41/2, Ruovesi 30.6.1795 f. 39v-40, k.

OLAVI mk 1540-52, k 1540: 7, 1544: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 5, ny 7.625. Ol. Vira mk 1544, Oleff Rendzel mk 1546, Ränseli mk 1552.

MATTI OLAVINPOIKA mk 1553-1602, k 1553: 8. Lv 1558-59: 5-3, 1561-62: 3½-1½, 1564-71 ka 2 7/16. Madz Olsson (Olsson) mk 1567, 1569-71. Madz Korbi^{en} lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak kk 1558 Villam Korpiniemen t > Madz ibm. Hv 1571 Mattz Ollsson ku 3, hev 2, le 3, nk 0-3-0-0, la 4, oa 54:7, ny 9.0.

II

ANTTI 1540-52, k 5. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 4, la 2, ny 8.25. Anders Rendzeli mk 1546, Rändzeli mk 1552.

ARVID ANTINPOIKA mk 1553-72, k 1553: 5. Lv 1558-59: 3-3½, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 2 1/8. Ar_ed Anderss. mk 1565, 1567, An.sson mk 1569, 1570, Arffuid An.ssⁿ mk 1571. Lempäälän lk 1565 ks. yllä Vihainen, Olavi. Hv 1571 Aruedt Andersson ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la -, oa 27:- , ny 4.5.

III Villi

VILLI (VINCENTIUS) LAURINPOIKA mk 1540- , k 1540: 8, 1544: 9, 1546: 8, 1558: 9, 1560: 8, 1564: 9, 1568: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 4, la 5, ny 8.625. Lv 1558-59: 7-7, 1561-62: 4-6, 1564-71 ka 3 3/4. Villi (Willi, Villii, Wille) mk 1540-44, 1553-62, 1564-66, 1568, pm 1558-59, 1562-64. Villi La. mk 1546, 1552. Wincentius pm 1561, Villi (Willii) Ollss. (Ollsson) pm 1565-71, Vincentius Larsson mk 1567, Willi (Willi) Larsson

(Larssⁿ) mk 1569-71. Villi Korbinemen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

Villii Korpinemen lm sk 1564, Vincentius Larsson Korpinemen lm sk 1566. Sak tk 1554 Willi Korbinien t > Madz Kärri (Lempäälän Kuokkasta), Willam Korbinien tottelematon käräjillä, tk 1559 Villi Korpinien t > Jokioisten Jaakko Jaanu, kk 1559 Villam Korpinien t > talon I Matti, kk 1565 Virgilius (?) Korpinemen tottelematon käräjillä. Hv 1571 Willam Larsson ku 5, hev 2, le 5, nk 0-3-2-0, la 6, oa 99:3, ny 12.25.

Narvan jakokunta

KOSTIALA Kostiala mk 1540, 1556, 1558, pm 1558, Kostila mk 1541-55.

I Kostiala

OLAVI 1540-52, k 40-43: 11, 1544-54: 9. Karja 1540: hev 2, le 7, nk 8, la 13, ny 16.125. Oleff Kostilan mk 1546, 1552. Sak sk 1550 Leipolan Niilo ottanut niintä wdaff Oleff Kostias skoug.

JAAKKO mk 1553-68, pm 1558- , k 1553: 11. Lv 1558-59: 7-5, 1561-1562: 4-4, 1564-71 ka 3. Jacop Kostialan mk 1553-61, pm 1561. Sak sk 1564 Jacop Kostialan valtasi Toivolan asukkailta mailta, sakko 40 markkaa. Jacop Kostialan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

RIITTA leski mk 1569.

MARTTI JAAKONPOIKA mk 1570-1602. Hv 1571 Morten Iacopson ku 5, hev 1, le 4, nk 3-0-0-0, la 4, oa 65:5, ny 8.

II Kippari

ANTTI 1540-43, k 5. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 6, ny 5.25.

NIILO mk 1544-65, pm 1558-64. K 1544: 4, 1546: 6. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 2½-2½, 1564: 3. Nils skipper mk 1546, 1552. Nils Kostialan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556, 2000 f. 30v.

LAURI NIILONPOIKA mk 1566-84, pm 1565. Lv 1565-71 ka 1½, Lasse skipper (skeppar, skippar) pm 1565-71, Lasse Nilss. (Nilsson, Nillsson) mk 1566-71. Sak lk 1567 Lasse skippar ei suorittanut apuveroa. Lasse Nilsson mk 1566, 1567. Hv 1571 Las Nilsson ku 2, hev 2, le 2, nk 1-1-0-0, la 4, oa 47:- , ny 7½.

TOIVOLA Toiuola mk 1540-43, Kylä on luettu Kostialaan 1544-1611. Oli ilmeisesti sen tytärkylä (Arajävi 1950 s. 45).

I Ärölä

ESKO 1540-43, k 8. Karja 1540: hev 2, le 7, nk 9, la 8, ny 16:5.

MATTI ESKONPOIKA 1544-84, k 1544: 7, 1552: 8, 1553: 11, 1555: 14, 1558: 12, 1560: 14, 1564: 12, 1566: 14, 1570: 13 (vähennys 1 Narvan Jussi Pastille, talo XII). Lv 1558-59: 3½-4½, 1561-62: 4-3, 1564-71 ka 3¼. Madz Eskelson mk 1546, 1552. Madz Toijuolan mk 1553-61. Madz Toiuolan lunasti päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

Lm tk 1559 Madz Toiuolan. Sak kk 1558 Madz Toiuolan t & Siffredt Kopuri ja Siffred Naruas sai sakot vahingonteosta, koska oli kaatanut

Madz Toiuos gerdzgord (Sipi Kopuri = Sipi Narva?). Sk 1557 talon III Perttu tappoi Matzsens svin. Kk 1565 Madz Toiffuoilan oli rakentanut patoja jakamattomiin vesiin, sakko vahingonteosta 3 markkaa, samoilla käräjillä talon III Perttu sai sakot varastettuaan kaloja Madz ibm nuotasta, ja edelleen kk 1565 Matti sai sakon tottelemattomuudesta käräjillä. Lk 1567 Madz Toiuoilan niskuroi apuveron toimittamisessa. Sk 1567 Madz Eskilsson Toivoilan oli ominut (veljensä?) Perttu Eskonpojan peltokappaleen, sk 1569 Madz ibm t & talon III Perttu.

Hv 1571 Mattz Eskillsson ku 5, hev 2, le 6, nk 1-0-3-1, la 6, oa 114:3, ny 13.25.

MIKKO MATINPOIKA 1585-1605. Sak kk 1565 Michill Toiffuoilan t & talon III Perttu. Sk 14.10.1568 Michill Toiffuolan, Narvan Heikki Takku löi, sk 2.1.1570 Michill Matzsson Toiffuolan, Kuralan Sixtus löi.

II liitetty Ärölään

HEIKKI 1540-54, k 1540: 8, 1541: 7, 1544: 8, 1553: 3. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 4, ny 7.0. 1556: öde, maa Matilla. Hen. Puska mk 1546, 1552, Hendrich Toijuolan mk 1553, 1554.

MATTI kk 18.9.1558 Madz Puskiainen sai sakot vahingonteosta, koska oli hakannut maahan Narvan Matti Vähäisen aita.

III Rättälä

JUSSI 1540-52, k 1540: 3, 1541: 5, 1544: 8, 1552: 7. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 3, ny 6.875. Jons Toijuolan mk 1546, 1552.

PERTTU JUSSINPOIKA 1553-1606, k 1553: 8. Lv 1558-59: 2-0, 1561-62: 3-1, 1564-71 ka 2 5/16. Bertil Toijuolan mk 1553, Toiuolan mk 1554-67, pm 1558-61, Toiuolan mk 1571. Bertill Toiuolan lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, VA 2000 f. 33v.

Sak sk 1557 Bertill Toiuolan tappoi talon I Matin sian, kk 24.10. 1565 Bertil Toiuolan oli varastanut talon I Matin merroista kaloja, pääsi armosta kolmen markan sakolla, samoilla käräjillä Bertill ibm t & Mikko (talo I). Sk 13.3.1568 talon I Matti oli ominut peltokappaleen aff Bertil Eskilsson (ei ollut ehkä talon III Perttu, vaan Matin veli). Sk 2.1.1570 Bertill Toiffuolan t & Madz ibm.

Hv 1571 Bertil Ionsson ku 2, hev 2, le 3, nk 1-1-0-0, la 4, oa 58:2, ny 8.5.

NARVA

I Kesti

LAURI mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 8, 1541: 7, 1553: 8. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 4, la 9, ny 12.125. Lv 1558-59: 8-8, 1561-62: 3-4½, 1564-71 ka 5. Lau. (Lasse) Kösti mk 1541-42, 1555, pm 1559. Lasse (Lass) Kesti (Kesthi, Kestii) mk 1546, 1552-54, 1556, 1558-62, 1564-68, pm 1561-65, 1567-68. Lasse Gestii (Gestii) pm 1566, 1569-71. Lass Kesti ibm (Nar_an) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

PIETARI LAURINPOIKA 1569-84. Per Larsson mk 1569-71. Hv 1571 Per Gesth ku 5, hev 2, le 9, nk 0-2-2-2, la 8, oa 155:5, ny 17.

MIKKO PIETARINPOIKA 1585-1611. Sak sk 1568 saman kylän Simo Karjainen (talo VII) löi Michill Gestii ibm.

II Tanni

OLAVI 1540-52, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 5, ny 6.625. Oleff Tanni mk 1546, Tanne mk 1552.

JUSSI OLAVINPOIKA mk 1553-65, pm 1558- . K 1553-65: 7. Lv 1558-59: 6½-5½, 1561-62: 3-4, 1564-71 ka 2 13/16. Jönss Äijälän mk 1553-55, Äijelen mk 1556, Jons Tanni mk 1558-61, 1565, pm 1558-61, Tani mk 1562, 1564, pm 1564-65, Danni (Dani) pm 1566-71. Jons (Johan) Ollss. pm 1562-63. Jons Äijälän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

JAAKKO sak kk 1557 Anian Reko löi Jacåp Thani.

TUOMAS mk 1566-1606, k 1566-71: 7. Thomas Tanni (Tannij) mk 1566-71. Hv 1571 Thomas Dannj ku 5, hev 2, le 3, nk 1-1-1-1, la 4, oa 71:7, ny 9.5.

III Jaakola

ANTTI mk 1540-84, pm 1558-65. K 1540: 5, 1541: 6, 1544: 5, 1553: 7. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 5, ny 5.625. Lv 1558-59: 5-6, 1561-62: 3-4, 1564: 3. An. Taura mk 1546-52, Anders Taura mk 1553-71.

Anders Taura aff Naruaby omisti 1552 yhden eräsijan benempd Poialax 22 peninkulman päässä kotoa, VA 130^a f. 12. Se on sijainnut ilmeisesti Ruoveden Pohjaslahdessa (Arajärvi 1950 s. 57).

Sak Anders Thomasson Naruasth kk 1558 t > Tuomas Taurainen ibm (talo IV). Ei ole varmaa, että kyse oli talon III Antista.

Hv 1571 Anders Taura ku 5, hev 2, le 4, nk 3-1-0-0, la 8, oa 79:3, ny 11.0.

JUSSI ANTINPOIKA pm 1565- , Jons Anderss. (An.ss., Andersson.) pm 1565-71. Lv 1565-71 ka 3¼.

IV Taura

Matti Taura km Laukko > Sarkola (Vesilahti > Karkku), Olavi Jönsinpojan avoin kirje 4.5.1501, RA Strödda afskrifter af medeltidshandlingar, pain. FMU VI 4906.

TUOMAS 1540-1602, k 1540: 7, 1553: 5, 1558: 6. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 2, la 8, ny 10. Lv 1558-59: 3-1½, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 1 7/8. Thomas Taura mk 1546, 1552-65, 1569-71, pm 1558-71. Sak kk 1558 Narvan Antti Tuomaanpoika (ks.talo III) löi Thomas Taurainen ibm, sk 1560 saman kylän Matti Vähäinen (talo XI) löi Thomas Taura, samat käräjät Thomas Taura sai sakot huonoista aidoista ja silloista. Hv 1571 Thomas Taura ku 5, hev 1, le 3, nk 0-3-0-1, la 5, oa 68:1, ny 7.625.

V Ketola

HEIKKI 1540-43, k 8. Karja 1540: hev 3, le 4, nk 3, la 4, ny 12. Hen. Taura 1541-42.

TUOMAS 1544-65, pm 1558- . K 1544: 7, 1546: 6, 1553: 8. Lv 1558-59: 4-4, 1561-62: 3½-2½, 1564-71 ka 1 9/16, Thomas Vestoi (Vestoiij) mk 1544, 1546, 1552-58, 1560-62, 1564, pm 1558-61, 1564. Thomas seppä mk 1559, faber pm 1562, smedh (smed) pm 1563, 1565-71.

Punkalaitumen Oriniemen kylässä 18.5.1619 päivätyllä kirjeellä kahdeksan mainitun kylän isäntää todisti, että Oriniemen Klemolan talon tytär Ingeborg Marcusdotter oli naitu af Westoi Thomas i Narffuan by vdi Wesilax S. ennen sitä juuttien sotaa, jonka aikana Tanskan kuningas Christieernis then 2. valloitti "isiemme maan" (siis viimeistään v. 1520) ja että Ingeborg oli saanut hänelle kuuluneen perinnön Klemolasta. Oriniemen Yli-Klemolassa säilynyt alkuperäinen paperikir-

je, jonka alla ovat kaikkien kahdeksan isännän nimet puumerkkeineen.

Saman taloarkiston 26.5.1620 päivätyssä kirjeestä tulee ilmi, että Oriniemen Klemolan isäntää Klemetti Markunpoikaa syytti Ingeborgin pojantyttytären Ingeborg Olavintyttytären aviomies Tyrvään Vehmaisten Klemetti Martinpoika vaimonsa isoäidin perinnön hallussapidosta (minkä vuoksi 18.5.1619 päivätty todistus annettiin). Klemetti Markunpoika oli Ingeborg Markuntytären veljen pojanpoika, ja Ingeborgin isä Markku Olavinpoika oli Saarioisten käräjillä lautamiehenä vuosina 1507-09 neljästi (BFH I s. 175, 191, 195, 197).

OLAVI TUOMAANPOIKA mk 1566-1619, k 1566: 8. Oluff Vestoi mk 1566, Westoi mk 1568-71. Sak kk 1555 Oluff Westoi t > saman kylän Jons Ipsolan (talo 10). Hv 1571 Oleff Vestoi ku 5, hev 2, le 2, nk 0-2-0-0, la 5, oa 51:7, ny 7.625. Oleff Vestoi lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v. Olavin patronyymi selviää edellä mainituista Oriniemen Yli-Klemolassa säilyneistä kirjeistä.

VI Vestoi

DAVID mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 7, 1544: 6, 1552: 7. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 5, ny 8.125. Lv 1558-59: 5-5, 1561-62: 3-3, 1564-71 ka 1 13/16. Da_idh ibm (Vestoi) mk 1546, 1552. Da_id (Dauidh) Vestoi (Vesthoij, Westoi, Vestoi, Vestoi) mk 1553-62, 1564-68, pm 1558-59, 1561-71. Daid Vestoi Naruan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

PIETARI 1569-1629, k 7. Per Westoi mk 69-71. Hv 1571 Per Vestoi ku 2, hev 2, le 2, nk 0-1-1-0, la 4, oa 52:- , ny 7.5.

JUSSI sak kevk 14.6.1557 Narvan Matti Jussinpoika (talo ?) löi Jons Vesthoij, kk 1560 Niemisten Olavi löi Jons Vestoi.

VII Karjainen

ERKKI 1540-55, k 1540: 11, 1541: 10, 1544: 5, 1552: 10. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 3, la 12, ny 12. Erich Kariahan mk 1546, 1552 Erich Kariaijnen mk 1553-55. 1552 Kariahaijnen omisti yhden eräsijan Peränteen järvellä (Ähtärissä) 27 peninkulman päässä kotoa. VA 130^a f. 12. Jätettiin vielä asuttamatta. Mutta tark.mk. 1589: Pärende 6 äyriä, 4 manttaalia, och boo på Wesilax eremarck aff Narffwaby, VA 240lb f. 608. Vuonna 1571 Peränteellä oli jo kolme asujaa, mutta Matti J. Kankaanpään mukaan (VRT s. 234) vain Hämeenniemi oli entistä Narvan erämaata.

ANTTI ERKINPOIKA mk 1556-84, pm 1558-67, 1571. K 1556: 10. Lv 1558-59: 2½-4½, 1561-62: 4-3, 1564-67 ka 2, 1571: 3½. An. Erichsson Kariainen mk 1556, Anders Karia^{en} 1558-61, 1564, Karhoinen mk 1565, Kariaha^{en} mk 1566-67, Kariainen mk 1568, Karhai^{en} mk 1569-71, Karia^{en} pm 1558-61, An. (Anders) Erichss. (Erss.) pm 1562, 1565-66.

1555-1571 lm 19 kertaa; Anders Kariahanen kk 55, Karhainen kevk 57, Narua lk 67, Karhonen kk 60, Kariainen tk, kevk, kk 1558, sk 59, tk 64, Anders Ericsson Naruan sk 64, sk 66, kk 67, Naruast sk 70, Narffuan sk 68, kk 69, tk 71, Kirialainen (?) kk 57, Karia^{en} sk 58, Karia^{en} lk 66.

Sak sk 14.10.1568 Narvan Niilo Pouru (talo VIIIB) löi Anders Kariainen ibm. Hv 1571 Anders Kariainen ku 5, hev 2, le 4, nk 0-2-0-0, la 6, oa 73:1, ny 9.75.

TUOMAS ERKINPOIKA pm 1568-70: Thomas Erichsson. Lv 1568-70: 3-2½-2.

OLAVI tk 16.2.1555 Narvan Jussi Matinpöika (talo ?) löi Oluff Kariaijnen.

SIMO sk 14.10.1568 Simon Kariainen Narffuan t > Mikko Kesti talosta I.

VIII Poukka ja Pouru

Nils Paffualsson km 4.5.1501 raja Laukko > Sarkola, RA Strödda af-skrifter af medeltidshandlingar, pain. FMU VI 4906.

Nils Poffualsson lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, sama RA:n kopiökokoelma, pain. FMU VI 5131. Todennäköisin sijoitus on Narvan Pouruun. Lisänimi Pouru voinee johtua Paavon kirjoitusnimestä Poual ja tanskalaisvaikutteisesta ääntämisestä Poul.

JUSSI 1540-52, k 1540: 11, 1541: 10. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 2, la 10, ny 11.25. Jons Pouru mk 1540-42. Johannes mk 1543-52. Jons Pouru lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

VIIIa Poukka

LAURI JUSSINPOIKA 1553-1601, k 1553: 8. Lv 1558-59: 6-4½, 1561-62: 4-3, 1564-71 ka 2 13/16. Lasse Pouru mk 1553-62, 1564-65, 1569-71, pm 1558-61, 1567-71.

Lm Lasse Pouru Narffuast kevk 51, kk 51 - kk 59, Lasse Pouru lm 9 kertaa, Lass Pourw stk 56, Lass Jonsson Naruan sk 64, sk 65, Lasse Pouru Narffuan sk 68 eli yhteensä 14 kertaa. Lasse Pouru lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556 Lass Pouru ibm (Naruan), VA 2000 f. 30v.

Hv 1571 Las Pouru ku 5, hev 2, le 4, nk 0-2-0-1, la 5, oa 80:5, ny 10.125.

VIIIb Pouru

NIILO 1553-84, k 1553: 4. Lv 1558-59: 5-3, 1561-62: 1½-2½, 1564-71 ka 2 3/16. Nils (Nilis) Pouru mk 1553-71, pm 1558-71. Nils Powru lunasti 1555 päivätyöhauet 5 äyrillä, VA 1977 f. 72. Nils Pouru myi 1559 voudille yhden ketunnahan, VA 2092 f. 8. Sak kk 1567 Nilis Pouru sai sakan vahingonteosta, oli rikkonut Tapani Antinpojan (kylä ?) halkoköydet (vedrep); sk 1568 Nils Pouru Narffuan t > saman kylän Antti Karjainen. Hv 1571 Nils Pouru ku 5, hev 2, le 2, nk 0-2-1-0, la 4, oa 55:5, ny 8.0.

Erich Pouru Narvasta oli luvannut Simo Korpulaiselle (Ruoveden Korpulan isäntä) een erämarck be^d Sätumus, jota hänen esivanhempansa vanhaan ovat kiistatta omistaneet ja käyttäneet. Maan rajat luettelaaan. Vesilahden kirkkoherran Jacobus Matthein todistus 27.10.1610, jota on selostettu Pohjois-Suomen alilaamannin Yrjänä Jönsinpojan avoimessa kirjeessä, päiväys Ritoniemessä (Ruovedellä) 19.1.1618. Tätä kirjettä on referoitu VA Ylä-Satakunta KOa 71 f. 8-10v, Ruoveden ja Keuruun tk 8- .1.1752. Rajat ilmaisevat sen, että alue on sama kuin nykyinen Ruokonen eli Rantakylä Ruokoselän pohjoisrannalla Ruovedellä. Erkki Matinpoka oli Narvan Pourun isäntänä 1606-1643, ja hän oli Niilo Pourun pojanpoika.

IX liitetty Pouruun

HEIKKI HEIKINPOIKA 1540- , k 1540: 7, 1544: 6, 1553: 5, 1558: 10 (Ipsoila liitetty). Karja 1540: hev 2, le 6, nk 2, la 10, ny 12.25. Lv 1558-59: 2½-4, 1561-62: 4-3, 1564-71 ka 2 15/16. Hen. Pouru ibm (Nar_an) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Oli 1559-68 lm 8 kertaa. Hen. Powru mk 1541, Hen. Pouru mk 1542, 1546, 1552-70,

pm 1558-71, rovk 60, sk 60, lk ja kk 65. Hendrick Pouru tk 59, Hen. Naruan tk 61, Hen. Hen.sson Naruan kk 66, kk 68. Sak rovk 1551 Hiirenojan Siuko löi Hen. Pouru, kevk 1554 Henrich Pouru t > Birith Ropoi (talo?), kk 1558 Pöyhölän Heikin karjapaimen rikkoi Hen. Pourus gerdzgård. Hv 1571 Henric Pouru ku 5, hev 2, le 5, nk 0-3-3-0, la 7, oa 106:7, ny 12.875.

X Ipsoila (liitetty edelliseen)

JAAKKO 1540-52, mk 1540: 6, 1544: 5, 1546: 4, 1552: 5. Karja 1540: hev 2, le 2, nk 2, la 8, ny 8. Jacob Vähä mk 1546, Vähän mk 1552.

NIILO 1553-56, mk 1556: 5. Nils Ipsoijlan mk 1553, Ipsoilan mk 1554-56.

JUSSI sak kk 24.8.1555 talon V Olavi Vestoi löi Jons Ipsoilan.

MARKETTA sak rovtk 26.5.1555 Margaret Ipsilen aff Nar_iaby sai sakot Tactulan Biritan solvaamisesta.

XI Kyttälä eli Pietilä

MATTI PIETARINPOIKA 1540-85, k 1540: 6, 1544: 5, 1553: 6. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 2, la 5, ny 9.625. Lv 1558-59: 2½-1½, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 1 3/4. Madz Vähä mk 1546, Vähän mk 1552, Madz Vähäijnen mk 1553-56, Madz Väheinen mk 1558-61, 1564, Madz Vähäinen pm 1558, mk 1565-69. Madz Perss. (Persson) pm 1562-63, 1565-71. Sak kk 1558 Toivolan (talon II) Matti Puskiainen rikkonut Madz Vehäises gerdzgård, sk 1560 Madz Vähäinen t > Tuomas Taura (talo IV). Hv 1571 Matz Vähäinen ku 5, hev 2, le 3, nk 1-1-0-0, la 5, oa 63:1, ny 8.625.

XII Pasti

Jöns Narfwast lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v. Vain Pastin ja Pourun taloissa oli Jussi niminen isäntä 1540. Ks. talo VIII.

JUSSI 1540-1603 (samanniminen poika on voinut jossakin vaiheessa siirtyä isännäksi), k 1540: 11, 1569: 12. Karja 1540: hev 1, le 8, nk 6, la 10, ny 14.25. Lv 1558-59: 11½-12½, 1561-62: 4½-6, 1564-71 ka 5 7/8. Jons Pasti mk 1546, 1552, 1554-58, Jonss Pastii (Pastij) mk 1553, 1565-71, pm 1567-71, Jons PASTHI pm 1558-59, Paastå pm 1561, Basti pm 1565-66. Jons Pasti ibm (Narvan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak kk 1568 Jons Bastii Nar_an sai sakot huonoista aidoista, silloista ja ojista sekä vajaan humalatarhasta. Hv 1571 Jöns Bast ku 10, hev 2, le 8, nk 0-4-4-1, la 15, oa 171:2, ny 18.375.

XIII Takku

Jöns Tacka lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/2, Ruovesi 30.6.1795 s. 39v-40, ref. FMU 5432. Vuoden 1795 kopio on paikoin nimien tulkinnessa epävarma, Tacka lienee ollut originaalissa Tack_.

Tacku Lars todisti muiden katselmusmiesten kera Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537 Suomelan ja Kirkonkylän riidassa muutamasta metsämaasta, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

LAURI 1540-68, pm 1558- . K 1540: 11, 1553: 9, 1566: 12. Karja 1540: hev 2, le 7, nk 4, la 5, ny 13.625. Lv 1558-59: 8-4, 1561-62: 3½-4, 1564-71 ka 4½. Lau. Tacku mk 1540-44, Lasse Tacku mk 1546, 1552-68, pm 1558-59, 1561-64, 1566-71. Lasse Tackw pm 1565. Lasse Tacku lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556 Lass Tacku Naruan, VA 2000 f. 30v.

Tactulan Birita oli haastanut Vesilahden rovastinkäräjille 26.5.1555 Ipsoilan Marketan (talo X) solvauksesta. Tactulan = ? Tackulan.

HEIKKI 1569-84, k 1569: 12. Hen. Tacku mk 1569-70, Hen. Takw mk 1571. Sak sk 1568 Hin. Tacku Narffuan t > Toivolan Mikko (talo I). Hv 1571 Henric Tacku ku 5, hev 2, le 7, nk 0-2-2-2, la 6, oa 124:2, ny 14.75.

XIV Tilli-Karhola Karhola eri kylä mk 1540.

JAAKKO mk 1540-43 (oli 1541-43 Toivolaa). 1540-43 k 6. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 6, ny 5.75.

taloa ei ole tileissä 1544-65

MARKKU 1566-85, pm 1565- . (muuttanut Jokioisista, ks. Jokioinen talo VI). K 1566: föröcht 1 mantal ja 3 äyriä, = k 6. 1571 k 6. Lv 1565-71 ka 1 13/14. Marchus Karho^{en} mk 1566-70, pm 1569-71, Karhola^{en} pm 1565-68, Karhelainen mk 1571. Hv 1571 Marcus Karholan ku 5, hev 2, le 3, nk 0-1-1-0, la 4, oa 63:1, ny 8.5.

kylässä asuivat myös

kevk 23.4.1554 talon IX Heikki Pouru löi Birith Ropoi, VA 1973 f. 20. Uudistila Roppo on ehkä 1600-luvun lopulla sijoittunut edelleen tiedossa olleen Roppo nimisen autiotilan tontille.

tk 16.2.1555 Jons Madsson Naruan t > talon VII Olavi Karjainen.

Vuonna 1554 bolman aff Narua suoritti kruunulle päivätyöhaukien lunastusrahaa 90 äyriä (9 talolta?), VA 1978 f. 71v. Oli isäntämies jossa-kin kylän taloista.

kevk 14.6.1557 Madz Jonsson Nar_a t > talon VI Jussi Vestoi.

kk 18.9.1558 Siffred Naruas hakkasi rikki Toivolan Matin (talon I) aidan. Sakko vahingonteosta.

lk 14.5.1568 lm Erich Ionsson Narvan. Sijoitusmahdollisuus useaan taloon.

OIJANLOPPI eli **PENTTILÄ** Oijanloppi mk 1540-52, Benchttilä pm 1562, Bencttilä pm 1563.

Bengt i Nar_a lm Pirkkalan ja Vesilahden yhteisillä oikaisukäräjillä 25.9.1512, jolloin valtionhoitaja Sten Sture tuomitsi kuninkaantuumiovaltaisena. VA Harvialan kopiokirja s. 897, ilman lautamiehiä pain. FMU VII 5609.

OLAVI 1540-52, k 1540: 8, 1541-52: 9. Karja 1540: hev 2, le 7, nk 3, la 10, ny 13.75.

TUOMAS 1553-56, k 53-56: 4. Thomas Bentilän mk 1553, Benchttilän mk 1554, Bencttilän mk 1555, Bencthilän mk 1556. Thomas Benchttilän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v. Tuomaan osa Penttilästä on autioitunut 1557.

PIETARI 1553-68, k 1553: 4, 1562: 5. Lv 1558-59: ½-1, 1561-62: 2-½, 1564-71 ka 5/8. Per Benchttilen mk 1558-61, Per Benttilän mk 1565-68. Per Benchttilän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v, samoin 1556 pannilla ruista, VA 2000 f.33v.

PENTTI PIETARINPOIKA 1569- , 1569 k 5. Bengt Persson mk 1569-

(Leipojaa). Sak kk 1566 Bengtt Bengtilän sai sakot huonoista aidoista, silloista ja ojista sekä vajaasta humalatarhasta. Hv 1571 Bengt Persson (Leipojaa) ku -, hev 1, le 2, oa 25:-, ny 4. Sk 1563 Leipojan Olavi löi Bencht ibm (= Penttilän Pentti ?).

MUSTIANOJA eli **LEIPOJA** (nyk. Leiponen)

Leijpoia, Leipoija, Leijpoiija, Leipoia, Leipoila mk 1558-62, 1564-71, pm 1558, 1561.

OLAVI 1540-43, k 1540-43: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 6, ny 7.75. Ol. Mustianoija mk 1540-42.

NIILO mk 1544-67, pm 1558-. K 1544: 7, 1553: 6, 1562: 5. Lv 1558-59: 1-3½, 1561-62: 2-1, 1564-71 ka 1 1/16. Nils Leijpoiija mk 1546, leijpoia mk 1552, 1553, Lópoiij mk 1554, Leipoia mk 1555. Nils Leipoiija lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47, samoin Nils Leipoiija 1556 VA 2000 f. 30v. Sak sk 1550 Nilss Leijpoia ottanut luvatta niintä Kostian Olavin metsästä (Kostiala I). Sakko vahingonteosta.

Sitzell Leijpoilan kevk 1554 sai sakon vahingonteosta (3 markkaa), koska oli turmellut Kokkilan Pertun (Kurala IV) heinäsattoa. Maksoi kruunulle ½ markkaa.

OLAVI NIIILONPOIKA 1568-1608. 1568 k 5. Sak sk 1563 Oluff Leipoan t > Penttilän Pentti (ks. edellä), lk 1565 Oluff Leipojan lyönyt laimin käräjänuotan vedon, lk 1565 Oluff Nillsson Leipoian ei ole toimittanut veroheiniä. Hv 1571 Leipola: Oleff Nilsson ku 2, hev 1, le 1, nk 1-0-0-0, oa 17:-, ny 3.5.

PÖYHÖLÄ

I a + b (Arvela ja Pyörny)

LAURI mk 1540-52, k 1540: 16, 1541: 15, 1544: 19. Karja 1540: hev 3, le 12, nk 10, la 10, ny 24.25 (Vesilahden paras). 1557-60 lm kolmesti: Lasse Pöyhälän kk 1557, Pöyhöi sk 59, Pöyhö rovkär 17.10.1560, Lasse Pöyhöij lunasti 1555 päivätyöhauet 5 äyrillä, VA 1977 f. 72. Sak Lempäälän kk 1555 Bertil Korja (Korkeemäen kylästä) löi Lasse Pöyhöi, Vesilahden kk 1555 Lasse Pöyhöilän t > Henrich Rökäs (Lempäälän Hauralasta), Ves tk 14.3.1561 Steno (Arajärvi: Sueno) Henrici houkutteli ja makasi Lass Pöyhöis dotter. Hän sai tästä 40 markan sakon ja vielä tappelusta 36 markan sakon, SH oli selvästi pappismies. Arajärvi 1950 s. 86 on arvellut häntä Vesilahden kappalaiseksi. Sueno Henrici nimistä pappia ei muutoin tunneta, kun sen sijaan Saarioisten tk 12.3.1569 toimivat sijaistuomareina yhdessä her Erik i Achas (Akaan kirkkoherra) ja her Steen j Itkonsarii (Klaus Åkenpoika Tottin maakirjan jäljennös, VA f. 205). Jälkimmäinen oli Itkonsaaren Valpuri Henrikintyttären toinen aviomies. Hän ei ole voinut mitenkään olla ritari, joten hän oli pappi, ehkä juuri tuo vuoden 1561 Steno Henrici, koska hän toden-näköisesti oli tunnetun aatelismiehen Vesunnan Arvid Henrikinpojan veli.

Ia Arvela

ARVID LAURINPOIKA 1553-83, k 1553: 18, 1588: 22, 1565: 11 (talo halottu). Lv 1558-59: 14-12, 1561-62: 8-½, 1564-71 ka 5½. Ar_{ed} Larsson mk 1567. Ar_d^e Pöyhöilän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

1551-69 lm 12 kertaa: Aruid Pöyhölän kevk 51, Aruedt Pöyhöilän rovk 3.12.51, rovtk 51, Aruid Pöihälän kevk 51, Aruidh Pöyhöilän kk 54, Aruedh Pöyhöilän sk 67 (13.3.1568), Arued Larsson Pöyhölän lk 68, kk 68, Aruid Pöyhelen sk 68, tk 69, kk 69, Aruid Larsson Pöuhölen sk

69 (2.1.1570).

Sak kk 1566 Arued Pöyhöilän huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha. Hv 1571 Aruidt Larsson ku 10, hev 3, le 9, nk 3-3-3-3, la 12, oa 198:6 (pitäjän yhdeksäs), ny 22.5.

Ib Pyörny

BJÖRN LAURINPOIKA 1565-1602, k 1565: 11. Lv 1565-71 ka 5 2/7. Björn (Björnn) Larsson (Larss.) mk 1567, 1569-71, pm 1571. Biörn Andersson (?) pm 1569.

1568-71 lm kolmesti: Biörn Larsson Pöyhöilän kk 68, Biörn Pöyhelest sk 70 (14.1.71), Biörn Pöyhöilan tk 24.3.71.

Sak kk 1566 Biörn ibm huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha. Hv 1571 Biörn Larsson ku 5, hev 2, le 9, nk 0-3-2-1, la 10, oa 154:3, ny 17.25.

II Luukkaala

Oleff Pöuhön lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, RA Strödda afskrifter af medeltidshandlingar, pain. FMU VI 4906.

Lucas Pöchälän lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v. Samoilla käräjillä todisti km ... Pöyhä (etunimi epäselvä) Suomalän ja Kirkonkylän rajan kulun kahden metsäsaran välillä.

LUUKAS 1540-52, k 1540: 8, 1541: 9. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 6, la 7, ny 15.875.

OLAVI 1553-69, pm 1558- . K 1553: 10, 1568: 9. Lv 1558-59: 9-8, 1561-62: 4-5, 1564-71 ka 3 15/16. Oleff Pöyhä lunasti 1555 päivätyö-hauet 10 äyrillä, VA 1978 f. 71v, samoin Oluff Pöyhölän 1556, VA 2000 f. 30v. Sk 1559 Oleff Pöyhö lm. Sak rovkär 1560 Oleff Pöyhö vastuu-pakoilu.

HEIKKI OLAVINPOIKA 1570-71, mk Hen. Olsson ibm 1570-71 k 9. Hen. Olsson Pöyhöilän lm kk 1571. Sak kk 1558 Hen. Pöhöläs fähörde (karjapaimen) oli hakannut Narvan Heikki Pourun (talo IX) aidan rikki, sai sakon vahingonteosta. Hv 1571 Henric Ollsson ku 5, hev 1, le 6, nk 0-1-1-0, la 6, oa 84:3, ny 9.75.

III Jutila

JUSSI 1540-52, k 1540: 6, 1544: 10, 1546: 8. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 6, la 7, ny 13.875.

KLEMETTI JUSSINPOIKA 1553-1601, k 1553: 8. Lv 1558-59: 6½-6½, 1561-62: 3-3½, 1564-71 ka 4 5/8. Clemett Pöyhölen lm tk 1564. Clemitt Pöyhöilän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Hv 1571 Clemet Ionsson ku 5, hev 2, le 6, nk 0-2-1-0, la 8, oa 105:5, ny 12.5.

Kuralan jakokunta

Ylä-Satakunnan tuomiokirjassa 1693 f. 353 on selostettu kihlakunnan tuomari Pentti Lydekenpojan 15.9.1422 antamaa tuomiokirjettä, jossa puhutaan Karkun kylien Sarkolan ja Kutalan yhdessä ajaneen asiaansa (rajakiistassa) emot Wahalaks, Salospohja och Laukko, FMU II 1701. Saman vuoden konseptituomiokirjassa sanotaan Pentin antaneen samana päivänä 15.9.1422 kirjeen, joka koskee rajankäyntiä toisaalta Kutalan, Koivun ja Rainion ja toisaalta Sarkolan välillä, FMU VIII 6630. Kutala, Koivu ja Rainio yhdessä sekä Sarkola ja Vahalahti-Ruolahti erikseen ovat Karkussa myöhemminkin jakokuntia, joten 1422 on selvitetty jakokuntien välisiä metsärajoja. Silloin myös Vesilahden puolel-

ta mainitut Salospohja ja Laukko tarkoittavat myös jakokuntia, eivät vain yksittäisiä kyliä.

Myöhemmin 1650-luvulla on kahteen otteeseen tutkittu Narvan ja Salospohjan välistä rajaa aina Alhonselän Kuralanlahdelta länteen aina pitäjänrajalta asti. Tässäkin tapauksessa kyseessä ovat useiden kyllien jakokunnat (VA Turku & Pori MU 156:14, Vesilahden maanjako-oikeuden pk. 28-/6.1796).

N.s. Kuninkaan kartastossa on Vesilahden tämän osan karttaan merkitty 1785 Kuralanlahden nimeksi Salospohja ja mantereelle lahdenperukasta jonkin matkan päähän kylä Salospohja (Alanen-Kepsu 1989 s. 249). Salospohja on ensin tarkoittanut Alhonselältä pistävää lahtea, sitten se on yleistynyt tarkoittamaan lahden rannalle ja sen tuntumaan syntyntä asutusta ja myöskin tuon seutukunnan yhteistä jakokuntaa. Lahden perukkaan suhteellisen myöhään perustettu yksinäistila on paikansa mukaan Salospohja. Vuoden 1422 ja 1650-luvun Salospohja ei siis tarkoita tätä yksinäistilaa, vaan jakokuntaa (vrt. Arajärvi 1950 s. 46).

SALOSPOHJA Salospohia mk 1540, 1552, Saloisphian mk 1556 ym.

ERKKI mk 1540-66, pm 1558-66. K 1540: 14, 1541: 13, 1553: 14, 1565: 13. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 6, la 10, ny 16.25. Lv 1558-59: 7½-6, 1561-62: 5-8, 1564-67: 8-6-8. Erich Salospohian lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

Erich Salospohjan lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v. 1550-65 lm neljästi: Erick Saloijsppohiast sk 50, Eric Salospohian sk 53, 58, 65. Sak kevk 1551 Jokioisten Martti Jaanu tehnyt vahinkoa Eric Saloijsppohian niityllä, kk 1551 uudelleen Matti saanut sakon samasta asiasta.

MATTI ERKINPOIKA mk 1567-84, pm 1567- . K 1567: 13. Lv 1567-71 ka 6 3/10. Madz Ericsson mk 1567, Madz Saloisphian pm 1569-71. Sak kk 1571 Madz i Salospohian sai sakon käräjillä meluamisesta ("merckelig oliud åå tinget"). Hv 1571 Salospochia: Matz Ericsson ku 20, hev 2, le 10, nk 1-4-4-3, la 16, oa 211:2, ny 22.

KURALA

I Antila

NIILO 1540-52, k 1540: 6, 1544: 7, 1546: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 4, ny 7.5. Nils Andilan mk 1544, 1546, 1552.

MATTI 1553-56, k 1553: 8. Madz Andialan mk 1553, Andilan mk 1554-56. Madz Andilan Kuralasth lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak sk 1550 Madz Andilan huonot aidat.

PIETARI NIILONPOIKA 1558-1583, k 1558: 8. Lv 1558-59: 0-3, 1561-62: 0-3, 1561-62: 3-0, 1564-71 ka 1 1/4. Per Andilan mk 1558-68. Per Nilsson Andilan pm 1558, 1565. Per Nilsson mk 1569-71, Peder Nilsson (Nilss.) pm 1567-71. Hv 1571 Per Nilsson ku 2, hev 2, le 2, nk 2-0-0-0, la 3, oa 42:- , ny 7.375.

II Pöysäri

PIETARI 1540-84, k 1540: 8, 1546: 7, 1553: 8. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 6, ny 7.75. Lv 1558-59: 4-4½, 1561-62: 3-3, 1564-71 ka 1 7/8. Per Pöysäri mk 1546, 1552, Pedher Pöysäri mk 1553 ym., Pöysäri mk 1556. Peder Pö_sari Kuralan 1555 lunasti päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin Per Pöyssäri 1556, VA 2000 f. 30v. Sak rovkk 1551 saman kylän Hemming (talo V) löi Per Pöysaris sonakona (miäniä), sk 31.1.1565 saman kylän Pietari Kaapu (talo VIII) teki vahinkoa

pellolla, kk 1568 Per Pöysäri Kuralan huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, sk 1568 Per Pöysäri Kuralan huonot aidat ja sillat.

YRJÖ SIMONPOIKA tk 1569 Jören Simonsson Kuralan valtasi saman kylän Simon Vattuselta (talo VII) myllynpaikan, sai vahingonteosta sakon kolme markkaa. Kk 1569 Jören Pöusari Kuralan huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Jören Pöusäri ku 5, hev 2, le 3, nk 0-2-0-0, la 4, oa 63:1, ny 8.5.

III liitetty Komoseen 1679

TAPANI 1540-52, k 1540: 4. Karja 1540: hev 2, le 3, nk 1, la 3, ny 7.875. Staffan Sorsa mk 1546, 1552.

SIKSTUS TAPANINPOIKA 1553- , k 1554: 4. Lv 1558-59: 3-2½, 1561-62: 1½-1, 1564-71 ka 1 3/16. Sixtus Kuralan mk 1558, pm 1558, 1564. Sixtus Staffanss. pm 1565, 1568, 1570. Sixtus Kuralan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v. 1554-71 lm 23 kertaa (aina Sixtus Kuralan). Sak tk 1551 Sixtus Kuralan niskuroinut kuninkaan oikeuksien suorittamisessa, kk 1560 Hinsalan Olavi Rassa löi, sk 1565 Sixtus Kuralan t > Niemen Matti Seppä, sk 1569 Sixtus Kuralan t > Toivolan Mikko Matinpöika (talo I). Hv 1571 Sixtus ku 2, hev 1, le 2, nk 0-2-0-0, la 3, oa 35:6, ny 5.375. Ks. talo X lm Sig^{dt} Staffansson sk 68 ja sk 69 (etunimi väärin ?).

IV Kokki

Bertil Kurala oli 1439 yksi niistä 12 talollisesta, jotka menivät takuuseen siitä, että ns. Davidin kapina ei uusiinnu pitäjässä, REA 476.

SIMO 1540-52, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 4, la 6, ny 6.75. Simon Kocki mk 1546, 1552.

PERTTU 1553-84, k 1553: 8, 1565: 6. Lv 1558-59: 4-4, 1561-62: 3-3, 1564-71 ka 1½. Bertil (Bertill) Kockila, Kockilan, Kochilan mk 1553-55, 1558-61, 1564-68, pm 1558-59, 1561-62, 1564-65, 1571. Bertill Kocko, Kockoi pm 1566-70. Bertill Kockilan mk 1569-71.

Sak kevk 1554 Leipojan Sitzell (Cecilia) teki vahinkoa Bertill Kockilas heinämailla, kevk 1558 Bertull Kockolan laiminlyönyt kyyti-vuoronsa, kk 1558 Sipi Komoinen (talo X) löi, kk 1560 Bertil Kuralan t > saman kylän Pietari Kaapu (talo VIII).

Hv 1571 Bertil Kocki ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 3, oa 33:2, ny 4.875.

V Kauppila

JAAKKO 1540-52, k 1540: 8. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 3, la 3, ny 9.875. Jacob Aijricka mk 1546.

HEMMING JAAKONPOIKA 1553-1602, k 1553: 7, 1558: 8. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 2½-1½, 1564-71 ka 1 3/4. Hemming Aijrickila mk 1553, Airickilan mk 1554-61, Andersson pm 1558, 1565, 1567-71 (kirjurin virhe ?), Hemming Jacobson mk 1569-71. Hemming Airickilan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72.

1550-68 lm viidesti: Hemming Kuralast sk 50, Kuralan kevk 51, tk 54, kk 56, Hemming Iacobsson Kuralan lk 68.

Sak tk 1551 Hemming Aijrikalan niskurointi kuninkaan oikeuksien suorittamisessa, rovtk 3.12.51 Hemmingh Kuralan löi Pietari Pöysärin miniää (talo II), tk 1558 Hemmingh Aijrickilan t > Hiirenojan Pietari

(talo II), kevk 1558 Hemming Kuralan laiminlyönyt kyytivuoronsa, sk 1558 Hemmingh Kuralan t > Lasse Vattu (talo VII), tk 1564 laiminlyönyt kyytivuoronsa, sk 1568 Hemmingh ibm sama syy.

Hv 1571 Heming ku 2, hev 1, le 4, nk 2-0-0-0, la 4, oa 53:2, ny 7.5.

VI Uotila

SIPI 1540-56, k 1540: 10, 1546: 8. Karja 1540: hev 2, le 3, nk 3, la 5, ny 9.125. Sig^d ibm (Aijricka) mk 1546, 1552, 1553. Siffred Airichkilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

JUSSI SIPINPOIKA 1558-84, k 1558: 8. Lv 1558-59: 3½-2½, 1561-62: 3½-2½, 1564-71 ka 1 11/16. Johannes ibm (Aijrickilan) mk 1558, pm 1558, Johannes mk 1561, 1565, pm 1561, Jons Sig^dsson pm 1565-71, mk 1569-71. Sak tk 1564 Jons Sig^dsson ibm (Kuralan) laiminlyönyt kyytivuoronsa. Hv 1571 Joannes ku 2, hev 1, le 3, nk 2-0-0-0, la 3, oa 45:6, ny 6.375.

VII Vattunen

Oleff Wattoynin oli 1439 yksi niistä 12 talollisesta, jotka menivät vastuuseen koko pitäjän puolesta, että ns. Davidin kapina ei uusiinnu, REA 476. Oluff Wattoin lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Protokoller m.m. från Konungsdom och Konungsräfvt 21.6.1564.

LAURI mk 1540-65, 1567-68, pm 1558- . K 1540: 4, 1544: 3, 1553: 6, 1554: 5, 1567: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 3, ny 5.875. Lv 1558-59: 0-2, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 15/16. Lasse Vattu mk 1546, Vattu mk 1552, Vattw mk 1553, Wattu mk 1554-61, Lass Vattu mk 1565, Lasse Vattuinen mk 1567, Wattu pm 1558-59, Vattu pm 1561, Vattuinen pm 1569-71. Sak sk 1558 Lasse Vattu^{en}, Jokioisten Erkki (talo I) lyönyt, sk 1558 Kuralan Hemming (talo V) lyönyt Lasse Wattu ibm.

SIMO LAURINPOIKA mk 1566, 1569-1618, k 6. Simon Vattuinen mk 1566, Simon Larsson mk 1569-71. Sak tk 1569 talon II Yrjö Simonpoika vallannut myllynpaikan (ett quernstad) aff Simon Wattuinen ibm, tk 1569 Simon Larsson Kuralan niskuroinut veroheinän suorituksessa, kk 1569 Simon Vattulan vastuupakoilu. Hv 1571 Simon Vattu ku 1, hev 1, le 1, nk 1-0-0-0, la 2, oa 19:1, ny 3.75.

VIII Kaapu

ANTTI mk 1540-61, 1564-66, pm 1558-59, 1561, 1564. K 1540: 2, 1541-54: 4, 1555: 2, 1556: 4, 1564: 4, 1566: 2. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 2, ny 5.25. Lv 1558-59: 0-1, 1561: 1½, 1564: 1. An. Kapu mk 1552, 1554, Anders Kaappu mk 1553, 1555-56, 1558-59, 1561, 1564, pm 1561, 1564, Kappw pm 1558-59, Kapu mk 1565-66.

Anders Kapu lunasti 1556 päivätyöhauet 12½ äyrillä sekä Anders Kaappu samoin 1556 puolella pannilla ruista, VA 1998 f. 47v, 48v. An. och Per Kaappu lunastivat 1556 yhdessä päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak rovtk 20.1.1551 Anders Kapu ei ollut maksanut "kirjon jousia" eli miesluvun mukaan kirkolle maksettavaa kymmenys-veroa, joka oli jouselta yksi äyrityinen. Sk 1554 Anders Kaapu sakko huonoista aidoista ja silloista.

PIETARI TUOMANPOIKA mk 1555 (1556 ylipyhitty), 1562, 1566-1608, pm 1562-63, 1565- . K 1555: 2, 1562: 4, 1566: 4, 1567: 6. Lv 1562: 1, 1565-71 ka 6/7. Peder Kaappu mk 1555, pm 1562. Per Kapw mk 1562. Per Tho.ss. pm 1563. Per (Peder) Kapu mk 1562, 1565-71, pm 1565-71.

Per Kapw lunasti 1556 päivätyöhauet 12½ äyrillä, VA 1998 f. 47v. Sak kk 1560 Kuran Perttu (talo IV) lyönyt Per Kapun, sk 31.1.1565 Per Kapu

tehnyt vahinkoa Pietari Pöysärin (talo II) pellolla. Hv 1571 Per Kapu ku 1, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 30:3, ny 4.75.

Arajärvi 1950 s. 670 on sijoittanut tähän taloon seuraavan henkiön: Thomas mk 1565 lisätty 2 äyriä eli k 4 sekä 1 manttaali ja mk 1566: vähennetty 2 äyriin maa (k 4).

Thomas ibm (Kurala) kk 1569 vastuupakoilu (ainoa sakotettu kylän Tuomas).

Kun Ruoveden Hanholla tutkittiin 8.7.1632 Nokian kartanon lampuodin Matti Jussinpoika Hanhon ja Kurkikannan (nyk. Vessarinen) isännän Matti Paavonpojan riitaisuuksia kalavesistä, niin kävi mm. ilmi, että Kurkikanta on ostettu af Thomas Kaapukurcku ifrån Lempäälä sochn, RA De la Gardieska samlingen, Rättegångshandlingar vid Finska härädsrätter samt vid Åbo och Dorpats hofrätter f. 5-6 (VA FR 747), Kurkikantaan on siirtynyt asumaan Hanhonlahdelta noin v. 1580 Heikki Heikinpoika (Kankaanpää VRT s. 146), joten oston on pitänyt tapahtua sitä ennen. Mahdollisesti 1632 on erehdytty pitäjässä ja ymmärretty tiedon perustana olleen asiakirjan merkintä Thomas Kaapu Kuralan väärin.

IX Nurkki

Marchus Nurcki oli 1536 km Suomelan ja Vesilahden kirkonkylän rajankäynnissä ja läsnä laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

MARKKU 1540-52, k 1540: 14, 1541: 12, 1544: 13, 1546: 12. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 6, la 10, ny 16.25. Marcus Nurcki mk 1546, Nurki mk 1552.

LAURI mk 1553-68, pm 1558- . K 1553: 13, 1558: 8, 1565: 9. Lv 1558: är tilgiffuidt (myönnetty helpotus, ehkä tulipalon vuoksi), 1559: 2½, 1561-62: 3-2, 1564-71 ka 1. Lasse Nurcki mk 1553, 1555, 1556-68, Nurck mk 1554. Lasse Nurcha ibm (Kuralan) lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v., samoin Lass Nurchi 1556, VA 2000 f. 30v. 1551-63 lm 14 kertaa: Lasse Nurcki useimmiten. Sak kevk 1558 Lasse Nurcki laiminlyönyt kyytivuoron.

TAPANI LAURINPOIKA mk 1569- , k 1569: 8. Staffan Larsson mk 1569-71. Sak kk 1567 Narvan Niilo Pouru rikkoi Staffan Anderssons vedh rep (isännimi väärin?), sk 1568 Staffan Nurcki ibm (Kurala) huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Staffan Nurki ku 2, hev 1, le 3, nk 0-2-0-0, la 3, oa 52:4, ny 6.375.

X Komonen

MARKKU 1540-43, k 5. Karja 1540: hev 1, le 1, nk 1, la 3, ny 3.875. Marcus Komoj mk 1541-42.

SIPI MIKONPOIKA 1544- , k 1544: 7, 1553: 6. Lv 1558 verohelpotus (ks. talo IX), 1559: 2½, 1561-62: 2½-2, 1564-71 ka 1 13/16. Sig^d Komo mk 1544, Komoij mk 1546, Siffredh Komoilan mk 1553-55, Komoinen mk 1558-61, pm 1558-61, Sig^{dt} Komoi^{en} mk ja pm 1564, Simon (?) Komoinen mk 1565, Sig^d (Sig^{dt}, Sigffridh Komoinen (Komoijen) mk 1566-71, pm 1565-68, 1570, Sigffred Komo^{en} pm 1569, 1571.

Sigfredh Komoinen lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71 v, samoin Siffred Komolan 1556, VA 2000 f. 30v. 1563-69 lm neljästi: Sig^{dt} Kuralan sk 63, kk 64, Sig^d Michelsson Kuralan sk 66, Sig^d Komoinen tk 69. Sen sijaan lm Sig^{dt} Staffansson Kuralan sk 68 ja sk 69 tarkoittanee talon III Sikstusta. Sak kk 1558 Sigffred Komoinen t > Perttu Kokkilan (talo IV).

SIUKO SIPINPOIKA sak kk 1569 Siuko Sig^dsson Kuralan vastuupakoilu. Hv

1571 Siukå Komo ku 2, hev 2, le 3, nk 2-2-0-0, la 3, oa 57:- , ny 9.375.

kylässä asuivat myös
Sak sk 1560 Oleff Kuralan vastuupakoilu.

Sak tk 1569 Marcus Kuralan veroheinät suorittamatta.

NIEMI

I Härkälä

Mattis Herkä lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, RA Strödda af-skrifter af medeltidshandlingar, FMU VI 5131.

Oloff Härkä lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

OLAVI mk 1540- , pm 1558- , k 1540: 8, 1554: 9, 1565: 8. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 3, la 6, ny 10.25. Lv 1558-59: 4½-3½, 1561-62: 3½-5, 1564-71 ka 2 15/16. Ol. Herkä mk 1546, 1552, Oluff Härkä mk 1553-54, Härckä mk 1555-56, Härkä mk 1558-61, pm 1558-61, Oluff Härkä Niemi mk 1565, Härkä mk 1566, Oluff Härckä mk 1569- . Oluff Herkä lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71, samoin Oluff Härkä 1556. VA 2000 f. 30v.

1551-59 lm 9 kertaa: Oluff Härckä kevk 51, Oluff Härkä kk 51, rovkk 51, kk 54, Oluff Härkä tk-sk 58, tk 59, Oluff Niemen tk 61. Piispankär. 1554 Oleff Härkä sai sakon tappelusta pyhäpäivänä talon II Jussin kanssa, kevk 1557 Hinsalan Martti löi > Oluff Härkä.

JUSSI OLAVINPOIKA sak sk 28.10.1554 talon II Jussi löi Jons Härkä ibm, tk 1564 Ojoisten Heikki Pylkki t > Jöns Härkä Niemis, Heikki oli myös tappanut Jussin vuohen. Hv 1571 Jons Ollsson ku 2, hev 2, le 4, nk 0-2-1-0, la 4, oa 74:4, ny 10.0.

II a + b Söyrinki

ANTTI 1540-42, k 1540: 6, 1541-42: 7. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 5, la 5, ny 15.125.

NIILO 1543, k 7.

JUSSI mk 1544-65, pm 1558-61, 1563-64. K 1544: 9, 1553: 10, 1558: 13, 1565: 12. Lv 1558-59: 7-6, 1561-62: 4-5, 1564: 4. Jons seppä mk 1546, 1552-61, pm 58-61. Jönss seppä Niemen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v. Sak kevk 1554 Hiirenojan Pietari (talo II) t > Jöns smidz dotter aff Niemisby ja Hiirenojan Sipi (talo Ia) t > Jöns smidz piga. Kk 1554 Ojoisten Martti Pylkkiä ilmiantoi Jöns Niemen Jöns Knuutinpojan ruokavarojen varastamisesta, silloin kun Jussi oli hänen luonaan (Laukossa) sundter (= suntio, kartanonvouti), mutta lautakunta vapautti Jussin syytteestä, sillä se vakuuttui siitä, että tämä ei ollut koskaan niin tehnyt. Sk 1554 Jons Niemen t > Jons Härkä ibm, piispankär. 1554 Jons Nemisth tappeli pyhäpäivänä Olavi Härän kanssa.

IIa: OLAVI JUSSINPOIKA mk 1566-1621, pm 1562, 1565- , mk 1566 k 14, 1569: 7. Lv 1562: 5, 1565-71 ka 2 3/14. Oluff smed (smedh) pm 1562, 1565- , mk 1566- . Sak kk 1560 Oleff Nemisten t > Narvan Jussi Vestoi, rovkkär 17.10.1560 Oleff smedh Nemis vastuupakoilu, sk 8.1.1561 Oleff seppä niskurointi verolehmän toimittamisessa, kk 1566 Oluff smed Niemi huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, Oluff Ionsson Niemis tehnyt huorin erään Pirkkalasta kotoisin olleen Valpuri Erkontyttären kanssa, sk 1568 Oluff smed Nemis t > Toikkalan Matti Kaakilasta, tk 1569 Oluff smed Nemis vastuupakoilu. Hv 1571 Oleff smed ku 5, hev 1, le 3, nk 1-2-0-0, la 4, oa 53:5, ny 7.

Iib: MATTI pm 1565- , mk 1566- , k 1566: 7. Madz smed pm 1565-71, mk 1566-71. Lv 1565-71 ka 2 5/14. Sak sk 27.1.1566 Madz smed Niemjby t & Kuralan Sikstus (talo III), sk 13.3.1568 Madz smed Niemi oli saanut käskyn K. M:n verohampun kehuun suorittamiseen talossaan, mutta ei ollut noudattanut sitä, kk 1569 Madz smed j Nemis vastuupakoilu. Hv 1571 Matz smed ku 5, hev 1, le 4, nk 0-2-0-1, la 3, oa 70:5, ny 7.875.

OJOINEN Oiaisten mk 1558- , Oijs mk 1565, Oijais mk 1569- , mk 1569: Pylckilä eller Oijasten.

Laurens Oyialta oli 1439 yksi niistä 12 talollisesta, jotka menivät vastuuseen koko pitäjän puolesta siitä, että kapinointi esivaltaa vastaan ei uusiinnu, RA Skoklosters Codex Aboensis f. 54, Mk 476 s. 369.

I Pylkki

Bent Marcusson todisti 4.5.1501 katselmusmiehenä Laukon ja Karkun Sarkolan välisen rajan kulun, RA Strödda afskrifter af medeltidshandlingar, FMU VI 4906. Benth Oiltha oli 17.7.1505 lautamiehenä, kun Vesilahden kesäkäräjillä vahvistettiin saman rajan suunta, sama lähde, FMU VI 5131.

MARTTI mk 1540-61, pm 1558-61. K 1540: 8, 1546: 9, 1553: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 6, ny 8.25. Lv 1558-69: 1½-1½, 1561: 3½. Morten Pylcki mk 1546, Pylchi mk 1553-63, pm 1558-61. Morthen Pylcki lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä ja puolella pannilla viljaa, VA 1998 f. 47v, 48v, edelleen VA 2000 f. 33v Morthen Pylchi lunastus pannilla ruista. Sak sk 8.12.1553 Morthen Oioisten huonot aidat ja sillat, kk 1554 Morthen Pylchiä syytti suotta Niemen Jussin varastaneen Laukon Jöns Knuutinpojan ruokatavaroita (ks. edellä).

HEIKKI MARTINPOIKA mk 1562, 1564-1618, pm 1562- . K 1565: 8. Lv 1562: 2, 1564-71 ka 1 3/4. Hen. Morthensson mk 1565, 1569-71, Hen. Pylcki mk 1566. Sak sk 1560 Hen. Oijaisten jätti toimittamatta verolehmän, tk 1564 Hen. Pylcki Oijais t > Niemen Jussi Härkä, jonka vuohen myös tappoi. Hv 1571 Henric Pylki ku 2, hev 1, le 2, nk -, la 3, oa 30:4, ny 4.375.

II Kauko

Jöns Kaikolainen lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, alkupe- räisestä tehty jäljennös VA Turku & Pori MO 41/2, Ruoveden maanjako- oikeuden pk. 30.6.1795 f. 39v-40.

SIPI 1540-43, k 1540: 4, 1541: 5. Karja 1540: hev 1, le 1, nk 3, la 7, ny 5.375.

MATTI 1544-1602, k 1544: 4. Lv 1558-59: 2½-1½, 1561-62: 1½-2, 1564-71 ka 1 5/8. Madz Kaugoi mk 1546, Kaukoij mk 1552, 1553, 1556-61, pm 1558, Kauckoy mk 1554-55, Kaukoi mk 1565-71, pm 1565-71. Madz Kaukoij lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Hv 1571 Matz Kauckoi ku 2, hev 1, le 3, nk 2-0-1-0, la 4, oa 49:4, ny 7.

HIIRENOJA Hirenoija mk 1540, 1558, pm 1558.

I Komppa

ANTTI 1540-52, k 1540: 12, 1546: 13, 1552: 12. Karja 1540: hev 2, le 9, nk 10, la 16, ny 20.

Ia: SIUKO 1553-67, k 1553: 6. Lv 1558-59: 1-1, 1561-62: 2½-½, 1564-67: 1-1-0-0. Siffredh Hÿrenoian mk 1553. Siffred Hirenyan lunasti

1556 päivätöyhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, 2000 f. 33v. Sak kevk 1551 Siffred Härenoijan löi Niemen Jussi sepän piikkaa, rovkk 1551 (1550 ?) Siukoij Härenoja t > Narvan Heikki Pouru (talo IX) rov tk 1551 Siukoij Härenoja lyönyt pyhänä Vihaisten Olavia, kk 1556 Valkkisten Seppä Pietari löi Siffred Härenoijann, sk 1557, Sikur Härenoijan teki kauppoja Vihaisten Olavin vaimon kanssa Olavin poissaollessa, sk 1557, Jokioisten Jussi Jaanu (talo V) löi, kk 1560 saman kylän Tuomas löi Siffred ibm.

Ib HEIKKI 1553-56, pm 1562 . K 1553: 6. Hen. Härenoian 1553-56. Lv 1562: 2. Hen. Härenoijan lunasti 1556 päivätöyhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30v.

TUOMAS mk 1558- , pm 1558-61, 1564- . K 1558: 6, 1568: 12 (Ia liitetty b:hen). Lv 1558-59: 2½-2½, 1561: 2½, 1564-71 ka 1¼. Sak kk 1555 Thomas Hijrenoian t > talon II Pietari, kk 1560 t > talon Ia Siuko, sk 1570 Thomas Hirenåia t > talon II Simo. Hv 1571 Thomas ku 2, hev 2, le 2, nk 2-0-1-0, la 5, oa 47:- , ny 8.125.

II Puntus

PIETARI mk 1540-1568, pm 1558- . K 1540: 8, 1553: 7, 1559: 6, 1562: 7. Karja 1540: hev 1, le 1, nk 2, la 10, ny 5.25. Lv 1558-59: 2½-1½, 1561-62: 2½-2, 1564-71 ka 1 3/4. Per (Pedher, Peder) Pitkä mk 1546, 1552-61, 1564-68, pm 1558, 1564-71. Per Pitkä lunasti 1556 päivätöyhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v, 2000 f. 30v.

Sak sk 5.10.1550 Peder Hiirenoian huonot aidat, sk 50 Härenoian Peder t > talon Ia Siuko, kevk 1551 Peder Härenoian t > Niemen Jussi Sepän tytär, sk 1553 Pedher Hiirenoian huonot aidat ja sillat, kk 1555 talon Ib Tuomas löi Pietaria, tk 1558 Peder Härenoijan, Airikkalan Hemming (Kurala talo V) löi.

SIMO PIETARINPOIKA mk 1569- , k 1569: 7. Sak kk 1568 huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha, tk 1569 veroheinät toimittamatta, sk 1570 Simon Hirenåia t > sin granne Clemeth ibm, sk 1570 talon Ib Tuomas löi, kk 1571 Simon Hirenåian huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Simon Persson ku 10, hev 1, le 4, nk 1-2-0-1, la 7, oa 77:4, ny 8.875.

kylässä asui myös KLEMETTI, Simon naapuri, jota Simo löi 1570, ks. yllä. Kuuluu taloon I ?

SUONOLA mk 1541 Suonoila, mk 1544, 1544 Sonola
Soonoila mk 1553, 1555, 1558, Sonoila pm 1558.

I Setälä

HEIKKI 1540-52, k 1540: 10, 1544: 9. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 6, la 11, ny 16.375. Henric Isoij mk 1546, Ysoij mk 1552.

NIISIUS 1553-65, pm 1558- . K 1553: 9. Lv 1558-59: 3-4, 1561-62: 3-½, 1564-71 ka 1 7/8. Nisius Soonoilan lunasti 1555 päivätöyhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72.

MARKKU NIISIUKSENPOIKA mk 1566-84, k 1566: 9. Marchus Nisiusson mk 1566-71.

OLAVI NIISIUKSENPOIKA hv 1571 Oleff Nisiusson ku 2, hev 1, le 2, nk 0-2-0-0, la 3, oa 37:- , ny 5.375.

II Ahti

OLAVI 1540-52, k 1540: 4, 1544: 7. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 5, la

6, ny 11.25. Oleff Ahti mk 1546, Acti mk 1552.

HEIKKI 1553-68, pm 1558- . K 1553: 7. Lv 1558-59: 1½-2, 1561-62: 2½-1, 1564-71 ka 1/8. Hendrich Acthi mk 1553, Ahti mk 1554, 1556-61, pm 1558-59, 1561-66, Acti mk 1555, Actii mk 1565, pm 1567-71, Actti mk 1566. Hen. Ahti Soonoilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30.

ERKKI 1569-1606, k 1569: 7. Erich Acttii mk 1569, Acti mk 1570-71. Hv 1571 Eric Acti ku -, hev 1, le 1, oa 15:- , ny 3.

III

MIKKO 1540-52, k 1540: 5, 1544: 4. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 5, ny 8.125. Michil Sonoij mk 1546, 1552.

KNUUT MIKONPOIKA 1553- , k 1553: 4. 1558: 4. Lv 1558-59: 4-2, 1561-62: 1½-2, 1564-71 ka 1 7/16. 1569-71 lm 3 kertaa: sk 69 Knut Michelsson Sonoilan, sk 70 ja tk 71 Knut Sonelast. Sak sk 1557 Knuth Sonoilan löi laimin kyytivuoronsa, sk 63 Knutt Soonolan t > saman kylän Heikki, kk 66 Knutt Michilsson Sonoilan t > saman kylän Pietari (talo VI). Hv 1571 Knut Michilsson ku 2, hev 1, le 2, nk 0-2-1-0, la 3, oa 42:- , ny 5.875.

IV + V Kukkola

IV: PIETARI 1540-1552, k 1540: 6, 1544: 7, 1546: 6. Karja 1540: hev 1, le 7, nk 4, la 10, ny 12.25. Per Kuckoij mk 1546, 1552.

JAAKKO 1553- , k 1553: 5, 1568: 4. Lv 1558-59: 2-3, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 7/8. Jacop (Jacob) Kukoiij (Kuckoij, Kukoij, Kukoi, Kuckoi) mk 1553-61, 1564-71, pm 1558-59, 1561-71. Jacop Kuckoij lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556 Jacap Kukoi Soonoilan, VA 2000 f. 30. 1550-51 lm kahdesti: Jacop Sunolan sk 50, Jacop Kuckoij tk 51. Hv 1571 Jacop Kuckå ku 10, hev 1, le 1, nk 1-0-0-0, la 1, oa 22:4, ny 3.625.

V: HEIKKI 1540- , k 1540: 3, 1568: 4. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 2, ny 5.75. Lv 1558-59: 3-2½, 1561-62: 1½-2, 1564-71 ka 1 3/16. Hen. Kuckoij mk 1546, 1552, 1554-61, 1569-71, pm 1558-61, Hendrich Kukoij pm 1572-63, Kukoiij mk 1553, pm 1564, Kukoi pm 1565-66, Hin. Kuckoii pm 1567-71. Sak sk 1563 talon III Knuut löi Hendrich ibm. Hv 1571 Henric Kuckå ku 2, hev 1, le 2, nk 0-0-2-0, la 4, oa 42:- , ny 5.5.

VI Mattila

MATTI 1540-52, k 1540: 3, 1544: 5, 1546: 4. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la - , ny 7.

PIETARI 1553, k 4.

JAAKKO PIETARINPOIKA 1554-56, k 4. Jacop Pedersson mk 1554-56.

PIETARI MATINPOIKA 1558- , k 1558: 4. Lv 1558-59: 1-2, 1561-62: 1½-1, 1564-71 ka 1 3/4. Per Madzsson mk 1558-71, pm 1558-71. Sak kk 1566 talon III Knuut löi Per ibm. Hv 1571 Per Mattzsson ku 2, hev 1, le 3, nk 1-0-2-0, la 3, oa 52:- , ny 6.875.

Tähän neljännekseen luettiin 1540-56 vielä ne kaksi Karkun Kuljun kylän taloa, joiden suku oli muuttanut 1530-luvulla Laukon kylästä. Myöhemmin ne olivat Keskestä neljännestä. Laukon kartano ei kuulunut mi-

hinkään neljänneksen.

LAUKKO

Johannes Anundi, archidiaconus Aboensis lahjoittaa (ennen 8/3 1416) perustamalleen P. Johanneksen alttarisäätiölle Turun tuomiokirkossa ... jutum in parrochia Wæsilagx duo predia, vnum videlicet in villa Lawcko et aliud Totkyrajerffuj. Piispa Maunu Tavast vahvasti lahjoituksen Turussa 8.3.1416 (lähteet RA A 10 f. 207, pain. REA 362 s. 270, näköispainos (1952) s. 491 ja RA A 10 f. 207v, REA 363 s. 271, näköispainos s. 492).

RA 10:een eli Turun tuomiokirkon ns. Mustaan kirjaan on f. 207 alamarginaaliin lisätty toisella käsialalla: harais (yllä: in virmo), et helgola (in lemo) pro lauickes et toktoiarffuj, s.o.: Laukon ja Tottijärven talot on vaihdettu Mynämäen Haraisiin ja Lemun Helalaan. Jälkimmäiset tilat olivat vielä Mikael Agricolan 1542 laatimassa luetalossa p. Johanneksen alttarisäätiöllä (Pirinen 1962 s. 306). Tiety-mättömiin jää, kuka Laukon ja Tottijärven tilat sai, eikä vaihtoaikaa voi sijoittaa edes jollekin määrätylle vuosikymmenelle 1416 ja 1470-luvun välille.

Seuraavan kerran Tottijärvi esiintyy lähteissä 1488 Kallialan (Tyrvään) kirkontileissä (BFH I s. 390) ja Laukko vasta 1498. Silloin Knut Erichsson i Lauko, wäpner on erään maanvaihdon todistajana Turussa 22.9.1498 (FMU VI 4803, kopion kopio).

Tämä Laukossa asuinkartanoaan pitänyt Knuut Eerikinpoika oli viimeistään kesällä 1491 Pohjanmaan tuomari, ja koska hän 1489 sai vaimonsa perintönä Ruotsista Jöns Olavinpojan (Stenbock) tilan, hän oli nainut 1480-luvulla tuon Jönsin tyttärentyttären, Elinan, Klaus Kurjen tyttären (FMU V 4377; Rääf Ydre 1 s. 280). Knuutin vaiheet tätä ennen ovat tuntemattomat. Todennäköisesti hän oli porvarissyntyinen valtionhoitaja Sten Sture vanhemman asemiespalvelija (Gillingstam, Genos 1964 s. 32).

Elinan kahdesta veljestä toinen, Arvid, oli lähtenyt opintielle ja hänestä tuli 1511 Turun piispa. Paavali Juusten sanoo hänen elämäkerrassaan näin: D Arvidus Kurck natus est ex nobili familia Satucundia Laucko (Porthan OS II s. 595). Arvid oli jo 1486 Pariisin yliopistossa baccalaureus, joten hän on todennäköisesti syntynyt 1460-luvun alkupuolella. K.A. Bomansson, Piispa Arvid Kurjen vanhemmista ja "Elinan surma" nimisestä kansan-runosta, Historiallinen Arkisto I (Helsinki 1866) s. 5-6 on laskenut päätellen hänen vanhempiansa avioitumisajasta ja hänen itsensä pappisvihkimyksen oletetusta ajankohdasta syntymäajaksi joko vuoden 1463 tai 1464. Laukko on siis ollut silloin Arvidin isällä Klaus Kurjella. Tämä oli Ylä-Satakunnan kihlakunnantuomari ainakin vuodet 1463-77.

On olemassa eräs toinenkin lähde, joka kertoo Klaus Kurjesta Laukon omistajana. Laukon kartanon ja karkkulaisen Sarkolan kylän välillä käytiin 1500-luvulla pitäjien välillä olevista maista pitkällistä kiistaa. Sen eräessä vaiheessa Ylä-Satakunnan vouti Lasse Martinpoika antoi 1519 kaksi kirjallista todistusta asian käsittelystä saman vuoden laamanninkäräjillä Vesilahdella. Silloin pitäjänmiehet vannoivat riitamaan kuuluvan Laukon kartanolle ja Klaus Kurjen lapsille ja Klaun pitäneen sitä hallussaan niin kauan kuin eli (VA Ylä-Satakunta KOa ? (nn 5) 1679 s. 44, ref. FMU VIII 5990, HMA MO konseptipk. Vesilahti n:o 51).

Klaus Kurjen appi Jöns Olavinpoika oli merkittävä mies, länsigöötanmaalaista ylimyssukua. Hän oli jo 1440-luvulla siirtynyt Suomeen ja piti asuinkartanonaan Uskelan Karjaskylää. Poliittisesti hän oli liittynyt ensin kuningas Kaarle Knuutinpoikaan, jonka puolesta hän oli Viipurin linnanpäällikkö, mutta sittemmin mahtavaan Eerik Akselinpoika Tottiin vuodesta 1457. Klaus Kurki oli samana vuonna Tottin puolesta Turun linnan vouti. Poliittinen yhteistyö ja sukulaissidekin näiden

herrojen välillä juontuu näiltä ajoilta. Klaus mainitaan ensi kerran Ylä-Satakunnan tuomarina 24.1.1463 ja saman vuoden joulukuussa hän oli lisäksi koko Satakunnan voutina Jöns Olavinpojan puolesta (FMU IV 3197, 3222). Vuosi 1463 olisi ollut sopiva aika hankkia Laukon rälssi-osuus tuomari-voudin omistukseen asuinkartanoksi. Mutta Klaun isälläkin on ollut jotain tekemistä Ylä-Satakunnan kanssa.

Jepe Kurki on mainittu vuosina 1418-1455 neljästi. Hän oli sekä Svärd- että vanhimman Kurki-suvun jäsen sekä Turun mahtavan linnan-päällikön Klaus Lydekenpojan vävy. Lempäälän Kuokkalassa oli 20.8.1455 isoja herroja koolla selvittelemässä Kuokkalan koskilla syntyneitä riitaisuuksia (FMU IV 2981, vidimaation kopio). Yhtenä osapuolena oli Ylä-Satakunnan pitkäaikainen kihlakunnantuomari Pentti Lydekenpoika, Jepen vaimon setä. Asiaa tutkineessa rälssimiehistä ja talonpojista kootussa lautakunnassa oli kolmantena, kolmen kihlakunnantuomarin kanssa yhdessä ryhmässä Jepe Korkj. Hänen vaimonsa setä Pentti ei ole voinut olla asianomistajana lautakunnan jäsen, joten hänen tilallaan on ollut se mies, joka ehkä jo muutoinkin toimi hänen sijaistuomarinaan eli Jepe Kurki. Samalla on todennäköistä, että Jepe oli siirtynyt asumaan kihlakuntaan, ja lähinnä tulee silloin ajatelleeksi, että hänen asuinkartanonsa olisi ollut Laukossa. Varmoja todisteita siitä ei kuitenkaan ole.

On kuitenkin viitattava erääseen lähdetietoon. Ratkottaessa edellä mainittua Laukon ja Sarkolan rajariitaa on tavan takaa mainittu yhtenä rajapaikkana Huhmarkoski lähellä "Jepen myllyä". Mylly on lähteissä Jeppes qwarn kahdesti, Jäppes qwarn samoin kahdesti ja ker-
ran Iespes quern. [FMU VI 4906, RA Strödda afskrifter af medeltids-handlingar: Jespes quern; Etsikkokäräjien tuomio 18.7.1564, josta on kaksi kopiota: VA Ylä-Satakunta KOa 7 4.1.1679 f. 491 r-497v ja HMA MO Vesilahti 51 23/2 17/2: Jeppes qwarn; vuoden 1679 kopio myös 1501 tuomiosta: Jäppes qwarn, sekä Turun HO:n tuomiot 1630, 1679: Jäppes qwarn]. Tämä Jepe voi tarkoittaa Jepe Kurkea. Asiaa mutkistaa kuitenkin se, että 1500-luvun alussa Ylä-Satakunnan tuomarina toiminutta Jaakko Valdemarinpoikaa kutsutaan usein Jepe Folmarinpojaksi, ja hän oli Jepe Kurjen tyttären Britan toinen aviomies. Suoranaista tietoa ei ole siitä, että hänellä olisi ollut jo ennen vuotta 1501 mylly Laukon mailla, mutta se on kuitenkin mahdollista. Myllyn on voinut rakentaa se, jolla on ollut Tottijärven sivukartano, ja se olisi ollut juuri Jepe Folmarinpojan vaimon perintöosa, mutta toisaalta se, että myös Jepe Kurjen tyttärellä olisi ollut perintöosuus Laukosta ja sen sivutiloista, osoittaa jo Jepen omistaneen Laukon, eikä vasta Klaun.

Knuut Eerikinpojasta tuli 1511 perustetun Satakunnan ja Pohjanmaan laamannikunnan ensimmäinen laamanni. Hänen viimeinen tunnettu tässä virassa antama tuomionsa on vuodelta 1530?. Hän kuoli 1530-luvun puolivälin tienoilla.

Knuutin poikaa Jönsia kutsutaan Laukon mukaan jo 1528: Jöns Knutzson uppå Laucko i Finland (FMU VIII 6404). Laukko olikin sitten hänen asuinkartanonaan hänen 1577 tai 1578 sattuneeseen kuolemaansa asti. Jöns oli ensin Sääksmäen kihlakunnantuomarina 1526-1535. Hänet siirrettiin Pohjanmaan tuomariksi, mutta hän peri myös isänsä laamanninviran ja Pohjanmaan tuomarinvirka otettiin häneltä pois 1536. Kuninkaan osoittaman epäsuosion vuoksi hän oli väliaikaisesti ilman laamanninvirkaa 1560-1565 ja sitten lopullisesti vuodesta 1568.

Laukossa oli kuitenkin vuoteen 1532 kaksi talonpoikaistilaa, joissa asuivat Pourun ja Pöydän suvut.

Lasse Poithä oli 4.5.1501 Vesilahden käräjillä todistamassa Laukon ja Sarkolan välisen rajan kulun yhtenä sitä tutkineen katselmuskunnan jäsenenä, RA Strödda afskrifter af medeltishandlingar, FMU VI 4906.

Vuonna 1546 laaditun valitusluettelon mukaan Jöns Knuutinpoika oli

vaihtanut 14 vuotta aikaisemmin Kuljusta saamansa 2/3 koukun vanhan rälssimaan kahteen verotilaan Laukon kylässä. Niidenkin veroluku oli ollut yhteensä 2/3 koukkua, joten kruunu ei hävinnyt mitään (RA Klagomålsregister f. 22v, jälj. Eric Anthoni, Finlands medeltida frälse och 1500-tals adel (1970) s. 354). Jöns oli saanut tämän rälssiosuuden ostamalla sen 1532 Juhana Jaakonpojalta (Görtzhagen), BFH I 594. Tilan sanotaan olleen Pirkkalaa (Kuliula gård i Birkkala socken), mikä johdetaan siitä, että se oli ollut Pirkkalassa asuinkartanonaan Penttilää pitäneen tuomari Pentti Lydekenpojan sivutilana.

Vaihdon jälkeen Laukosta siirtyneet talonpojat maksoivat kruunun verot edelleen Vesilahden hallintopitäjään, joka siten ei myöskään menettänyt mitään, mutta he kuuluivat Karkun käräjäkuntaan ja Karkun kirkkopitäjään. Heidän tilansa käsitellään Vesilahden mukana, koska luettelo etenee hallintopitäjittäin.

KULJU kylä kuului vuoteen 1552 Narvan neljännekseen, myöhemmin Keskiseen.

I Pouru

REKO 1540-43, k 1540: 8, 1541: 11. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 4, la 8, nk 13.

PIETARI 1544- , k 1544: 13. Per Pouru mk 1546-56.

Eom 1552 Peder Pouru & Simo Outinen (Aniasta) & Järvenrannan Lasse yksi eräsija 20 peninkulman päässä kylästä. Siellä oli kaksi asuinpaikkaa, jonne lupasivat mennä Hiirenojan Siuko ja Grels Persson Pouru (ks. alla). Kumpikaan ei mennyt uudisasukkaaksi. VA 130^a f. 11v.

Sak Karkun lk 1556 Peder Pouru t > saman kylän Yrjö, sk 1560 Per Pouru t > Selkeen Heikki Käki (Karkusta), samoilla käräjillä PP sai myös 40 markan sakan siitä, että oli vallannut Jussi Käeltä kolmen kuorman niityn. Käräjillä todistettiin niitty Jussin raivaamaksi, tk 1564 Per Pouru Kuliu vastuupakoilu.

REKO PIETARINPOIKA Grels Persson Pouru lupasi mennä asumaan sille eräsijalle, jossa hänen isänsä oli osakas. Ei mennyt. Gregers Person aff Öffre Sastamala sai 1558 verovapauden tulipalon vuoksi.

Hv 1571 Kuliu: Gres Pouru (Vesilahden Keskistä neljänestä) ku 3, hev 2, le 3, nk 2-1-0-0, la 3, oa 50:- , ny 8.875.

MIKKO 1562 Michel Pouru asui erämaatalonpoikana Leijunniemessä (Lewnnemi), VA 2143 f. 57v. 1564 Michel Pouru asui erämiestalonpoikana Leijunniemessä (Lewnnemi), VA 2164 f. 66v. Kummallakin kerralla uudisasutuksen sanotaan sijaitsevan Pirkkalan erämaassa, mutta siihen on selvästi luettu myös Vesilahden ja Lempäälän eräsijoja. Leijunniemi on se niemi, jossa Visuveden taajama nykyään sijaitsee (Ruoveden kuntaa). Sen toisintonimi on Lemminniemi.

Vuoden 1589 tarkastusmaakirjassa sanotaan, että Thomas Pussu ja Per Jarckoi asuivat Karkun Kuljun erämaalla, kumpikin yhden äyrin verotilalla (= Pusu ja Jarkko Lemminniemessä yhteinen jakokunta), ja tilat sanotaan otetun asutukseen (uptagit) Niilo Ingenpojan aikana. VA 2401b f. 619. Niilo oli Ylä-Satakunnan voutina 1547-61, jolloin Tuomas Pusua ja Pietari Jarkkoa ei vielä näy Lemminniemessä. Vuoden 1571 hopeaveroluettelossa on Lämminniemi: Lass Erichsson ja Michel Pouru ibitem. Sana uptagit ei ilmeisesti viittaakaan tiloilla 1589 asuviin, vaan siihen aikaan, milloin tilat on yleensä perustettu.

Ruoveden kesäkäräjillä 5.6.1610 Visuveden Tuomas Heikinpoika (isännöi Visuveden Ylis- ja Alastaloa eli sitä, joka oli 1571 Lauri Erkinpojalla) esitti S. Jöns Knutssons doom i Lauko dat. Anno 88: 28. Maii (Jöns oli kuollut jo kymmenen vuotta aikaisemmin, mutta ajankoh-

taa ei voi epäillä. Jönsin nimi on tullut mukaan kaiketi siksi, että tuomio on ollut muistiinmerkittynä vanhaan hänen nimeään kantavaan tuomiokirjaan). Silloin on määritelty Visuveden Tuomaan (saman Heikinpojan) omistaman alueen rajat naapureita vastaan, ensinnä ne som skiljer Wisuvesi och Mickel Pouru åth. Rajapaikat Hierinsalmi - Kukoinvuorenkorkia - Kivipyypäki osoittavat Mikko Pourun omistaneen Visuveden kantatilan maista länteen ja Pusu & Jarkko - jakokunnan maista pohjoiseen maakaistaleen, joka lännessä rajoittui ilmeisesti Kukonpohjan maihin, VA Ylä-Satakunta KOa 92 f. 2614. Mikko ei enää silloin asunut Lemminniemellä, vaan ehkä Visuveden järven lounaisrannalla, jossa on Pourun kulma.

On ilmeistä, että Kuljuun siirtynyt Pourun suku on jo Laukossa asuessaan omistanut osuuden Lemminniemen erämaasta. Viimeksi sen jäsenelle Mikolle on jäänyt vain osia jakokunnan länsisivustassa. Mikon uudistilasta Lemminniemen ulkopuolella ei ole tullut pysyvää. Se on jättänyt kuitenkin eräälle kulmakunnalle nimen.

II Pöytä

LAURI 1540-43, k 1540: 8, 1541: 11. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 4, la 8, ny 13.

PIETARI 1544-52, k 1544: 12. Per Pöytä ibm mk 1544, 1546, 1552.

KNUUT LAURINPOIKA 1553- , k 1553: 13. Knuth Pöytä Kuliu (Vesilahtea) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 30. Sak Karkun tk 1564 Knut Pöytä Kuliu vastuupakoilu. Hv 1571 Knutt Pöyttä ku 3, hev 2, le 6, nk 1-2-1-0, la 5, oa 94:5, ny 12.625. Karkun kesäkäräjillä 28.6.1627 eräs vanha mies kertoi, että Knut Larsson Pöytä ja Grells Persson Pouru olisivat vaihtaneet noin v. 1532 talonsa Laukon kylässä Karkun Kuljussa olevaan Knuut Eerikinpojan rälssitilaan. VA Ylä-Satakunta KOa 1 f. 181v. Muistitieto on unohtanut todelliset vaihtajat (Knuutin ja Rekon isät ?).

Kuningas Juhana III kertoo 10.7.1570 kirjeessään voudille ja kihlakunnantuomarille, että Knut Larsson i Kwliuby vdi Sastamala sochn on joihtakin vuosia sitten vaihtanut Jöns Knuutinpojalta (Kurki) Siuronkosken myllyn, joka on kuitenkin otettu häneltä pois. Kuningas pyytää kirjeen saajien tutkimaan asian. Knuutilla oli käydessään kuninkaan luona ote käräjöpöytäkirjasta 30.3.1570, jolla Oluff Jacobson och Knut Pöythä i Cwliuby olivat saaneet oikeuden nauttia ja pitää hallussaan kumpikin äyirilukunsa mukaan naapureittensa kanssa qwarnståndh uti Siwrokåski. VA Laguksen kokoelma. Kuninkaan kirjeet 2 f. 7.

Karkun kesäkäräjillä 21.6.1626 vahvistettiin Vesilahteen kuuluvien Lauri Pöydän ja Vilppu Rekonpoika Pourun tekemä sopimus muiden kylän isäntien kanssa siitä, että Vesilahteen kuuluu eteläosa kylästä kuitenkin niin, että vanhat tontit, pellot ja niityt pysyvät entisten haltijain käytössä riippumatta siitä kummalla puolella sovittua linjaa ne ovat. VA Ylä-Satakunta KOa 1 f. 138v-139.

MATTI sak lk 1565 Madz Pöytä ibm (Kuliu), Kuljun Simo Sapari löi.

Laukon kartanon eräsijat

1. Vuoden 1552 erämaaluetelossa on Vesilahden pitäjän osuudella mainittu kaksi Jöns Knuutinpojan eräsijaa (VA 130a f. 12). Ensin on Tarjannevedellä eräsija, jossa ei ollut sopivaa asuinpaikkaa, vain kalastamo, jota Laukon kartano vuokrasi 1600-luvulla lähiseudun talollisille (Jokipii 1959 s. 285). Vuoden 1589 tarkastusmaakirjassa on Laukon erämailla viisi lampuotia, joista Matz Lckoinen ei ole ilman muuta sijoitettavissa määrättyyn taloon. Matti J. Kankaanpää

- pitää mahdollisena, että hän asui Ruoveden Ruhalassa, joka 1600-luvun alussa oli Laukon vanhaa rälssiä (VRT s. 145).
2. Toinen Jons Knuutinpojan vesilahtelaisiin eräsijoihin 1552 kuuluva oli Vaskivedellä. Sielläkään ei ollut asuinpaikaksi kelpavaa. Ruoveden ja Keuruun 18-19.2.1669 pidettyjen käräjien konseptipöytäkirjassa on selostettu 17.6.1581 päivättyä asiakirjaa, jossa sanotaan Laukon Ingeborg Tuomaantytären (p.o. Tönnentyttären, Jöns Knuutinpojan leski) luovuttaneen Heikki Antinpoika Härköisen asuttavaksi "Waskisahlo ähremark". TMA kons. tuomiok. Ikaalinen 1 f. 14r-15r, valokopio Matti J. Kankaanpää, Ala-Härkösen suku I (1984). Vuonna 1589 Laukon erämailla asui Henrich Herckönen, VA 2401b f. 621. Kyse on Virtain Härkösen talosta.
 3. Lempäälän pitäjän erämaiden joukossa Jöns Knuutinpojalla oli 1552 eth ererwm ibm, missä ibm viittaa edellä olevaan Jussi Tappuran (Lempäälän Korkeemäki talo II) omistamaan Uuraisten eräsijaan (VA 130^a f. 10v). Laukolla oli edelleen 1670-1680 hallussaan Uuraman kalavesi (Jokipii 1959 s. 286). Virtain Uuraisissa asui 1571 Hen. Simoinen, joka 1589 on luettu Laukon lampuodiksi (Henrich Simoinen), hopeaveroluettelo 1571 s. 210, VA 2401b f. 621.
 4. Ensimmäisenä vuoden 1589 Laukon lampuotien luettelossa on Påwal Peckainen. Sama mies (Påual Peccainen) on jo vuoden 1571 hopeaveroluettelossa Jöns Knuutinpojan lampuotina. Kyseessä on Ruoveden Pekkala. Eräsijan puuttuminen vuoden 1552 luettelosta johtunee siitä, että se oli Laukon vanhaa rälssiä, kun edellä mainitut 1-3 ovat olleet ostotiloja, joihin ei vielä ole saatu täyttä ja pysyvää verovapautta.
 5. Toinen Jöns Knuutinpojan 1571 Ruovedellä oleva lampuoti oli Hen. Viliakainen, joka oli edelleen 1569 Laukon erämailla. Ruoveden Viljakkala eli Taipale on saanut hänestä nimensä. Tienoo on ollut sekin Laukon "vanhaa rälssiä", koska sitä ei esiinny 1552.
 6. Laukon kartanolla on ollut keskiaikana eräsija Kurun Karjulassa. Se vaihdettiin Niemenpään Karjujen kanssa, joten tarkempi kuvaus lykätään Niemenpään kylän osalle.

TOTTIJÄRVI

Totkyrajerffuij lahjoitettiin 1416 Turun tuomiokirkolle Laukon rälssi-tilan mukana. Myöhemmin se vaihdettiin pois tuntemattomalle miehelle (Toktoiærffwj). REA 362, 363.

Jönis Tånkejerfuj oli 1483 kolmantena kahden rälssimiehen jälkeen sen maakuntakatselmuskunnan jäsenenä, joka tutki Pirkkalassa Keijärven ja Hyhkyn kylien rajaa, VA Ylä-Satakunta KOa 4 f. 55v, pain. FMU III 2077, missä väärä vuosiluku 1433.

Johan de Tokkiærffuj sai 13.4.1488 Kallialan kirkolta lainaksi 2 puntaa ruista. Panttina antoi padan. BFH I s. 390.

Kaderin Jopsdotter myy 1510 tilansa Pöytyän Haverin Knuut Eerikinpojalle (Kurki) 100 markasta Ruotsin rahaa. Sinetöivät Ylä-Satakunnan tuomari Jakob Folmarsson ja Sääksmäen tuomari Paavali Hermaninpoika. RA Peringskölds samling. Genealogiska efterrättelser om in och utländska släkter. FMU VII 5490. Kaarina on hyvinkin ollut Jeppe Kurjen tytär, joka on saanut perintöosakseen Tottijärven. Anthoni on Kurki-suvun selvityksessä Äldre svenska frälseslesläkter I:2 s. 161 arvellut Kaarinaa Jeppe Folmarinpojan vaimoksi, mutta myöhemmin perunut, kun uudet Stavsundin arkistosta (RA) löytyneet lähteet osoittivat, että Jeppe

Folmarinpojan vaimo oli kyllä Jeppe Kurjen tytär, mutta nimeltään Birgitta (HTF 1966: 3, s. 111-113, 118). Birgitta ja Jeppe Folmarinpoika eivät esiinny missään lähteessä Tottijärven haltijoina, kun sensijaan erään noin vuodelta 1570 peräisin olevan sukutaulun mukaan Kaarinan nimi kirjoitetaan Karin till Totkijärvi (E. Anthoni, Finländska släkttavlor från tiden omkring 1570, Genos 1954).

Ett vist Register upå K. Mtz herres arff och egin, som ligger vdi Sa-tagunden, så och upå prebende, kirkie och klöster landbönder anno 1557, VA 60b Wesilax sochn f. 56: Totkierffui fick Jöns Knutsson för Heinos godz i Kaluola sochn.

Papinmanttaaliluetteloiden alettua 1558 näkyy, että Tottijärvellä oli kaksi Laukon lampuotia

I Reko Pietarinpoika 1558- , pm k: 6.

II Olavi 1558-61.
Reko Olavinpoika

Seuraavat torpat olivat Laukon alaisia 1565: Huhmarkoski (Siuko), Totkiniemi (Lauri Pietarinpoika) ja Kärkilahti (Yrjö Veittoinen, josta ks. myös Huhtaa talo I).

Laukon lampuotitilat Vesilahden kylissä käsitellään kunkin kylän yhteydessä.

K E S K I N E N K O L M A N N E S

Suomelan jakokunta

KALTSILA Kaldzsila mk 1540-43, Kaldzilaby mk 1544, 1546.

I Erkkilä

Peder Kaldzi lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131. Peder Falzi (p.o. Kalzi) lm Vesilahden lk 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/2, Ruoveden maanjako-oikeuden pk. 30.6.1795.

PIETARI 1540-43, k 1540: 10. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 10, la 20, ny 19.5.

FREDRIK 1544-52, k 1544: 11, 1546: 12. Ffärik 1544, Ffärick Persson mk 1546, 1552.

PIETARI FREDRIKINPOIKA 1553-84, k 1553: 12, 1555: 15, 1559: 16, 1565: 15, 1566: 12. Lv 1558-59: 8-7, 1561-62: 4½-6, 1564-71 ka 4¼. Per Kaltzi pm 1565. Per Olsson mk 1566, Per Frederichsson mk 1569-71. Peder Kaltzii pm 1569-71.

Eom 1552 Peder Kaldzi eräsija wid Quliuslax 20 peninkulman päässä kotoa. Ei asutettu. VA 130^a f. 12. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: Suluslax 1 äyrin talossa asuu Erkki Laurinpoika på Wäsilax eremark aff Kalsilaby. Suluslahti on Vilppulassa (vuoden 1552 Quliuslax on kirjoitusvirhe).

1555-68 lm 22 kertaa: Per Kalzi rovtk 55, Peder Kaldzi sk 56, Kaltzi kk 56, tk, kk 57, kk 59, kk ja sk 60, tk 61, sk 63, Kalttzi kevk 58, sk 58, Per Kalsii lk 66, Per Kaltzilan tk ja sk 64, kk 65, sk 66, kk 67, Per Fädericksson Kaltzila kk 64, Per Friederichsson Kaltzilan tk 65, Per Vädericsson Kaltzilan kk 66, lk 68.

Sak sk 1558 Per Kaltzilan sai sakon vahingonteosta, koska oli käyttänyt mielivaltaisesti (Mustisten) Jussi Laitikan myllyä. Kk 1560 Per Kaltzilan löi saman kylän Yrjöä (talo II). Sk 1563 talon III Simo Riepu löi Per Kaltzilan. Tk 1564 Per Kaltzilan löi Järvenrannan Mikkoa (talo IV). Peder ibm (Kalttila) lunasti 1555 päivätöyhauet 10 äyrillä,

VA 1977 f. 71v, Per Kaltzilan samoin 1556, VA 2000 f. 32v.

OLAVI PIETARINPOIKA sak kk 1569 Järvenrannan Jussi (talo III), Lauri Matinpöika (talo II) ja Lauri Tuomaanpöika (talo I) lyöneet Oluff Persson Caltzilan, kk 1571 Oleff ibm (Kalzilan) löi yhdessä (veljensä) Erkin kanssa äitipuoltaan. Hv 1571 Oleff Persson ku 10, hev 2, le 6, nk 1-0-0-0, la 4, oa 90:- , ny 11.

ERKKI sak kk 1569 Erich Kalzilan löi äitipuoltaan (yhdessä) Olavin kanssa.

II Luikko

Anders Kaldzi lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131. Anders Falsi (p.o. Kalsi) lm Vesilahden lk 11.2.1509, ks. talo I.

MARTTI 1540-43, k 1540: 8. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 10, ny 8.25.

YRJÖ MARTINPOIKA mk 1544- , pm 1558-64. K 1544: 7, 1553: 8. Lv 1558-59: 1-3, 1561-62: 3-1, 1564: 1. Jören Kalci mk 1546, 1552. Joren Morthensson mk 1553-61, 1569-71. Jören Kalttila lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, Jören Kaltzilan 1556 pannilla ruista, VA 2000 f. 33v.

Sak sk 1550 joku samasta kylästä löi Jören ibm, tk 1554 (Suomen) Sipi Iiroila ja Järvenrannan Lasse löivät Jören Kaldzilan, kevk 1558 Jören Kalttzilan lyönyt laimin kyytivuoron, kk 1560 talon I Pietari löi Jören ibm, tk 1561 Joren Kaltzilan oli tehnyt Riitiälän Antin (talo IIIa) kanssa hevosista vaihtokaupan, mutta olikin pitänyt edelleen entisen. Silloin Antti oli tullut ja ottanut hevosen väkisin. Antti sai 40 markan sakon. Sk 1564 Hakimäen Klemetti löi Jören Kaltzilan.

Hv 1571 Joren Mortensson ku -, hev 1, le 1, nk -, la -, oa 15:- , ny 3.

REKO YRJÖNPOIKA pm 1565- . Gres Iörenssoon pm 1571. Lv 1565-71 ka 1 4/7.

III a + b

OLAVI 1540-52, k 1540: 4, 1541: 5, 1544: 6. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 5, la 12, ny 13.

IIIa SIMO OLAVINPOIKA 1553- , k 1553: 3. Lv 1558-59: 0-2, 1561-62: 1½-0, 1564-71 ka ½. Simon Repu mk 1566. Simon Ollsson mk 1569-71. Simon Riepu lunasti 1556 päivätyöhauet 12½ äyrillä, VA 1998 f. 47v. Simon Riepu Kaltzilan 1556 lunasti kalaveron 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak sk 1550 Simon Kaldzilan t > Lasse ibm, sk 1556 Simon Riepu t & Onkimäen Lasse, sk 1563 Simon Riepu t > talon I Pietari ja Järvenrannan Lasse, kk 1566 Simon Riepu Kaltzilan huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha, tk 1569 Simon Riepu Kaltzilan vastuupaikoilu. Hv 1571 Simon Repu ku -, hev 1, le 1, oa 15:- , ny 3.

IIIb PIETARI OLAVINPOIKA mk 1553-54, k 53: 3. Ei ole mk 1555. Mk 1556 öde, maa talon I Pietarilla. Pedher Olsson mk 1553-54. Mk 1567 Peder Olsson talon I Pietarin sijasta, k 12.

MATTI PIETARINPOIKA pm 1565- , mk 1566- . K 1566: 3. Lv 1565-70 ei lehmiä, 1571:1. Madz Ollsson mk 1569-71. Sak sk 1568 Madz Riepu Kaltzilan t > Hinrich ibm. Hv 1571 Matz Persson ku 5, hev 1, le 1, nk -, la 2, oa 25:7, ny 3.25. Mahdollisesti maakirja on isännimen osalta oikeassa.

Kylässä asuivat myös Lasse sk 1550, talon IIIa Simo löi, Heikki sk 1568, talon IIIb Matti löi.

JÄRVENRANTA

Niclis Gerwenrata oli 1439 yksi niistä 12 pitäjän talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, että ns. Davidin kapina ei uusiinnu, REA 476. Nils Jopsson ... finranta oli lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Protokoller m.m. från Konungsdom och konungsräfvt.

I Tanska

HEIKKI LAURINPOIKA 1540-52, k 1540: 8, 1541: 14. Karja 1540: hev 2, le 9, nk 11, la 15, ny 20.375 (9. sija pitäjässä). Hen. Larisson mk 1546, 1552.

LAURI TUOMANPOIKA 1553-1606, k 1553: 14. Lv 1558-59: 4½-3, 1561-62: 6-3, 1564-71 ka 3 7/16. Lasse Thomass. (Thomasson, Thomess.) mk 1553-61, 1564-71, pm 1558-59, 1561-71. Lasse ieruenrannan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, samoin 1556, VA 2000 f. 32v.

Eom 1552 Lasse Iärffuenrannan & (Anian) Simo Outinen & (Kuljun) Peder Pouru 20 peninkulman päässä kotoa. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: Lemminniemi 5 äyriä, 3 manttaalia. Henrich Larsson 3 öre, asuu Kyron pitäjän rikalaisten erämaalla Item Jerffuenranda eriemarch j Wesilax sochn. On otettu viljelykseen 40 vuotta sitten (noin v. 1550), VA 2401b f. 618v. Edellä (ks. Kulju Pouru) on selvitetty, että Pourun osuus on aluksi mukana Visuveden Pusun ja Jarkon yhteisessä jakokunnassa. Järvenrannan Lassen osuus on sen sijaan joutunut Heikki Laurinpojalle, joka oli Ylis- ja Alastalon kantatilan (nimenä ensin vain Visuvesi) isäntä. Tälle kantatilalle on Lemminniemen lisäksi kuulunut jo 1588 mm. Wäldeansarka Visuveden järven etelä- ja kaakkoispuolella (VA Ylä-Satakunta 92 f. 2614-), jonka nimi isonjaon aikaan (1804) on kirjoitettu Walldjansarka (MHA H 68: 6-19). Järvenrannan kylästä noin 3 km on Valtianmäki Narvan maalla (peruskartta 211406).

Sak tk 1554 Lasse Jeruenoian t > Kaltsilan Yrjö (talo II) stk 9.5.1556 Lass Ierffuirannan t > saman kylän Valpuri, tk 1557 (Valkkis-ten) Jaakko Pöllön renki löi Lasse Jerffuerannan, kevk 1558 Lasse Ierffuerannan lyönyt laimin kyytivuoron, kk 1558 (Kirkonkylän) Nils Biörn löi Lasse Thomasson Jerffuenrannasth, kk 1560 Lasse Ierffuenranda t > (Kirkonkylän) Morten Hattari, sk 1563 Kaltsilan Simo Riepu (talo IIIa) löi Lasse Ieruenrannan, kk 1569 Lasse Thomasson Jerffueranda t > Kaltsilan Olavi Pietarinpoika (IIIb), kk 69 huonot aidat ja sillat.

Hv 1571 Las Thomasson ku 5, hev 2, le 9, nk 0-2-2-0, la 8, oa 133:1, ny 16.

OLAVI TUOMANPOIKA sak kk 1556 saman kylän Jons Tori (talo III) löi Oluff Thomasson Jerffuenrannan, kk 1568 Oluff Thomasson Järffuenranda t > Suomelan Olavi Laurinpoika (talo IV).

II Liukko

MATTI LAURINPOIKA mk 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 7, 1541: 6, 1544: 5, 1559: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 5, la 7, ny 8.375. Lv 1558-59: 3-3½, 1561-62: 1½-3, 1564: 2. Madz Larisson mk 1546, 1552. Madz ibm (Jerffuenrannan) lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v.

LAURI MATINPOIKA pm 1565- , mk 1566- , k 1566: 6. Lv 1565-71 ka 3 2/7. Lasse Madzsson pm 1565-71, Lass Madzsson mk 1566-71. Lasse Madzson Jeruenrannan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v. Sak kk 1569 Lasse Madzsson Jerfuenranda t > Kaltsilan Olavi Pietarinpoika (talo

IIIb). Hv 1571 Las Mattsson ku 5, hev 1, le 4, nk 0-3-0-1, la 3, oa 74:3, ny 8.375.

III autioitunut

Olle Tari lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/1, Ruoveden mjo.pk. 30.6.1795. Mahdollisesti o on luettu a:ksi.

NIILO mk 1540-52, k 1540: 6, 1541: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 8, ny 8.5. Nils Tori mk 1546, Torj mk 1552.

JUSSI NIILONPOIKA 1553- , k 1553: 8. Lv 1558-59: 2-3, 1561-62: 3-2, 1564-71 ka 2. Jons Nillss. (Nilsson, Nillsson) pm 1562, mk 1566-71, Jons Thori pm 1565, Thorii mk 1568-71. Jons Tori lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v ja 2000 f. 33v. Sak kk 1556 Jons Tori t > talon I OT, lk 1565 Jons Jerffuenranda lyönyt laimin kyyti-vuoron, kk 1569 Jons Jerffuenranda t > Kaltsilan talon IIIb OP. Hv 1571 Jons Nilsson ku 5, hev 2, le 3, nk 0-2-2-0, la 5, oa 71:7, ny 9.625.

IV yhdistetty Liukkoon

PIETARI JUSSINPOIKA 1540-52, k 1540: 9, 1544: 10. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 4, ny 7. Peder Ionsson mk 1546, 1552.

MIKKO PIETARINPOIKA mk 1553- , pm 1558-66, 1568- . K 1553: 9. Lv 1558-59: 1-2, 1561-62: 4-2, 1564-66, 1568-71 ka 2 2/7. Michell Persson 1569-71. Sak tk 1564 Kaltsilan talon I Pietari löi Michel Jeruenrannan. Hv 1571 Michel Persson ku 2, hev 1, le 2, nk 0-1-1-0, la 3, oa 42:- , ny 5.375. Michell Leroij lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v; Michill Jerffuenrannan lunasti hauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: Hanhoi för 3 öris skatt medh 2 behällne mantall och boor på Wesilax Ehremarck aff Järffuärandaby, VA 2401b f. 603. Tämän mukan molemmat "Hanhoilahdella" 1562 ja 1564 asuneet uudisasukkaat olisivat tulleet Järvenrannan kylän muissa lähteissä tuntemattomalle eräsijalle.

ESKO MIKONPOIKA pm 1567 Eskill Mi¹ss., lv 2.

SUOMELA

Jönns Somela lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Protokoller mm. från Konungsdom och Konungsräfäst.

I Suomela

OLAVI NIILONPOIKA 1540-84, k 1540: 14, 1541: 19, 1544: 16, 1546: 16. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 10, la 15, ny 18.875. Lv 1558-59: 12-11½, 1561-62: 6-8, 1564-71 ka 6 7/8. Ol. Somelan mk 1544, 1546, 1552, Oluff Somala^{en} mk 1569, Somalainen mk 1570-71. Oleff ibm (Somelan) lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, ja 1556 Oluff Soomelan samaten 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Sak tk 1560 Oleff Somelan sakko tottelemattomuudesta käräjillä. Hv 1571 Oleff Nilsson ku 20, hev 2, le 11, nk 0-2-3-3, la 20, oa 227:4 (sija 5. pitäjässä), ny 21.5.

KNUUT Knuth Soomalainen lunasti 1556 päivätyöhauet rahalla, VA 2000 f. 75. Knwtt Somelast lm sk 14.1.1571, Knut Somelan lm tk 1571.

ERKKI OLAVINPOIKA mk 1585-1603. Sak sk 1566 Erich Olsson Somelan teki vahinkoa Järvenrannan pellolla, kk 1568 talon IV Olavi Laurinpoika herjannut Erich ibm (Somelan), sk 2.1.1570 Erich Somelan kutsui oikeuden edessä riitakumppaniaan valehtelijaksi.

II Kurki

NIILO mk 1540-52, pm 1562, k 1540: 8, 1541; 12, 1544: 9. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 5, la 10, ny 13.75. Lv 1562: 2. Nils Vinnj mk 1546, Winni mk 1552. Eom 1552 Vakkalan Sikstuksen ohella Hendrich och Nils Somelan yksi eräsija 12 peninkulmaa kylästä vid Iäming siöö. Otettiin asutukseen. VA 130^a f. 11v. On omituista, että saman talon kaksi miestä on ilmoitettu omistajaksi. Sen vuoksi onkin pidettävä hyvin mahdollisena, että tämä Nils Somelan tarkoittaa Suomelan talon Olavin isää, joka on ehkä luovuttanut talon isännyyden pojalleen ennen v. 1540, mutta jatkanut eränkäyntiä. Suomelan ja Kurjen isäntäväet ovat ilmeisesti toisilleen sukua, jolloin yhteinen eräomistus on ymmärrettävää.

HEIKKI NIILONPOIKA 1553-1606, k 1553: 9, 1558: 11, 1559: 9, 1568: 12. Lv 1558-59: 3½-3, 1561: 3, 1564-71 ka 2 15/16. Hen. Nilsson mk 1553-71, pm 1558-71. Eom 1552 ks. yllä. Ruoveden Jämingin uudistilojen sa notaan 1589 olevan entisellä Mantereen kylän erämaalla. Suomelan kylää ei tarkastusmaakirja eräomistajana tunne. Hendrich ibm (Soomelan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. 1553-71 lm 33 kertaa. Lisäksi Heikki oli Vesilahden puolesta katselmus- ja lautamiehenä Pirkkalan, Kangasalan, Lempäälän ja Vesilahden yhteisillä etsikkokäräjillä 15-18.7.1564, VA Ylä-Satakunta KOa 73 f. 721 v- , HMA maanjako-oikeuksien konseptipöytäkirjat Vesilahti 51. Sak kk 1560 Oleff Kilpa (talo IV) löi Hen. ibm. Hv 1571 Henric Nilsson ku 2, hev 2, le 3, nk 0-2-1-0, la 4, oa 64:4, ny 9.

NIILO HEIKINPOIKA sak kk 1571 talon III Sipi löi Nilis Hen.sson ibm.

III Mattila

YRJÖ 1540-43, k 1540: 4, 1541: 7. Karja 1540: hev 1, le 2, nk -, la 4, ny 4.5. Jören Iroinen lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ohria, VA 1998 f. 48v.

MAARIT 1544-52, k 1544: 6. Margit Yrolan mk 1546, Irolan mk 1552.

SIPI YRJÖNPOIKA 1553- , k 1553: 7. Lv 1558-59: 0-4, 1561-62: 3-0, 1564-71 ka 1¼. Siffred Jörensso mk 1553-71, pm 1553-71. Siffred Yroinen lunasti päivätyöhauet 1556 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak tk 1554 Sigfredh Iroilan t > Kaltsilan Yrjö, kk 1555 Sigfred Iroinen t > Karin Somelan, sk 1563 Sig^{dt} Iroinen huonot aidat ja sillat, kk 1571 Siffred Somelan t > Nilis Hen.sson ibm, kk 1571 Sigfred Somelan huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Siffred Iorensso ku 3, hev 1, le 1, nk -, la 2, oa 18:5, ny 3.25.

IV yhdistetty Kurkeen

LAURI mk 1540-68, pm 1558-64, k 1540: 8, 1541: 6, 1553: 8, 1558: 6. Karja 1540: hev 1, le 5, nk -, la 5, ny 7.625. Lv 1558-59: 2-2, 1561-62: 2-2, 1564: 2. Lasse Kilpa mk 1546, 1552, 1555, 1558, 1565, pm 1558, 1561, Kilppa mk 1554, pm 1561. Lasse Somelan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, Lass Kilpa Soomelan samaten 1556, VA 2000 f. 32v.

OLAVI LAURINPOIKA mk 1569- , pm 1565- , k mk 1569: 6. Lv 1565-71 ka 1 1/7. Oluff Kilpa pm 1565- , Oluff Larsson mk 1569- . Sak kk 1560 Oleff Kilpa Somelan t > Hen. ibm, kk 1568 Järvenrannan Olavi Tuomaanpoika löi Oluff Larsson Somelan, kk 1568 Oluff Larsson Somelan herjasi talon I Erkkiä. Hv 1571 Oleff Kilpa ku 3, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 31:1, ny 4.75.

V

PIETARI 1544-52, k 1544: 1, Per Kataian mk 1546, Kataia mk 1552.

Narvan metsäjäkokuntaan kuulunut Sakoisten jakokunta

HUONOLA eli **ALHOLAHTI** Honola mk 1540-42, Honala mk 1561, pm 1565-71, mk 1569-71.

I Yrjölä

ERKKI mk 1540-58, pm 1558, 1562- , 1564. K 1540: 6, 1541: 7, 1546: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 4, la 5, ny 8.625. Lv 1558: 1, 1562: ½, 1564: 1½. Eric Honala mk 1546, 1552, Honalan mk 1554, Hoonala mk 1553, Hoonalan mk 1555-58. Pm 1558 Eric Hoonalan k 6. Sak tk 1554 Erich Liuchtari t > Jokioisten Jussi Jaanu, tk 1554 (Sakoisten) Yrjö Kurki löi Erich Liuchtari.

ANTTI ERKINPOIKA mk 1559- , pm 1559 ja 1561, 1566. K 1559: 8, 1569-71: öde. Lv 1559: 1, 1561: 3, 1566: 0. Anders Honalan (Hoonolan) lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, 2000 f. 33v. Sak sk 1553 t Anders Hoonalan t > Pedher Hukari (Sakois-ten talo V), lk 1565 Anders Honalan lyönyt laimin kyytivuoronsa, kk 1565 Anders Honalan Olavia, Pietari Rautian renkiä (Rautiala talo Ia). Taloa ei ole hopeaveroluettelossa.

REKO pm 1565 Grels Honalan lv 1.

YRJÖ pm 1567- , lv 1567-68: 0, pm 1569-71; öde.

II Melkkeri

OLAVI 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 5, 1541: 4, 1544: 6, 1553: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 4, la 9, ny 9.125. Lv 1558-59: 5-5, 1561-62: 3-3, 1564: 4. Oluff Honalan lunasti 1556 päivätyöhaukensa 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v, 2000 f. 32v.

JUSSI OLAVINPOIKA mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 8. Lv 1565-71 ka 2 4/7. Sak sk 1568 huonot aidat ja sillat.

TUOMAS OLAVINPOIKA hv 1571 Honola: Thomas Ionsson ku 5, hev 1, le 3, nk 1-2-0-0, la 4, oa 55:5, ny 7.

SAKOINEN

I Hollo

JUSSI 1540-44, k 1540: 8, 1544: 7. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 3, la 4, ny 6.

OLAVI 1546-56, k 1546: 7, 1553: 5. Oluff Hollo mk 1546, 1552, Oluff Holla mk 1553-55, Hollo mk 1556.

LAURI ARVIDINPOIKA 1558-68, pm 1558- . K 1558: 10. Lv 1558-59: 3-3, 1561-62: 3-2, 1564-71 ka 3 1/8. Lasse Hollo mk 1558-61, Hollå mk 1565, Hollo pm 1565-71, mk 1566, 1568. Lasse Aruedsson Hollå mk 1567. Lass Hollo Sakoisten lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. 1556-59 lm 5 kertaa: Lass Hollo stk 56, Lasse Hollo tk 57, kevk 57, kk 58, kk 59. Sak tk 1555 otti kirveen Karin Louentagusta nimiseltä naiselta, sakko vahingonteosta; kevk 58 Lasse Hollo t > (Jokioisten) Jussi Jaanu, sk 1559 Rautialan (talo Ib) Reko löi Lasse Holloa, sk 1560 Lasse Hollo vastuupakoilu, tk 1561 Hollo Lauri laiminlyönyt kyytivuoron, lk 1565 Lass Hollo t Jöns Knuutinpojan renki Oluff Saolainen, sk 1567 Hollo Sakois ei kehräyttänyt talossaan kruunun hampuja.

LAURI LAURINPOIKA mk 1569- , k 1569: 10. Lasse Larsson mk 1569-71. 1570-71 lm kolmesti: Lasse Larsson Sakois sk 70, kk 71, Lasse Sakoisten tk 71. Sak kk 1571 Lasse Hollo Sakois t > talon II Mikko. Hv 1571 Las Larsson ku 3, hev 1, le 3, nk 0-2-1-1, la 6, oa 67:7, ny 7.75.

II Kurki

MIKKO 1540-43, k 1540: 6. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 3, la 4, ny 10. Sak sk 1550 Michel Sakoisten huonot aidat.

YRJÖ MIKONPOIKA 1544-65, pm 1558-64. K 1544: 6. Lv 1558-59: 0-4, 1561-62: 2-1, 1564: 1. Iören Michelsson mk 1546, 1552. Joren Sakalby lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Sak tk 1554 Joren Kurckij t > (Huonolan) Erich Liuchtari, sk 1554 Jören Sakoisten t > talon V Peder Nurcki, rovtk 1555 Jorghen Kurckij sai sakon salavuoteudesta talon VI Heikki Nurkin tyttären kanssa, kk 1556 Jören Sakoisten t > talon VI Heikki Nurkki.

MIKKO YRJÖNPOIKA pm 1565- , mk 1566- , k 1566: 5. Lv 1565-71 ka 6/7. Michel Iörensso mk 1566-71. Sak sk 1567 talon V Pietari Niilonpoika löi Michel Jörensso hustru ibm, kk 1571 talon I Lasse Hollo löi Michel ibm. Hv 1571 Michel Iörensso ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 30:6, ny 4.75.

III Komu

PIETARI 1540-52, k 1540: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 3, ny 6.375.

KIRSTI mk 1553-61, pm 1558-61, 1564. K 1553: 7. Lv 1558-59: 2-2, 1561: 2, 1564: 2. Kirsthen ybidem (ibm virheellinen, edellä Huonolan Olavi) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v.

MATTI ERKINPOIKA mk 1562, 1564- , pm 1562-63, 1565- . K 1565: 7. Lv 1562: 1, 1565-71 ka 1½. Sak tk 1564 Madz Sakoisten t > Margrett ibm, kk 1565 Madz Sakoisten huonot aidat ja sillat, tk 1569 Madz Ersson Sakois t > Pietari Räikkä (Pirkkalan) Tyrkkölästä. Hv 1571 Madz Ericsson ku 2, hev 1, le 3, nk 0-0-2-0, la 2, oa 52:4, ny 6.25.

IV autioitunut

Mattis j Sakas lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131. Matts Sakoist lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

MATTI 1540-43, k 1540: 8. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 3, la 5, ny 11.125.

OLAVI MATINPOIKA 1544-1552, k 1544: 8. Ol. Madzsson mk 1544, 1546, 1552. Tila on autioitunut.

RAGVALD (tässä talossa?): Raguald Sakois lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v.

V Mäsä eli Hukari

Nils Mäsä todisti Vesilahden käräjillä 4.5.1501 katselmusmiehenä Laukon ja Sarkolan välisen rajan kulun, FMU VI 4906.

NIILO 1540-52, k 1540: 8, 1544: 9. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 3, la 5, ny 10.125. Nils Nurcki mk 1546, 1552.

PIETARI NIILONPOIKA 1553- , k 1553: 9, 1558: 8. Lv 1558-59: 3-4, 1561-62: 3-½, 1564-71 ka 1¼. Pedher Nilsson mk 1553-71, pm 1558-61, Per Hukari pm 1565-68, Peder Hukarii pm 1569-71. Peder Nilsson aff Sakos lunasti 1555 päivätyöhauet 5 äyrillä, VA 1977 f. 72, ja Per Nilsson Sakois 1556 samat 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

Eom 1552 Peder Nurchi yksi eräsija Ähtärin Ouluvedellä 30 peninkulman päässä kotoa. Ei ollut asutettavaksi.

Sak sk 1550 Peder Nurcki huonot aidat, sk 1553 Huonolan Antti t > Peder Hukari, sk 1554 Sakoisten Yrjö (talo II) t > Peder Nurchi, sk 1559 Iloisten Olavi t > Per Hukari, kk 1565 Per Nurchi ibm (edellä Madz Sakoisten) huonot aidat ja sillat, Per Sakoisten lm lk 1567, sk 1567 Per Nillsson Sachois t > talon II Mikko Yrjönpojan vaimo.

Hv 1571 Per Huggare ku 5, hev 1, le 3, nk 0-1-0-0, la 3, oa 47:3, ny 5.875.

VI

HEIKKI mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 8. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 2, ny 7.25. Lv 1558-59: 0-3, 1561-62: 3-1½, 1564-71 ka 11/16. Hen. Nurcki mk 1546, 1552-68, pm 1558-71. Hendrich Nurchi lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Sak kk 1556 talon II Yrjö t > Hen. Nurchi.

PIRITTA sak rovtk 1555 Hen. Nurckes dotter Birita salavuoteus talon II Yrjö Kurjen kanssa.

PIETARI HEIKINPOIKA mk 1569- , k 1569: 8. Per Hindersson mk 1569-71. Hv 1571 Per Hendersson ku 2, hev 1, le 1, nk 0-0-2-0, la 2, oa 30:2, ny 4.25.

kylässä asui myös MARKETTA: tk 1564 talon III Matti löi Margrett ibm.

PAJULAHTI oma jakokunta.

I Pajukanta

Oleff Paiukantha todisti Vesilahden käräjillä 4.5.1501 katselmusmiehenä Laukon ja Sarkolan rajan kulun, FMU VI 4906.

Erich Pajulachden km 1537 Suomelan ja Kirkonkylän riitamaille, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

ERKKI SIMONPOIKA mk 1540- , pm 1558-70. K 1540: 10, 1544: 12, 1553: 8, 1556: 9, 1558: 12, 1561: 10. Karja 1540: hev 3, le 10, nk 11, la 14, ny 23.25 (koko pitäjässä kolmas). Lv 1558-59: 8-7½, 1561-62: 3-5, 1564-70 ka 6 3/7. Eric Simonsson mk 1546, 1552, Erich Paiulachden mk 1553-56, Paiukando mk 1558-61, pm 1558-61, Erick Paiukanda mk 1565-71, pm 1565-71. Erich Paiulachden lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32.

1551-56 lm 3 kertaa: tk 51 Erich Paiulachden, kk 55 Erich Paiulachden, sk 56 Erich Paiukando.

Sak tk 1551 Erich Paiukando sakko vahingonteosta talon IV Lasse Hyriäisen niityllä, sk 1553 Erich Paiulachden t > saman kylän Anna Rouhu, myös sakko huonoista aidoista ja silloista sekä vastuupakoilusta, tk 1554 talon II Heikki Rouhu syytti Pajulahden Erkkiä Sarvikka nimisen niityn valtaamisesta. Sen tuotto oli kolme kuormaa heiniä. Asiasta oli määrätty katselmus, ja nyt 12 km antoi valallisen todistuksen siitä, että niitty oli vanhastaan ollut Heikki Rouhulla. Erkki sai 40 markan sakon. Kk 1554 talon IV Lasse Hyriäinen t > Erich Paiulachden, kk 1555 Erich Paiukando t > Huhtaan Lasse (talo IV). Tk 1557 Erich Paiulachden myi luvatta mustanketun nahan Turun porvarille.

ESKO ERKINPOIKA pm 1571 Eskil Erichsson. Lv 1571: 7. 1563-71 lm 11 kertaa: Eskell Paiukando sk 63, tk 64, Eskill Erichsson Paiulax kk ja sk 64, sk 65, sk 66, sk 67, kk 71, Eskill Paiulax lk 66, Eskill Paiuladest sk 70, Eskil Paiuladen tk 71. Sak kk 1559 (Toikkalan) Matti Toikko löi Eskill Paiulahden, kk 1560 Eskel Paiulachden t > talon II Heikki Rouhu, kk 1566 talon IIIa Niilo Rouhu löi Eskill Paiukannan, kk 1567 Eskill Pajulachden huonot aidat ja sillat, kk 1569 Eskill Paiukanda sai 40 markan sakon, koska oli vallannut sellaisen maan, jonka 12 katselmusmiestä oli laillisessa tangotuksessa jakanut hänen naapureittensa kesken, sk 14.1.1571 saman Tuomas Olavinpoika (talo ?), Tuomas Laurinpoika (talo IV), Tuomas Heikinpoika (talo II) ja Sipi Mi-konpoika (talo V) olivat tehneet vahinkoa Eskill Paiukandon mailla. Hv 1571 Eskill Ericsson ku 10, hev 4, le 9, nk 2-2-3-2, la 10, oa 196:2 (koko pitäjässä yhdeksäs), ny 22.75.

II

Hendrick Rouhu oli Vesilahdella 4.5.1501 katsastamassa Laukon ja Sarkolan välistä rajaa, FMU VI 4906, Hendrick Reuhu lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131.

Hindrich Rohu vannoi Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537 yhtenä 12 katselmusmiehestä Suomelan ja Kirkonkylän maiden jaosta ja rajoista katselmuskunnan yhteisen käsityksen oikeaksi. Hendrich Rohu oli samojen käräjien lm. VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

HEIKKI 1540- , k 1540: 8, 1553: 9. Karja 1540: hev 1, le 7, nk 7, la 12, ny 14. Lv 1558-59: 10½-11½, 1561-62: 3-9, 1564-71 ka 6 5/8. Hen. Rouhu mk 1546, 1552, Hendrich (Hin.) Rouhu mk 1553-61, pm 1558-59, 1561-71. Hin. Rouhu mk 1565-71. Hen. Rouhw ibm (Paiulachden) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

Lm kolmesti: Hendrich Rouhu sk 53, sk 56, Hendrich Rouho kk 56. Sak tk 1554 talon I Erkki oli vallannut aff Henrich Rouhu kolmen kuorman heinäsadon antavan Sarvikka-niityn. 12 km todisti sen kuitenkin kuuuluneen vanhastaan Heikille. Kk 1560 talon I Esko t > Hen. Rouhu, joka puolestaan sai sakon tottelemattomuudesta käräjillä. Kk 1569 Hin. Rouhu ibm sai sakon siitä, että ei ollut lähtenyt kuljettamaan apu-erotynnyreitä Turkuun verokuntamiehen käskystä huolimatta. 1558 Henric Rouhu myi turkiskamariin yhden ketunnahan, VA 2092 f. 8.

Hv 1571 Henric Rouhu ku 10, hev 2, le 9, nk 0-2-2-2, la 10, oa 171:2, ny 17.25.

TUOMAS HEIKINPOIKA sak sk 1559 Thomas Rouhu makasi väkisin Valpurin, Anian Eskon (talo II) tyttären, sk 1570 Thomas Hen. ibm (ja kolme muuta kyläläistä) tekivät vahinkoa talon I Eskon mailla.

III a + b

JUSSI 1540-43, k 1540: 11. Karja 1540: hev 3, le 8, nk 10, la 15, ny 20.875.

LAURI 1544-52, k 1544: 14. La. Rouhu mk 1546, 1552.

IIIa ANNA sak sk 1553 talon I Erkki t > Anna Rouhu. Anna ibidem (Rouhu) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. (huom! Heikki ja Klemetti Rouhu ovat lunastajien joukossa, mutta ei Matti Rouhu).

MATTI LAURINPOIKA 1553-68, pm 1558- . K 1553: 8, 1568: 6. Lv 1558-59: 5-5, 1561-62: 3-4, 1564-71 ka 3 1/16. Madz Rouhu mk 1553-56, Madz Larsson mk 1558-68, pm 1558-61. Madz Rouhu pm 1565-71. Sak tk 1555 Madz

Paiukando t > (Kirkonkylän) Lasse Kesoij.

NIILO REKONPOIKA mk 1569- , k 1569: 6. 1568-69 lm kuudesti: kk 68 Nilis Grelsson Paiulax , kk 68 Nils Gresson Paiulax, sk 68 ja sk 69 Nils Grelsson Paiulax, tk 69 Nils Pajulax, kk 69 Nils Paiulachden. Sak kk 1566 Nilis Rouhu Paiuladhen t > talon I Esko, tk 1569 Nils Grelsson Paiulax sai sakon siittä, ettei toimittanut kruunun veroheiniä.

YRJÖ LAURINPOIKA hv 1571 Jören Larsson ku 10, hev 2, le 5, nk 0-2-0-0, la 7, oa 91:2, ny 10.875.

IIIb KLEMETTI JUSSINPOIKA 1553- , k 1553: 6, 1555: 13 (talon VII k 7 mukana), 1558: 8, 1566: 6. Lv 1558-59: 4½-5, 1561-62: 2-4, 1564-71 ka 2 15/16. Clemetth Rouhu mk 1553-68, Clemet Jonsson mk 1569-71. Clemett Rouhu Paiulachden lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Clemet Rouhu lm tk 1554. Sak tk 1551 Clemith Rouhu vajaa humalatarha; sk 1558 valtasi ett teeghstycke (saran) talon V Simo räätäliltä, sai 40 markan sakon; kk 1559 Clemet Rouhu t > (Junnilan) Erkki Hakainen, sk 14.10.1568 Clemet Paiulax sai sakon vahingonteosta, koska oli ominut kappaleen peltoa naapuriltaan, kk 1569 Clemet Rouhu Paiulax ei vienyt Turkuun apuverotynnyreitä, vaikka verokuntamies oli käskenyt. Hv 1571 Clemet Rouhu ku 10, hev 2, le 6, nk 0-2-0-0, la 4, oa 97:4, ny 11.5.

IV Hyriäinen

LAURI 1540-69, k 1540: 8, 1543: 11, 1544: 7, 1553: 5, 1555: 7, 1558: 8, 1565: 4, 1568: 6 (talolta IIIa). Karja 1540: hev 2, le 7, nk 6, la 8, ny 15. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 1 9/16. Lau. Kuricka 1544-52, Lasse Hörrieijnen mk 1553, Hyrriäinen mk 1554-55, Hirriäinen mk 1556, Hyrrieinen mk 1558, Hyrriäinen pm 1558-59, Hyrieinen mk 1561, Hyrriäinen mk 1565-68. Lass Hirriäinen lunasti 1556 päivätyöhauet leiviskällä voita, VA 1998 f. 48v, ja myös VA 2000 f. 33v (1556) Lass Hiriäinen, mutta lunastusparseli oli panni ruista. Sak tk 1551 talon I Erkki teki vahinkoa vppå Lasse Hyrriäs äng; kk 1554 Lasse Hyrriöijnen t > talon I Erkki; sk 1559 Lasse Paiulax t > saman kylän Olavi (talo ?); sk 1569 Lasse Paiulax huonot aidat ja sillat.

TUOMAS LAURINPOIKA mk 1570- , k 1570: 6. Thomas Rouhu mk 1570-71. Sak sk 1570 Thomas Larsson ibm sai sakon vahingonteosta (kolmen muun kyläläisen kanssa) talon I Eskon mailla. Hv 1571 Thomas Hirrinen ku 3, hev 1, le 3, nk -, la 1, oa 41:5, ny 5.125.

V

MIKKO ARVIDINPOIKA mk 1540-56, 1566-68, pm 1565- , k 1540: 6, 1544: 7, 1556: 6. 1566: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 3, ny 6.375. Lv 1565-71 ka 9/14. Michel Sassi mk 1546, 1552-56, Michill Sassi pm 1565, Sassi mk 1566-68, pm 1567-71. Michell Aruidss. Paiulachden lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v.

SIMO mk 1558-65, pm 1558-59, 1564. K 1558: 7. Lv 1558-59: 3-3, 1564: 3. Simon skredder mk 1558-62. Sak sk 1559 talon IIIb Klemetti Rouhu valtasi ifron Simon skreddar ibm peltosaran. Taloa ei ole pm 1561-62.

JAAKKO pm 1562-63, lv 1562: 2.

ALBREKT MIKONPOIKA mk 1569- . Sak sk 1569 Albricht Michelsson Paiulax huonot aidat ja sillat. Albricht Michelsson mk 1569-71.

SIPI MIKONPOIKA sak sk 1570 Siffred Michelsson ibm teki vahinkoa kolmen muun kyläläisen kanssa talon I Eskon mailla. Hv 1571 Siffrid

Michilsson ku 2, hev 1, le 1, nk -, la 1, oa 18:2, ny 3.125.

VI

HEIKKI 1540-52, k 1540: 2. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 4, ny 5.5. Hen. Könckö mk 1540-42, 1544, Hen. Koucko mk 1546, Hen. Konko mk 1552.

JAAKKO 1553-54, 1556, 1569-70, pm 1565- . K 1553-54: 2, 1569 k 7. 1556: öde. 1565-71 ka 3 1/7. Taloa ei mk:ssa 1558-65 eikä pm 1558-64. Sak kk 1556 Jacåp Paiulachden t & (Huhtaan) Yrjö Vitikka, tk 1560 Jacop Paiukando tottelematon käräjillä, sk 1569 Jacob ibm (Paiulax) huonot aidat ja sillat.

LAURI mk 1566, k 7. Lass Isoii mk 1566. Ottanut viljelykseen myös muut autiotilat?

TUOMAS KLEMETINPOIKA mk 1567-68, 1571- , k 7. Pm 1561 Thomas, lv 3. Thomas Clemetsson mk 1567, 1571. Pm 1561: Thomas. Hv 1571 Thomas Clemittsson ku 5, hev 3, le 7, nk 0-3-0-1, la 10, oa 141:7, ny 16.25.

VII

MIKKO 1553-54, k 1553: 7. Ei mk:ssa 1555. Mk 1556: Michell Koÿw öde, maa Klemetillä.

kylässä asuivat myös

OLAVI sak sk 1559 talon IV Lasse löi.

VALPURI LAURINTYTÄR Karkun lk 21.2.1565 Kortelahden Heikki Koro (Mouhijärveltä) sai 80 markan sakon huorinteosta med Valborg Larsdotter aff Vesilax sochn j Paiulaby (Vesilahdella ei ole Pajulaa, vain Pajulahti).

TUOMAS OLAVINPOIKA sak sk 1570 teki vahinkoa kolmen muun kyläläisen kanssa talon I Erkin mailla.

AGNETA sak sk 1570 hustru Agneta i Paiulax sai sakon vahingon aiheuttamisesta Riitiälän talon II Rekolle.

SORVA oma jakokunta.

Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509 lautakunta todisti, että Henric Clemetzssons faderfader i Sorva by Jöns Sorvalainen oli laillisesti ostanut en Eremarck i Norrbotn, jossa oli sekä metsää että kalavettä, heetandes Widzakosckima. Kauppaa moitti näillä käräjillä Anders i Kangasala. Lautakunta totesi kuitenkin sen tehdyn laillisesti 50 vuotta aikaisemmin. Samalla luetellaan rajat Vitsakoskenmaan ja Huopioniemen välillä (seuraa 19 rajapaikkaa, jotka sulkevat sisäänsä Vilppulan jakokunnan ja Kuoreniemen, mutta eivät Suluslahtea eikä Melasen jakokuntaa.) VA Turku & Pori MO 41/2, Ruoveden maanjako-oikeuden pöytäkirja 30.6.1795 f. 39v-40, kopio originaalista). Vitsakoski on ollut sillä Vittajärvestä Vilppulan Kotaselkäään laskevalla uomalla, joka oli kuivumassa jo 1500-luvulla ja nykyään täysin kuiva. Kuivuminen toteutui Vittajärven vesien etsittyä maannousun vuoksi uuden lasku-uoman Kuoreveteen. Jatkosta ks. talot I ja II.

I

Clemet Sorffua todisti Vesilahden käräjillä 4.5.1501 katselmusmiehenä Laukon ja Sarkolan rajan kulun, FMU VI 4906.

Henric Clemetzson --- i Sorva by oli altavastaaajana Vesilahden laaman-ninkäräjillä 11.2.1509 Vitsakoskenmaan ostoa koskevassa asiassa. Mainitaan myös hänen isoisänsä Jöns Sorvalainen. Ks. yllä.
Henric Sorvan oli samoilla käräjillä lm (voi olla kylän jostakin toisesta talosta).

MIKKO HEIKINPOIKA 1540-42, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 7, nk 6, la 12, ny 13.5. Michel Henricsson mk 1541-42.

HEIKKI 1543-44, k 1543: 6, 1544: 7.

MIKKO HEIKINPOIKA mk 1546-68, pm 1558-66, 1568- . K 1546: 7. Lv 1558-59: 8-5, 1561-62: 2½-5, 1564-67, 1569-71 ka 3 11/14. Eom 1552 aff Soruala Michill ibm & talon II Niilo yksi eräsija benempd Koreniemi ved Vitzakoski ström 20 peninkulman päässä kotoa. Siellä oli kaksi asuinsijaa. Niihin lupasivat mennä asumaan Sorvan (talo V) Knuut Martinpoika ja Onkimäen Simo Vilpunpoika, VA 130^a f. 11v. Simo asui 1562 Vitsakoskella, VA 2143 f. 59 (ks. Onkimäki talo III). Mickell Sor_an lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Hv 1571 Michel Hendricsson ku 10, hev 2, le 7, nk 0-1-2-1, la 8, oa 135:- , ny 14.

ESKO MIKONPOIKA mk 1569- , pm 1567. K 1569: 7. Eskill Mi^lss. Pm 1567 Eskill Mich^lss. lv 4. Eskell Michellsson mk 1569-71. Sak kk 1567 Eskill Michelsson ibm (Soruan) sakko tottelemattomuudesta käräjillä.

II

Nils Sårffua lm Pirkkalan ja Vesilahden yhteisillä käräjillä 25.9. 1512, VA Harvialan kopiokirja s. 897.

NIILLO MARTINPOIKA mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 5, la 16, ny 12.5. Nils Mortensson mk 1546, 1552. Lv 1558-59: 4½-5½, 1561-62: 2-5, 1564-71 ka 3. Eom 1552 Nils ibidem (Soruala) Kuoreniemessä, ks. yllä talo I.

SIMO NIILONPOIKA mk 1569- , k 1569: 6. Simon Nillsson mk 1569-71. Sak sk 1569 Simon Nillsson ibm (Soruan) huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Simon Nilsson ku 5, hev 2, le 6, nk 3-3-0-0, la 6, oa 104:3, ny 13.75.

III

Bertil ibidem (Sorffua) km Vesilahden käräjillä Laukon ja Sarkolan rajakiistassa 4.5.1501, FMU VI 4906.

OLAVI PERTUNPOIKA 1540-52, k 1540: 7, 1544: 8. Ol. Bertilss. mk 1546, 1552. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 8, la 12, ny 13.5.

HEIKKI OLAVINPOIKA 1553- , k 1553: 6, 1559: 7. Lv 1558-59: 3-3½, 1561-62: 2-2, 1564-71 ka 2 3/8. Hen. Pertoilan Sor_ast lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Hen. (Hin., Hinrich, Henrich) Olss. (Ollss., Ollsson, Olsson) pm 1562-63, 1565-71, mk 1569-71. Hv 1571 Henric Ollsson ku 10, hev 2, le 7, nk 1-2-0-0, la 6, oa 116:2, ny 13.25.

PERTTU HEIKINPOIKA sak kk 1569 Sorvan Knuut (talo V) t > Bertill Hin:sson ibm.

IV

Gres jbidem (Sorffua) km Vesilahden käräjillä 4.5.1501 Laukon ja Sar-

kolan rajakiistassa, FMU VI 4906.

MIKKO REKONPOIKA 1540-52, k 1540: 6. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 5, la 15, ny 13.375. Michel Gresson mk 1544, 1546, Grelsson mk 1552.

REKO MIKONPOIKA 1553- , k 1553: 6. Lv 1558-59: 3½-5, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 2 1/8. Grels Soruan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Hv 1571 Gres Michilsson ku 5, hev 2, le 4, nk 3-0-0-0, la 5, oa 74:3, ny 10.125.

V

KNUUT 1540-52, k 1540: 7, 1544: 8. Karja 1540: hev 2, le 9, nk 8, la 10, ny 18.25. Knuth Soruan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32.

MATTI mk 1553-65, pm 1558-61, 1564. K 1553: 8. Lv 1558-59: 6-5, 1561: 3, 1564: 3.

KNUUT MATINPOIKA mk 1566- , pm 1562-63, 1565- . K 1566: 8. Lv 1562: 5, 1565-71 ka 4 1/14. Knuth Madzsson aff Sorffua lupasi 1552 mennä asumaan Kuoreniemeen, mutta häntä ei siellä näy. Knut Madzss. mk 1566-71. Sak kk 1569 Knut Soruan t > talon III Perttu, sk 1569 Knut Madzsson Soruan huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Knut Matzsson ku 5, hev 2, le 6, nk 0-0-3-0, la 6, oa 106:7, ny 12.25.

VI

ANTTI PIETARINPOIKA 1540-52, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 9, nk 6, la 12, ny 15.5. Anders Persson mk 1546, 1552.

PIETARI ANTINPOIKA 1553- , k 1553: 6. Lv 1558-59: 6½-5, 1561-62: 2-5, 1564-71 ka 4 3/16. Per Hen.sson pm 1562 (isännimi väärin), Per Andersson pm 1566-71, mk 1569-71. Per ibidem (Soruan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Sak kk 1567 Per Andersson Soruan tottelematon käräjillä. Hv 1571 Per Andersson ku 10, hev 2, le 6, nk 0-2-2-1, la 8, oa 131:2, ny 13.5.

ESKO ANTINPOIKA sak kk 1568 huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha.

VII

HEIKKI OLAVINPOIKA 1540-52, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 1, la 12, ny 9. Hen. Olsson mk 1546, 1552.

OLAVI mk 1553-65, pm 1558-64, k 1553: 8, 1559: 7. Lv 1558-59: 3-3½, 1561-62: 3-2, 1564: 2.

JUSSI OLAVINPOIKA pm 1565- , mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 7. Lv 1565-71 ka 2 3/14. Jons Ollsson pm 1565-71, Jons Olsson mk 1566-71. Sak sk 1569 Jons Olsson ibm (Soruan) huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Jons Ollsson ku 3, hev 2, le 4, nk 0-2-1-0, la 3, oa 74:7, ny 9.875.

OLAVI JUSSINPOIKA sak kk 1569 Oluff Jonsson Soruan t > Tuomas Heikinpoika (talo ?).

kylässä asui myös

TUOMAS HEIKINPOIKA sak kk 1569 talon VII OJ löi.

ANIA oma jakokunta.

I Heikkilä

DAVID Lempäälän Kuokkalassa laadittiin 9.1.1439 ns. Davidin kapinan jälkeen Ylä-Satakunnan pitäjien rahvaan alistumiskirje, jossa mm. kaduttiin sitä ath wi then drawels daren Daudid oc hans brøder oc flere hans selscap folgdom i thera skalkheet oc forderuilse som the stæmplade ---, REA 476. David pääsi pakenemaan Tallinnaan, jonka raatia valtakunnan drotshi ja Viipurin linnanpäällikkö Krister Niilonpoika (Vasa) pyysi luovuttamaan hänelle en alsulke scalk --- heytet David. Kirje on päivätty 5.7.1439, FMU III 2291. Vesilahden käräjillä 1.8.1575 oli kysymys erästä niitystä, jonka anialaiset olivat menettäneet Viikin kartanolle hyvitykseksi vahingoista, joita Viikissä oli tehty silloin kun "David --- hade upreth sigh för en bonde Konungh ---", RA Finska dombrev och tingsbevis I, Lagmansbrev. Kaarlo Blomstedt, Davidin kapina, Historiallinen Aikakauskirja 1937 s. 24.

SIUKO eli SIPI Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537 todisti Siuko i Ania yhtenä 12 katselmusmiehestä Suomelan ja Kirkonkylän välisessä maariidassa, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v. Sig^d mk 1540-44, k 1540: 8, 1541: 13. Karja 1540: hev 1, le 12, nk 13, la 20, ny 23 (neljäs pitäjässä). Sig^d Anian mk 1546, 1552, k 13. Siffredh mk 1553-58, k 13. Pm 1558, 1564. Lv 1558: 14. Siffredh Ania Ek 1553, VA 130^a f. 24.

NIILO SIPINPOIKA lv 1559, mk 1559-85, pm 1559-63, 1565- . K 1559: 13. Lv 1559: 5, 1561: 4½, 1568: 71: 16-11-7-11. Niilo oli nimismiehenä tilivuodet 1560-67: lenzman Nils Siffredson mk 1560, Nils Sig^dss. exactor pm 1561, Nils Sig^dss. lenzman pm 1562, Nils lenzman mk 1564, Nils lenzman mk 1565-67, pm 1565-67. Muutoin hänen nimensä kirjoitetaan Nils Siffredzss. mk 1559, Niels Sigfridss. mk 1569, Nils Sig:sson mk 1570 ja Sig^dsson mk 1571. Nils Anian lunasti 1556 päivätyö-hauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Nils Anialan lm kk 1554. Hv 1571 Nils Siffredsson ku 20, hev 2, le 15, nk 1-4-3-2, la 20, oa 256:2 (pitäjässä 2.), ny 26.5.

NIILO DAVIDINPOIKA sak tk 1559 Nils Daudidsson Ania sai 40 markan sakkon tunkeutumisesta Mantereen Olavin (talo ?) taloon ja Olavin lyömisestä.

DAVID NIILONPOIKA mk 1586-1605. Sak kk 1559 (Jokioisten) Martti Jaanu t > Daudid Anian, Lemp. lk 1567 David Nilsson Anian pyrki todistamaan kutsumatta talon III Rekon asiassa, lk 1568 Daudid Anian t > saman kylän Esko Pietarinpoika (talo II), kk 1571 David Ania t & saman kylän Erkki (talo IV). Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: (Ruoveden) Räminkiin on asetettu uudisasukas på Wesilax sochns Dawidh j Ania Eremarck vouti Frans Laurinpojan aikana (1562-70), VA 2401b f. 602 v.

II autioitunut

PIETARI 1540-43, k 1540: 6. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 7, la 7, ny 12.375.

ESKO PIETARINPOIKA mk 1544- , k 1544: 6, 1546: 5, 1565: 6. Lv 1558-59: 5-5½, 1561-62: 2-6½, 1564-71 ka 3 11/16. Eskel Persson mk 1546, 1552, Eskill Persson mk 1569-71. Eskell Anian lunasti 1556 päivätyö-hauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak sk 1550 Eskill Anian t > talon III Lasse; sk 1558 Tuomas Rouhu (Pajulahdelta) makasi väkisin Valborg, Ania Eskels dotter; lk 1568 David Anian t > Eskil Persson ibm, Eskil Persson Anian t > talon VI Thomas ibm.

SIPI ESKONPOIKA sak kk 1557 Sigffredh Eskilsson Anian makasi väkisin

Ursula Morthensdotter (talo VI ?) ja sai 40 markan sakon, mutta Sipin asia jätettiin mahdollisen sovinnon varaan hänen köyhyytensä vuoksi. Hän maksoi sitten kruunulle vain 4 markkaa. Kk 1558 Sigffred Eskilsson Aniasth t > Outisen Erkki (talo IV). Hv 1571 Siffred Eskillsson ku 5, hev 2, le 3, nk 0-3-0-0, la 5, oa 68:1, ny 9.125.

III Rekola

LAURI mk 1540-56, pm 1562-63, 1565-66, 1568-70. K 1540: 4, 1541: 6, 1544:7, 1553: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 6, la 6, ny 9.75. Lv 1562: 3, 1565-66: 3-3, 1568-70: 3-2-2½. Sak sk 1550 talon II Esko löi Lasse ibm.

REKO LAURINPOIKA mk 1558- , pm 1558-61, 1564, 1567, 1571, Grels Larsson mk 1569-71. K mk 1558:8, 1562: 7. Lv 1558-59: 3-4, 1561: 2½, 1564: 4, 1567: 1½, 1571: 3. Grels ibm (Anian) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

Sak kevk 29.5.1551 Grels Larsson ibm t & Anian Matti Martinpoika (talo VI), kk 1557 Grels Anian t > Jacåp Thani (Narvan talo II). Pirkkalan sk 27.1.1557 Villilän Paavo (talo I) t > Jors (?) Anian. Lempäälän lk 67 oli esillä Grellses sach ibm (Anian) ks. talo I David. Kk 1560 Grels Ania vastuupakoilu, lk 14.5.1568 Grels Annian t & Clemet Gresson ibm, tk 1569 Grels Larsson Anian sai 40 markan sakon otettuaan heiniä aff Erich Simonsson af Wiich (Pirkkalan Viikin kartanon omistajalta).

Hv 1571 Gres Alffuar ku 5, hev 2, le 4, nk 0-3-0-0, la 5, oa 78:1, ny 10.125.

KLEMETTI REKONPOIKA sak lk 1568 talon III Reko löi Clemet Gresson ibm (poikaansa?).

SIMO REKONPOIKA kk 1569 talon IV Erkki Outinen löi Simon Grelsson ibm.

IV Outinen

Simon Outinen lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

SIMO mk 1540-63, pm 1558-66. K 1540: 11. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 7, la 12, ny 17. Lv 1558-59: 4½-5½, 1561-62: 4½-5, 1564-66: 4-6-4. Simon Outinen mk 1546, Outhin mk 1552, Simon Outinen mk 1553, 1555-56, Outijnen mk 1554. Simon Outinen pm 1565. Eom 1552 Simon Owtinen & Järvenrannan Lasse ja (Kuljun) Pietari Pouru 20 peninkulman päässä kotoa (Visuvedellä), VA 130^a f. 11v. Simon Outinen Anian lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. 1551-54 lm kolmesti: kevk 51, Simon Outinen Ania, rovtk 1551 ja kevk 1554 Simon Outinen. Sak sk 1556 Simon Outtiainen laiminlyönyt kyytivuoron, tk 1558 Simon Outuinen t > Hendrich Kor_olan, rovkär 17.10.1560 Siuko Outiss vastuupakoilu.

ERKKI SIMONPOIKA mk 1565- , pm 1567- . K 1565: 10. Erich Outinen mk 1565-68, Erich Simonsson mk 1569-71. Lv 1567-71 ka 3 3/10.

Sak sk 1560 Eric Outuinen vastuupakoilu, kk 1569 Erich Outinen Anian t > talon III Simo Rekonpoika, kk 1571 Erich Ania t & talon I David.

Hv 1571 Eric Outinen ku 5, hev 2, le 4, nk 2-2-0-0, la 5, oa 81:7, ny 10.625.

Erich Outinen maksoi 1554 eräkalastuksesta leiviskän haukia, VA 1972 f. 71v. Ruoveden käräjillä 5.6.1610 Visuveden Ylis- ja Alastalon isäntä Tuomas esitti kopion 29.10.1588 annetusta vahvistuskirjeestä maanvaihtoista, jotka Visuvedellä oli tehnyt 20 vuotta ennen v. 1588 Tuomaan isä Heikki Laurinpoika (Visuveden) Pietari Jarkon, (Kukonpoh-

jan) Jussi Pietarinpojan, Knuut Jäärän(?) ja Erkki Outisen (Erik Out-tinen) kanssa. Tarkemmin ei ilmoiteta, mitä Outinen oli antanut ja saanut. VA Ylä-Satakunta KOa 92 f. 2614- . Kymmenen vuotta myöhemmin eli 4.2.1620 Kukonpohjan Lauri Jussinpoika sekä toisaalta Lauri Laurinpoika Leijunniemeltä (Visuveden Jarkko) ja Antti Tuomaanpoika (Visuveden) Pusu sopivat keskinäisistä rajoistaan. Samalla ilmoitetaan, että Lauri Jussinpoika oli ostanut utaf Erik Åutinen i Ania by af Wesilax sokn puolet Murtoniemestä 25 markalla vanhoja äyrityisiä. VA Ylä-Satakunta KOa 75 f. 386v-387v. (Murtoniemi on Tarjanteen etelärannalla vähän Visuveden kanavasta itään).

V Uotila

HEIKKI OLAVINPOIKA 1540-52, k 1540: 8, 1541: 6, 1546: 7. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 5, la 8, ny 11.5. Hen. Oleffsson mk 1546, 1552.

TUOMAS mk 1553-62, pm 1558- . K 1553: 6. Lv 1558-59: 5-5½, 1561-62: 2-5, 1564-71 ka 3 7/16. Thomas Anian lunasti 1555 ja 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, VA 2000 f. 32. Thomas i Anian myi 1558 voudille kiihtelyksen oravannahkoja, VA 2092 f. 8. Sak sk 1556 Thomas Anian t > (Hinsalan) Perttu Kärki, lk 1568 talon II Esko löi Thomas ibm.

MATTI TUOMAANPOIKA mk 1564- , k 1565: 6. Madz Thomass(on) mk 1564-71. Hv 1571 Matz Thomasson ku 3, hev 1, le 3, nk 0-2-1-0, la 5, oa 62:3, ny 7.125.

VI Äijälä

MARTTI 1540-43, k 1540: 8. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 4, la 6, ny 10.75.

MATTI MARTINPOIKA 1544-68, pm 1558- , k 1544: 8, 1553: 7, 1562: 8. Lv 1558-69: 7-7, 1561-62: 2½-8½, 1564-71 ka 5 5/16. Madz Mortensson mk 1546, 1552. Madz Anian lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Sak kevk 1551 Madz Mortinsson Ania t & talon III Reko, kevk 1557 Madz Anian sai 40 markan sakon otettuaan omin valloin hirsii Kärkölän talollisten metsästä, sk 1563 Hinsalan Jussi Sorri löi Madz Anian (tämä voi olla myös talon V Matti Tuomaanpoika).

TUOMAS MATINPOIKA mk 1569- , k 1569: 8. Hv 1571 Thomas Mattsson ku 5, hev 2, le 7, nk 1-2-1-0, la 8, oa 120:5, ny 14.

Vuoden 1589 tarkastusmaakirjassa kerrotaan, että Ruoveden Kukonpohjassa asui Jussi Pietarinpoika på Ania eremarck aff Wesilax sochn. Tämä erämaa oli asutettu 16 vuotta aiemmin (1572, tosin siellä asui jo 1560-luvulla Per Käponen), VA 2401b f. 613. Mahdollisesti koko Kukonpohjan alue on ollut koko Anian kylän yhteinen erämaa, mutta jaettu taloille sarkoihin.

Vuoden 1589 tarkastusmaakirjan mukaan Keuruun Haapamäelle olisi kaksi uudisasukasta tullut 1556 på Wäsilax Eremarck aff Ania by (VA 2401^b f. 604v). Ruoveden ja Keuruun käräjillä 22-25.8.1748 Heikki Heikinpoika Tiusalta Keuruun Valkialahdelta syytti Haapamäen Jusseroisen isäntien ylittäneen Valkialahden ja Haapamäen vuonna 1478 vahvistetun rajan ja tulleen kaskeamaan Tiusalan maalle. Tuolta vuodelta Heikillä oli Johan Larssons doombref, (VA Ylä-Satakunta KOa 66 f. 428v-429.) Jos tuon kirjeen vuosiluku on todella alunperin ollut 1478, olisi Anian kylän ja Tiusalan tienoon entisen omistajakylän rajoja käyty jo keskiaikana ja tuomiosta säilynyt kirje. Mutta keskiaikaiset lähteet eivät tunne ketään Johan Larsson nimistä 1400-luvun tuomaria. Sen sijaan Ylä-Satakunnan lainlukijana on ollut 1570-73 Joen Larsson. Hänen etunimensä on luettu Johaniksi ja ehkä vuosiluku 1573 on muuntunut vuodeksi 1478.

Hinsalan jakokunta

HINSALA Hindzala mk 1540, 1541, 1552, Hinsala mk 1543, 1544, 1554-56, pm 1561, Hinttzala mk 1558, pm 1558, Hintzala mk 1565, pm 1565, mk 1569-71, pm 1569-71.

Michil Hinzala oli 1439 yksi niistä 12 pitäjän talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, ettei ns. Davidin kapina uusiinnu, REA 476.

Ssywrdrh Hinssala todisti Lempäälässä 4.1.1465 Kuokkalan ja Messukylän jakokuntien rajan kulun, or.p. UUB, FMU IV 3253.
Sigurdh aff Hindzala by och hans skifftes bröder olivat Vesilahden laamanninkäräjillä 28.1.1479 vastaamassa Lempäälän hahkalaisten syytöksiin pitäjänrajan ylittämisestä Hahkalan omistuksille. Hindzala boor toivat esiin Vesilahden kirkossa säilytettävän vanhan kirjoitusrullan sekä (laamanninsijaisen) Tuomas Olavinpojan edellisenä vuonna (1478) antaman tuomiokirjeen, joissa kummassakin oli lueteltu pitäjänrajan kulku. Hahkalan puolelta ei haluttu sen jälkeen maakuntakatselmukseen, mutta sovittiin siitä, että mitä kummaltakin taholta oli saatu perinnön, vaihdon, oston tai avioliiton kautta, niin se oli edelleen saajan nautittavissa. Laamanni Hartvik Jaakonpoika vahvisti samalla Tuomas Olavinpojan kirjeen. RA Äldre afskrifter från 16-18:de århundradet, pain. FMU IV 3778.

Wrbanus j Hindzala oli Vesilahden käräjillä 4.5.1501 todistamassa Laukon ja Sarkolan välisen rajan kulun, k FMU VI 4906.

Talot ovat vuoden 1540 maakirjan mukaisessa järjestyksessä.

I Hukia

OLAVI 1540-52, k 1540: 7, 1541: 8, 1544: 9, 1546: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 4, nk 8. Oleff Sie_ari mk 1546, Sie_ar mk 1552.

MAURITIUS mk 1553- , pm 1558- , k 1553: 7, 1561: 8. Lv 1558-59: 0-3, 1561-62: 3-1, 1564-71 ka 3/4. Sak sk 1560 Mauritius Hintzala huonot aidat ja sillat; sk 21.12.1563 Mauritius Hintzalan oli yksi niistä seitsemästä isännästä, jotka hakkasivat Jöns Knuutinpojan (eli Laukon kartanon) kaskimaalta puut ja veivät mukanaan halot; tk 1569 Mauritius Hintzalan ei toimittanut veroheinää.

VINCENTIUS hv 1571 ku 5, hev 1, le 2, nk 2, oa 30:5, ny 5.

II Typpy

Oleff Thepa lm Pirkkalan ja Vesilahden yhteisillä käräjillä 25.9.1512, VA Harvialan kopiokirja s. 897.

ERKKI 1540-43, k 1540: 8, 1541: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 4, ny 7.

ESKO ERKINPOIKA 1544- , k 1544: 7, 1553: 6, 1564: 5. Lv 1558-59: 1½-4, 1561-62: 2-?, 1564-71 ka 1 11/16. Eskel Ericsson mk 1546, 1552, Eskill Erichsson mk 1569-71. Eskell Tijppi pm 1562. Eskill Tijppi Hintzalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak kk 1558 Tuomas Rassa löi Eskill Tijppa. Hv 1571 Eskil Tippu ku 2, hev 1, le 3, nk 0-2-0-0, la 1, oa 42:- , ny 6.125.

III Sorri ja Heikkilä

OLAVI 1540-43, k 1540: 7. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 3, ny 7.375. Ol. Sorrj mk 1540, 1541.

JUSSI OLAVINPOIKA 1544- , k 1544: 9, 1553: 15 (taloon liitetty Heikki Äijän talosta (X) k 6), 1555: 16, 1558: 21 (taloon liitetty Niemenpään verotilan k 5). Pm 1558 k 12 (Niemenpäässä oli lampuoti). Lv 1558-59: 9-8, 1561-62: 6-?, 1564-67: 8-8-7-8, 1568-71 Jussi oli ni-mismiehenä vapaa verosta. Jons Sorrj mk 1546, 1552-67, pm 1558-67.

Jons Sorri lentzman mk ja pm 1568-71 (oli nimismies 1568-?). Sakkoluetteloiden mukaan käräjät olivat i Hintzsalaby sk 14.10.1568, tk 15.3.1569, kk 18.9.1569 ja sk 2.1.1570 (yleensä ei käräjäpaikkaa sanota).

Jons Sorri Hintzalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

1550- kk 1567 lm 13 kertaa: Jons Orri (p.o. Sorri) sk 50, Jonss Sorri Hintzalast kevk 51, Jonss (Jons) Sorri rovtk 51, kk 51, sk 53, tk 54, kevk 54, kk 54, sk 54, piispankär. 54, kk 55, lk 67, Jons Ols-son Hintzalan kk 67. Jons Sorri i Hintsala oli etsikkokäräjillä Pirk-kalan nimismiestalossa 18.7.1564 todistamassa Vesilahden puolesta yh-tenä kuudesta katselmusmiehestä Laukon rajan kulkua Sarkolan ja Kuta-lan jakokuntia (Karkkua) vastaan, HMA Etelä-Suomen maanjako-oikeuksien konseptituomiokirjat Vesilahti 51, Tottijärvi 23.2.1780 § 2.

Sak kk 1555 Jons Sorri t > Jören Priar (talo VIII), kk 1555 t myös > talon II Erkki, tk 1560 Jons Sorri sai sakon vahingonteosta, koska oli rikkonut Aimalan Markun (Lempäälästä) hevosenkellon, kk 1560 Jons Sorri Hinsala t > Martti Kärki (talo Xb), Lempäälän sk 1560 Jon Sorri vastuupakoilu, Vesilahden tk 1561 laiminlyönyt kyytivuoron, sk 1563 t > Anian Matti, sk 1564 Jons Sorri Hintzalan laiminlyönyt kyyti-vuoron, kk 1566 vastuupakoilu.

Hv 1571 Jons Sorri ku 20, hev 4, le 12, nk 0-3-4-4, la 7, oa 233:6, ny 26.375 (oa 4. ja ny 1. pitäjässä).

IV liitetty edelliseen 1553

JUSSI 1540-43, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 3, ny 4.875. Ions Pouru mk 1541, 1542.

HEIKKI 1544-52, k 1544: 7. Hen. Äijä mk 1546, 1552. Sak kk 1555 Hen-rich Sorri t > Henrich Paunu (?), t & Niemenpään Pietari, kk 1560 Hen. Sorri otti yhtenä neljästä tukkeja Jokioisten Olavilta (talo III). Muut kolme olivat talon Xb isäntä Martti Kärki, talon VII isäntä Jussi Penttilä ja Laukon lampuoti Niemenpäässä Pietari. Heikki Sorri on ehkä sama kuin Heikki Äijä. Jussi Sorrilla oli verovastuu talosta, mutta Heikki sitä edelleen asui.

V Silvo

JUSSI PIETARINPOIKA 1540-1608, k 1540: 7, 1544: 8, 1558: 6, 1565: 7. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 5, ny 8.125. Lv 1558-59: ½-½, 1561-62: 2-?, 1564-71 ka 15/16. Jons Persson mk 1541, 1542, Jons Sijluoij mk 1546, 1552, Siluoij mk 1553-58, 1569-70, Siluoi mk 1561-66, Sil-ffuoij pm 1558-59. Jons Sil_oi Hinsalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Hv 1571 Jons Siluoi ku 2, hev 1, le 2, nk 0-2-1-0, la 3, oa 43:6, ny 5.875.

VI Kinnari

Lasse Imälainän oli Vesilahden käräjillä 4.5.1501 todistamassa Laukon ja Sarkolan rajan kulun, FMU VI 4906 k,

OLAVI mk 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 8, 1553: 7, 1558: 8, 1565: 6. Karja

1540: hev 1, le 1, nk 3, la 2, ny 4.75. Lv 1558-59: 4½-4, 1561-62: 3-?, 1564: 3. Ol. Immálán mk 1541, 1542, Ol. Ýmelän mk 1546, 1552, Oluff Imeläijnen mk 1553, Ýmeläinen mk 1554, Imeläijnen mk 1556, Imeläinen mk 1558-65, pm 1558-61. Oluff Imeläinen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Oleff Imeläinen lm sk 1558. Sak kk 1551 Oleff Imeläyänen t > Jörghen Priare (talo VIII), Oluff Imelän sk 1556 laiminlyönyt kyytivuoronsa, sk 1563 Oluff Imeläinen teki vahinkoa Laukon kaskimaalla hakkaamalla siellä halkoja.

SIPI OLAVINPOIKA pm 1565- , mk 1566- . K 1566: 7. Sigffrid Imeläyänen aff Hintzala lupasi 1552 mennä asumaan saman kylän Martti Kärjen erämaalle Tarjannevedelle. VA 130^a f. 11v. Ei mennyt. Siffred Imeleinen pm 1565, Imeläinen pm 1569, 1571. Sig^{dt} Olsson mk 1566, Sig^d Ollsson mk 1569-71. Lv 1565-71 ka 1 2/7. Sak tk 1551 Siffredh Imeläijnen vajaa humalatarha, sk 1553 Sigfred Imeläyänen t > (Jokioisten) Jussi Jaanu. Hv 1571 Siffred Imeleinen ku 3, hev 1, le 1, nk 1-1-0-0, la -, oa 19:7, ny 4.

VII autioitunut (Penttilä)

MARKKU PENTINPOIKA 1540-54, k 1540: 9, 1544: 8, 1553: 7. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 8, la 5, ny 12.625. Marcus Benttzsson mk 1546, 1552. Marcus Bengtsson pm 1566, lv 0.

edellisestä jaettu:

MARTTI 1544-52, k 1544: 2. Morten ibm (Benttzsson) mk 1546, Morten är ödelagtt mk 1552.

JUSSI MARKUNPOIKA 1555-67, pm 1558-65, 1567- . K 1555: 7. Lv 1558-59: 1-1, 1561-62: 2-?, 1564-65: 1-0, 1567-71 ka 3/5. Jons Marcusson mk 1555-68, pm 1558-59, 1565, 1569-71. Jons Benctilän lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, ja Jons benthilä (?) hintzalan 1556 lunastus pannilla ruista, VA 1998 f. 48v. Jons Benchtsson pm 1562. Sak sk 1563 Jons Marcusson ibm (Hintzalan) teki vahinkoa Laukon kaskimaalla hakkaamalla sieltä halkoja; kk 1560 Jons Benchtilan kk 1560 otti tukkeja Jokioisten Olavilta.

JAAKKO JUSSINPOIKA mk 1568- , k 1569: 7. Jacob Ionss. (Ionsson, Iönnss.) mk 1568-71. Taloa ei ole hv 1571.

VIII Priiari

JUSSI 1540, k 8. Karja hev 1, le 4, nk 2, la 4, ny 7.5. Jons Priarj mk 1540.

YRJÖ JUSSINPOIKA 1541- , k 1540: 8, 1552: 6, 1553: 8, 1558: 10. Lv 1558-59: 3½-4, 1561-62: 3-?, 1564-71 ka 1 11/16. Jören Priari mk 1546, 1552, Priar mk 1553-54, 1561-68, pm 1565, Prijar mk 1555-58, pm 1558-59, Jören Priiar mk 1559, pm 1569-71. Jören Jönsson mk 1569-71. 1556-59 lm kolmesti: Jören Hinszalan sk 56, Hintza tk 57, Hintzalan sk 59.

Sak kk 1551 Jörghen Priare t > talon VI Olavi Imeläinen, kk 1555 Jussi Sorri (talo III) löi Joren Priar, kk 1556 Jören Priar Hintzalan t & talon Xa Perttu Kärki, kk 1558 talon Xb Martti Kärki löi Jören Prijar, joka puolestaan löi Martin vaimoa, sk 1560 Jören Prijare t > Yrjö Kärki, tk 1569 Jöran Priiar Hintzalan jätti veroheinät suorittamatta, kk 1569 saman kylän Lasse Pertunpoika (talo Xa) löi Jöran Priiar.

Hv 1571 Jören Priare ku 2, hev 1, le 4, nk 2-0-0-0, la 3, oa 52:- , ny 7.375.

IX Silvo?

OLAVI 1540-52, k 1540: 8, 1544: 6, 1552: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 1, la 3, ny 6.875. Oleff Tynbinder mk 1544, 1546, Tynnebinder mk 1552.

OLAVI HEIKINPOIKA k 1553- , k 1553: 8. Pm 1558-59. Lv 1558-59: 0-3, 1561: 2½. Oluff Rasa mk 1553, mk 1566, (Oleff) Rassa mk 1554-60, 1564-65, 1567-68, Oluff Hin.sson mk 1569-71. Oluff Rassa pm 1558-61. Ks. Jokioinen talot III ja VI. Kyseessä on ilmeisesti sama Olavi Heikinpoika Rassa, joka maakirjan mukaan piti Hintsalassa taloa IX ja painmanttaalikirjojen mukaan 1560-luvulla Jokioisten Rassa ja Karhola. Sakkoluetteloissa häntä ei koskaan esiinny Hintsalan asukkaana vaan vain Jokioisten. Oluff Rassa lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista. Oli Keski-Keski kolmanneksen talollisena eikä Narvan, VA 2000 f. 33v. Luettiin siis 1556 Hinsalaan. Hv 1571 Hintsalassa Oleff Rassa ku 2, hev 1, le 1, nk 0-3-1-0, la 3, oa 42:4, ny 5.375.

X Kärki

PIETARI 1540-52, k 1540: 7, 1546: 8, 1552: 7. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 2, la 3, ny 10.375. Peder Kerki mk 1540-42, 1552, Peder Kercki mk 1546.

Xa: PERTTU PIETARINPOIKA 1553- , k 1553: 10, 1558: 4 (talo halot-tu), 1565: 5. Lv 1558-59: 1½-0, 1561-62: 1½-?, 1564-71 ka 1 1/8. Bertil Kärki mk 1553, 1556-68, pm 1558-68, Bertil Kärcki mk 1554, Kerki mk 1555, Bertil Persson mk 1569-71.

Sak kk 1556 Bertill Kärchi, saman kylän Joren Priar löi, sk 1556 Bertill Kärki, Anian Tuomas löi; kk 1557 Palhon Jaakko löi, samat kärejät: Bertill Kärki oli herjannut Palhon Pirittaa; kk 1560 Bertil Kärki otti tukkeja luvatta Jokioisten Olavilta, sk 1563 Bertil Kärki teki halkoja Laukon kaskimaalla, sk 1567 Bertil Persson Hinsalan t > Morthen Ionsson ibm (talo ?).

Hv 1571 Bertil Kärcki ku 2, hev 2, le 3, nk 1-0-0-0, la 1, oa 50:6, ny 7.625.

LAURI PERTUNPOIKA sak kk 1569 Lasse Bertilsson Hintzala t > talon VIII Yrjö Priiari, tk 1571 Jokioisten Lasse Jaanu löi Lasse Bertilsson Hijntzalan.

Xb: MARTTI PIETARINPOIKA 1558- , k 1558: 5. Lv 1558-59: 1-2, 1561-62: 1½-?, 1564-71 ka 9/16. Morthen Kärki mk 1558-61, pm 1558-71. Morthen Persson mk 1569-71.

Eom 1552 Morthen Kärcki aff Hindzala eth erierwm vid Tarienes siöö 22 peninkulman päässä kotoa. Siellä havaittiin kaksi asuttavaksi kelpaavaa paikkaa. Niihin lupasivat siirtyä uudisasukkaiksi talon VI Sipi Imeläinen ja Morthen Kärki ibm (eli omistaja itse). Kumpikaan ei ole lähtenyt. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja mainitsee seuraavat kaksi uudisasutusta, joiden vanha omistaja on ollut sama: 1) Paiulax 2½ äyrin ja 1 manttaalin asuma på Keries eremarch j Wesilax sochn, asumaan tullut Nils Sangari 30 vuotta aiemmin (noin v. 1560); 2) Hauhuden, jossa asuu Erich Praski på Kerckes eremarch j Wesilax. VA 2401b f. 619. Kyseessä ovat Ruoveden Pajulahti ja Virtain Hauhuu, jotka molemmat ovat Iso-Tarjanneveden rannalla.

Sak sk 1556 Morthen Kerki t > Jöns Brittininen (?), kevk 1557 Morthen Kärki t > (Niemen) Olavi Härkä, kk 1558 Morthen Kärki t > talon VIII Yrjö Priiari, kk 1560 Jussi Sorri (talo III) löi Morthen Kärki, sk 1563 Märthen Kärki teki halkoja Laukon kaskimaalla, kk 1567 talon III JO rikkoi Morthen Perssons gårdzgård. Hv 1571 Morten Kärcki ku 2, hev 1, le 1, nk 0-0-0-0, la -, oa 17, ny 3.

YRJÖ sak sk 1560 talon VIII Yrjö Priiari löi Jören Kärke.

XI autioitunut

OLAVI PENTINPOIKA mk 1540-65, pm 1558- . K 1540: 4, 1541: 6, 1544: 5, 1552: 8, 1553; 7, 1565: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 4, ny 6.5. Lv 1558-59: 3½-2½, 1561-62: 3-?, 1564-69: ½, 1570-71 öde. Ol. Latainen mk 1540-42, Latanen mk 1546, 1552, Oluff Latha 1553, Latoij 1554, Lataij mk 1555, Lathaij mk 1556, Latainen mk 1558-65. Pm 1558 Oluff Latainen k 6. Pm 1569-71 Oluff Bengtsson. Sak sk 1563 Oluff Latainen teki halkoja Laukon kaskimaalla.

PENTTI mk 1566- , k 1566: 6, 1569, 1571 öde. Benct Latainen mk 1566-71. Taloa ei ole hopeaveroluettelossa.

XII Hulpo

ERKKI mk 1544-65, pm 1558-66. K 1544: 7, 1552: 5, 1553: 7, 1558: 6. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 2-?, 1564-66: 1½-2-1½. Eric Hulppa mk 1546, 1552, Erich Hulpio mk 1553, Hulpoi mk 1554, 1555, 1558-65, Holpoi mk 1556, Hulpoi pm 1558, Hulppoi pm 1561, Hulpai pm 1565. Erich Hulpoi Hintzalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak tk 1551 Erich Hulpoi vajaa humalatarha, kk 1555 talon III Jussi Sorri löi Erich ibm, kk 1560 Erich Hulpoi t > Elin ibm sekä sakko sopimattomasta kielenkäytöstä.

PAAVO ERKINPOIKA mk 1566- , pm 1567- . K 1566: 6. Lv 1567-71 ka 1 2/5. Pâuall Erichsson mk 1566-71, Pâuall Hulpoi pm 1569-71. Hv 1571 Pouall Hulpo ku 5, hev 2, le 3, nk 0-2-0-0, la 3, oa 56:7, ny 8.375.

XIII autioitunut

MIKKO 1544-52, k 2. Michel Köndzi mk 1546, 1552.

taloihin sijoittamatta:

Lasse Olsson Hintzalasta kevk 1551 t kolmen jokioislaisen kanssa. = ?. Lass Tippi Ania eli 1571 itsellisenä Anian kylässä. Hv le 2, la 2, vuohia 1, oa 23:6, ny 2.25.

MARTTI JUSSINPOIKA sk 1567 talon Xa Perttu löi.

ELINA kk 1560 talon XII Erkki löi.

NIEMENPÄÄ

Laurens Nymenpæ oli yksi niistä 12 pitäjän talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, ettei ns. Davidin kapina enää toistu, REA 476.

I Joppi

Koska Niemenpään verotilalla oli 1540-55 Hoikka-nimisiä, esitellään kaikki keskiaikana Vesilahdella esiintyvät Hoikat tässä, sillä heidän sijoittamisensa muihinkin kyliin, joissa samaa nimeä esiintyy (Mantere, Ruotsila, Koski) vuoden 1540 jälkeen, tuottaa vaikeuksia.

Oleff Hwika oli 1439 yksi niistä 12 pitäjän talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, ettei ns. Davidin kapina enää toistu, REA 476. Hwika = ? Hoika. Ks. Ruotsila talo II.

Niels Hoika todisti Lempäälän laamanninkäräjillä 4.1.1465 Kuokkalan ja

Messukylän jakokuntien (eli Lempäälän ja Pirkkalan) rajojen kulun, or.p. FMU IV 3253. Seitsemästä todistajasta on kaksi varmaa vesilahtelaista (Ssywrth Hinssala ja Oluff Wnala).

Oluff Haijka lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, k RA Protokoller m.m. från Konungsdom och Konungsräfst, kopio liitetty etsikkokäräjillä 21.6.1564 anettuun tuomioon. Ks. yllä Oleff Hwika ja Ruotsila talo II.

Grelss Hoÿcka lm Pirkkalan ja Vesilahden yhteisillä käräjillä 25.9.1512, VA Harvialan kopiokirja s. 897. Lautamiehiä oli 6+6, kuusi Pirkkalan miestä varmoja, loput, niiden joukossa Grels Hoÿcka, ovat Vesilahdelta.

PIETARI 1540-52, k 1540: 4, 1544: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 3, ny 6.375. Per Hoÿcka mk 1546, Hoijka mk 1552.

Birth Hoicka Niemenpä lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v. Pietari Hoikan leski.

TUOMAS 1553-56, k 1553: 2, 1554: 5, 1555: 2, 1556: öde. Taloa ei ole tämän jälkeen maakirjoissa. Siitä tuli Laukon lampuotitila. Ei ole varmaa, että vuosien 1553-56 Tuomas jatkoi lampuotina.

Thomas Rassa pm 1558, k 2, lv ½. Thomas landboo pm 1561 Thomas sutar pm 1565 (Hintsalaa) - pm 1571. Sak kk 1558 Thomas Rassa t > Eskill Tÿppa (Hintsala talo II), kk 1558 Mikko, Jussi Sorrin (Hintsala talo III) renki, löi Thomas Rasas son, tk 1560 Sikoisten Kirsti (Pirkkalasta) löi Thomas Rassa, tk 1561 Thomas Rassa vastuupakoilu, sk 1563 Thomas skomakare hakkasi haloiksi Laukon kaskimaan puita (kuten useat Hintsalan isännät). Pm 1565 Tuomas on frelsis bonde, pm 1568: Frelsis landbönder Jons Knutzsson: Hindzala Thomas sutar 2 kirkon k., pm 1569-71 Jons Knutssons Hintsala Thomas sutar 2. Hv 1571 Thomas Niemenpä le 1, oa 10:- , ny 1.

NIILO TUOMAANPOIKA sak kk 1560 Nils Hinsala t > Elin ibm, rovkär 17.10.1560 Nils Thomasson Rassa makasi väkisin Niemenpään Valpurin. Nils ÿ Niemenpä hv 1571 itsellinen, jolla oli yksi lehmä. Hän maksoi hopeaveroa markan.

II

"Niemenpää en godz ligger enskijl, thet hafuer Knut Eriksson, Jons Knutssons fader leÿtt sig till, och giffuit ther utföre, en st. äremarck", VA 60^b f 56 (Ett vist Register upå K. Mtz herres arff och egin, som ligger udi Satagunden, så och upå prebende, kirkie och klöster landbönder anno 1557: --- Wesilax sochn f. 56).

Laukko 5.6.1531 Jöns Knuutinpoika antaa huomenlahjaksi vaimolleen Elinä Niilontyttärelle Vesilahdelta yhden tilan Kaakilasta ja toisen Niemenpäästä, BFH III 6.

Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: Niilo Pietarinpoika asuu kolmen äyrin tilaa på Lauckå äremarck, ja hän on antanut 50 vuotta aiemmin sit egitt arffuejordh liggjandis i Wesilax sochn i Niemenpä. Samoin on tehnyt Karjulassa asuva Tuomas Simonpoika. VA 2401b f. 612. (Karjula on Kurussa).

Seuraavat kaksi Niemenpään kylään luettua talollista maksoivat maaveronsa 1540-71 Vesilahden hallintopitäjään:

a LAURI 1540-43, k 1540: k 3. Karja 1540: hev -, le 1, nk 1, la 2.
TUOMAS PIETARINPOIKA 1544- , k 44: 6. Thomas Kariu mk 1546, 1553-58. Sak kevk 1551, kk 1554 ja sk 1560 Thomas ibm vastuupa-

koilu. Lv 1559: 4. Thomas Persson mk 1569-71.
 b PIETARI 1540-43, k 1540: 8. Karja 1540: hev 2, le 12, nk 6, la 13, ny 20.625. Peder Kariun mk 1540.
 NIILLO PIETARINPOIKA 1544- , k 1544: 6. Nils Kariun mk 1546, 1553-58. Sak kevk 1551, kk 1554 ja sk 1560 Nils Kariun vastuupa-koilu. Lv 1559: 4. Nils Persson mk 1569-71.
 Molemmat talot ovat olleet koko ajan (1540-71) Kurun Karjulassa. Ne siirrettiin vasta 1584 Ruoveden hallintopitäjään, mutta kirkollis-peräisen voiveron (lv) tilitys Vesilahdelle loppui 1561.

Koska Niemenpäässä on ollut vielä 1530-luvulla kaksikin asumaa, joissa asui Karjuja, on mahdollista, että Karkun Kuljun Karjut ovat myös muuttaneet Niemenpäästä, vaikka onkin niin, että he eivät ole enää 1540 maksaneet veroansa Vesilahteen. Tätä käsitystä vahvistaa se, että nämä Kuljun Karjut ovat omistaneet eräsijoja samoilla seuduilla kuin vesilahtelaiset.

Eom 1552 Eskill Kariu ja Påffual Kariu omistivat yhdessä eräsijan vid Hauhud träsck 20 peninkulman päässä kotoa. Sinne lupasi mennä asumaan Kuljun Matti Paavonpoika. VA 130^a f 12v. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja kertoo, että Ruoveden Hauhuulla asui 1 äyrin taloa Jaakko Jussinpoika på Culus eremarch i Sastemala sochn sekä samoin 1 äyrin taloa Klemetti Matinpoika på Cariu eremarch j Sastamala sochn, VA 2401b f. 619v. Jaakon talo on sama kuin Hauhuun Viinikka ja Klemetin sama kuin Hauhuun Maunu. On huomattava, että Hintsalan Kärjen eräsija oli myös Hauhuulla (ks. Hintsala Xb).

Koska Karjujen omistukset Niemenpäässä ovat olleet jo ennen ensimmäistä maakirjaa Laukon alaista rälssiä, ei niiden viljelijöitä näy maakirjoissa. Mutta rälssin lampuodit maksoivat kyllä kirkollisia veroja, joista osa tilitettiin vuodesta 1558 lähtien kruunulle, ja siten siitä lähtien heitä näkyy lähteissä:
 pm 1558: Niemenpä Peder Brälli k 12. Pm 1561: Niemenpä landbo k 12, pm 1565: Niemenpä Per Brellu, pm 1569-71 Niemenpä Peder Prellu. Sak tk 1564 Per Nemenpä ottanut eräiden Hintsalan miesten kanssa tukkeja Jokioisten Olavin metsästä. Hopeaveroluettelossa 1571 tätä Laukon räls-sitilaa ei näy. Syy lienee se, että se katsottiin läheisesti liittyvän verosta asuinkartanona vapaan Laukon talouteen.

tässä talossa asui lisäksi Valborg Niemenpä rovk 1560, Niemenpään talon I Niilo Tuomaanpoika maannut väkisin.

KAAKILA

I Hara

HEIKKI 1540-1568, pm 1558- . K 1540: 10, 1544: 12, 1565: 14. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 7, la 18, ny 15.75. Lv 1558-59: 6-7, 1561-62: 4-?, 1564-71 ka 5. Hen. Hara mk 1546, 1552-68. 1551-1569 lm 9 kertaa: Hen. Hara tk ja rovkk 51, tk 58, kk 64, Hen. Harra stk 56, Hin. Hara Kakilan sk 68, tk ja sk 69. Sak kk 1554 Heinrich Hara t > saman kylän Pietari (talo IIb). Henrich Hara km ja Henrich Harois lm etsikkokäräjillä Pirkkalan nimismiestalossa 15.7.1564 tutkimassa Pirkkalan ja Lempäälän rajan kulkua Sikoisten + Partoilan sekä Aimalan välillä. VA Ylä-Satakunta KOa 73 f. 72v.

HEIKKI HEIKINPOIKA 1569-1628, k 1569: 14. Hen. Hendersson mk 1569, Hin. Henderss. mk 1569-71. 1566-68 lm 3 kertaa: Hen. Hen.sson Kakilan kk ja sk 66, Hen. Hendrichsson Kakilan lk 68. Hv 1571 Henric Hara ku 5, hev 2, le 6, nk 0-2-2-0, la 6, oa 101:7, ny 12.75.

II Kokkola ja Kurikka

OLAVI 1540-52, k 1540: 8, 1541: 12. Karja 1540: hev 2, le 3, nk 6, la 16, ny 12. Oleff Kocko mk 1546, Kockoiij mk 1552. 1551 lm kahdesti: Olaff Kockoiij tk 51, rovkk 51.

a) (Kokkola) SIMO mk 1553-68, pm 1558-65, k 1553: 12, 1565: 6. Lv 1558-59: 5-5, 1561-62: 4½-?, 1565: 1½. Simon Kockoiij mk 1553-61, Simon Kochoij pm 1558, Simon Kocki mk 1565. Sak kk 1558 (Junnilan) Niilo Hakainen löi Simon Kakilan.

ANTTI SIMONPOIKA mk 1569-71, pm 1571- . K 1569: 6. Lv 1571: 1. Anders Simonsson mk 1569-71. Pm 1571 Anders Sigfridsson. Hv 1571 Anders Simonsson ku 2, hev 1, le 2, nk 0-1-1-0, la 2, oa 40:6, ny 5.25.

b) (Kurikka) PIETARI OLAVINPOIKA 1564-1603, k 1564: 6. Lv 1564-71 ka 5/8. Pm 1565 Per Kockoi, pm 1569-71 Per Kockoi, mk 1569-71 Per Ollsson. Sak tk 1559 Pedher Kockoilan t > Heinusuon Olavi. Hv 1571 Per Kocko ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 29:4, ny 4.75.

III Rankki

JUSSI mk 1540-68, pm 1558-64. K 1540: 8,, 1544: 12, 1553: 8, 1565: 6. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 3, la 3, ny 5.875. Lv 1558-59: ½-5, 1561-62: 3-?, 1564: 2. Jons Jauho mk 1546, 1552. Jons Kakilan lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Samoin 1556 Erich Kakilan VA 1998 f. 48v.

ERKKI JUSSINPOIKA pm 1565- , mk 1569-1602, k 1569: 6, öde 1569-71, pm 1569 öde. Lv 1565-68: 2-0-1-0. Erich Jauhå pm 1565, Jauho pm 1569-70. Erich Ionsson mk 1569-71. Sak sk 1566 Erich Jönsson Kakilan vastuupakoilu. Taloa ei ole hv:ssa.

IV rälssiä, Laukon lampuotitila

5.6.1531 Jöns Knuutinpoika antoi Laukossa huomenlahjaksi vaimolleen Elina Niilontyttärelle paitsi Niemenpäättä yhden tilan myös Kaakila godz. BFH III 6.

IVa (Toikka) PIETARI pm 1558, k 16. Sak kk 1554 talon I Heikki Hara löi Pedher Kakilan.

MATTI NIILONPOIKA pm 1561 Madz Kakila k 32. Pm 1565-68: Kakila gård (IVa) Madz Nilsson, pm 1569: Jons Knutssons Kakila gård (IVa) Madz Nilsson. Sak kk 1558 Madz Kakilan sai sakon tappelusta (vastapuoli ?).

IVb (Rassa) LAURI PIETARINPOIKA sak tk 1558 (Junnilan) Erkki Hakainen löi Lasse Persson Kakilan.

MARKKU LAURINPOIKA pm 1565-68: Marchus Nilsson (?), pm 1589: Marcus Larsson. Taloa ei ole hv 1571.

JUNNILA Innile mk 1541, Junnila mk 1546, 1552, 1553, 1559-62, 1564, pm 1565-68, Innilä mk 1556-58. Luettu Kaakilaan mk 1540, 1544, pm 1559, mk 1565-71, pm 1569-70. Jnnilä pm 1571.

I Marttila

ERKKI mk 1540- , k 1540: 8, 1541: 10, 1544: 8, 1553: 16 (talo II liitetty Erkin taloon), 1566: 12. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 3, la 8, ny 10.5. Lv 1558-59: 6-6, 1561-62: 5-?, 1564-71 ka 1¼. Eric Innelen mk

1540, Junnilan mk 1544, 1553-55, Innilän mk 1556, Erich Hakainen pm 1559-71, mk 1561-71. Erich Hakainen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, samoin Erich Hakainen VA 2000 f. 32v.

1550-1557 lm 6 kertaa: sk 50 Erick Hakaynen, Eric Innilan rovtk ja kk 51, tk 57, Erick Innilän rovkär 54, kk 57.

Sak rovtk 1555 (Toikkalan) Niilo Iitinen oli lyönyt pyhäpäivänä > Erick Hakaynen, tk 1558 Erich Hakainen t > Kaakilan Lauri Pietarinpoika (IVb), kk 1559 Eric Hakaynen sai kahdesti sakot Matti Toikan lyömisestä, ja samalla Pajulahden Klemetti Rouhu oli lyönyt Erkki Hakaista, sk 1559 Erich Hakainen oli tehnyt vahinkoa på Puiskois utmark (?), sk 1564 Erich Hakainen lyönyt laimin kyytivuoron.

NIILO sak tk 1555 Nils Hakoijnens t > Nils Yti (Toikkala), kk 1555 Nils Hakainen t > (Jokioisten) Martti Jaanu, kk 1558 Nils Hakaissan t > Kaakilan talon IIA Simo, lk 1566 Nilis Hakainen t > Biridt Innilän. Hv 1571 Nils Hakainen ku -, hev 1, le -, nk -, la 2, oa 7:4, ny 2.25.

JUSSI sak kk 1566 Jons Hakainen huonot aidat ja sillat.

II Jyskä

Kaakilassa mk 1541-42 Lau. Rätickä, k 8, mk 1543 Lau. k 8. Junnilassa mk 1540-44 Lasse, k 1540-43: 3, 1544: 2. Karja 1540: hev 1, le 1, la 1, ny 3.125.

JUSSI mk 1566-68, k 1566: 6. Jons Rätickä mk 1566, Jons Vla mk 1567-68.

ERKKI HEIKINPOIKA mk 1569- , k 6. Erich Vla mk 1569, Clemet Hindersson mk 1570, Erich Hin.sson mk 1571.
Taloa ei ole hv:ssa.

Lasse Inniläinen sak 1557 t > Lasse Toikka. Talo ?

TOIKKALA Toickala mk 1540-41, 1558, 1561, 1569-71, pm 1558-61, Toickoila mk 1565, Tojckala pm 1565. Kylä on luettu Kaakilaan mk 1543-41, Junnilaan mk 1546-56.

I Toikka

TUOMAS 1540-44, 1552, k 1540: 10, 1544: 8. Karja 1540: hev 1, le 2, nk -, la 2, ny 4.25.

JUSSI mk 1546, k 8.

BARBRO mk 1553-58, pm 1558-59, 1564. K 1553: 6, 1558: 8. Lv 1558-59: 1-2, 1564: 0. Barbro ibidem (Toicka) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v. Barbro Toijckolan mk 1553, Toichalan mk 1554-56.

LAURI TUOMAANPOIKA lv 1559, mk 1559- , pm 1560-70, k 1559: 8, 1565: 6. Lv 1561: 3, 1565: 3, 1565-68, 1570: 0, 1569: öde. Lasse Thomasson mk 1569-71. Sak kk 1551 Lasse Inniläinen löi > Lasse Toicka, kk 1559 Erkki Hakainen t > Lasse Thoicho. Taloa ei ole hv:ssa.

II liitetty Iitilään

HEIKKI mk 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 3, 1544: 5, 1546: 7, 1553: 6, 1558: 5, 1561: 4, 1565: 6. Karja 1540: hev -, le 1, nk -, la -, ny 1. Lv 1558-59: ½-1½, 1561-62: 1½-?, 1564: 1. Hen. Toijcka mk 1546, 1552, Toicha mk 1558-61, pm 1558-61, Hendrich Toicka lunasti 1556 päivätyö-

hauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v, samoin 1556 Hen. Toicka, VA 2000 f. 32. Sak sk 1554 (Suomelan) Yrjö Iiroinen löi > Henrich Toicka, tk 1559 Kärkölen Yrjö löi > Hen. Toicka.

MATTI HEIKINPOIKA pm 1565- , mk 1566- , k 1566: 6. Madz Hindersson pm 1565-71, mk 1566-71. Lv 1565-71 ka 2 1/14. Sak kk 1559 (Junnilan) Erkki Hakainen löi > Madz Toicko, ja Matz Thoicho t > Pajulahden Esko (talo I); sk 1568 Niemen Olavi seppä löi Madz Toickalan. Hv 1571 Matz Toicka ku 5, hev 1, le 2, nk 2-1-0-0, la 4, oa 43:1, ny 6.

III Iitilä

LAURI 1540-52, k 1540: 14, 1541: 13, 1546: 12. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 4, la 12, ny 13.5. Lau. Itilen mk 1541-42. Lasse Ytinen mk 1544, 1546, 1552.

NIILLO LAURINPOIKA 1553- , k 1553: 12. Lv 1558-59: ½-1, 1561-62: 4½-?, 1564-71 ka 2 1/16. Nils Yttinen mk 1553, Iitinen mk 1554-55, 1561, Ijttinen mk 1558, Itinen mk 1565-71, pm 1558-71.

Tukholman raastuvanoikeudessa käsiteltiin 6.6.1545 perintöasiaa, jossa sopijoina oli viisi vesilahtelaista - heistä yksi Niels Larsson j Iteby - sekä Tukholmassa asuva Simon wackafinne, jolle nämä vesilahdelaiset antoivat perintöön kuuluvan puutalon ja tontin Tukholmasta, koska Simo oli äitinsä puolelta yksi perijöistä. Stb 1544-48 (1936) s. 89. Nils Ithinen lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f.33v.

1551-67 lm 10 kertaa: Nils Itilän rovkk 51, sk 54, Nils Itinen kk 55, tk 57, tk 59, rovkär 60, kk 65, I_thi stk 56, Nilis Itinen Kakkilan lk 67, Itien piispankär. 54.

Sak tk 1551 Nils Itinen t > Kärkölen Paavo (talo I), kk 1555 t > (Kirkonkylän) Antti Tapoila (talo V), rovtk 1555 Nils Idinen t > Erkki Hakainen (Junnila I) pyhäpäivänä, tk 1555 Niilo Hakoinen löi Nils Yti, Lempäälän sk 1560 Nils Itinen lyönyt laimin kyytivuoronsa, Vesilahden sk 1564 Nilis Itinen sama syy.

Hv 1571 Nils Itinen ku 5, hev 1, le 3, nk 3-0-0-0, la 5, oa 48:1, ny 7.125.

MIKKO NIILONPOIKA sak kk 1568 Michill Nilsson Itilän vastuupakoilu.

Kirkonkylän jakokunta

VESILAHTI eli **KIRKONKYLÄ** Vesilax by 1537 VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v, Vesilaxby mk 1540-43, Vesilax mk 1544-65 jne, pm 1558- jne. Kirckeby tk 25.3.1564, VA 2166 f. 16.

Ylä-Satakunnan kihlakunnantuomari Pentti Lydekenpoika on 8.3.1440 antanut Vesilahden käräjillä tuomion Mantereen jakokunnan rajasta Lempäälän Hauralaa ja Sikkilää vastaan. Siinä hän kertoo jo monia vuosia aikaisemmin tuominneensa rajasta Päiväniemen kohdalla ja her Clæs Fleming lagman i Österland vahvistaneen hänen tuomionsa Vesilahden, Lempäälän, Kangasalan ja Pirkkalan yhteisillä laamanninkäräjillä j Vesilax by. RA Strödda domböcker. Protokoller från konungsdöm och konungsräfst, vidimaatio Hogenskild Bielken ja Knut Knutsson Lilljen etsikko-käräjillä 21.6.1564 antamasta kuninkaantuomiosta. Siinä selostetaan laamanni Hartvig Jaakonpojan vahvistuskirjettä 1479, joka sisältää e.m. Pentti Lydekenpojan tuomion 1440. Klaus Fleming oli Itämaan (eli Suomen) laamanni vuoteen 1435 ja Pentti Lydekenpoika oli Ylä-Satakunnan tuomari ainakin jo 1418. Kyseiset laamanninkäräjät ovat olleet Vesilahden kylässä ilmeisesti 1420-luvulla.

Siihen, että tällä kylällä ja pitäjällä on sama nimi täytyy olla jokin selitys. Siellä on ollut kirkko 1422: templum ecclesiae Wesilax

(FMU II 1688), mutta pitäjän kirkkoherraa on nimetty jo 1346 dominj Benedicti curati in Vasilax (REA 115) ja pitäjänkirkkoa 1351: de parochiali ecclesia Wesilax (FMU I 607). Olkoon yhteyden Lempäälän kanssa miten hyvänsä (se voi olla nimittäin vain väliaikainen) ja miten sitten kertomukset Aimalassa olleesta kirkosta tulkittaneenkin, tämä pitäjän- ja kirkonkylän nimiyhteys juontaa jo 1300-luvun ensi puoliskolta. Vesilahti on ensin ollut Kirkkolahden nimenä ja sen rannalle on syntynyt jo varhain kylä, jonne on rakennettu seudun ensimmäinen kirkko.

I Tallinen

Josse Taloinin oli 1439 yksi niistä pitäjän 12 talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, ettei ns. Davidin kapina toistu. REA 476. Vesilahdella ei ole keskiaikana ja 1500-luvulla Taloisia, joten kyseessä on ns. Codex Aboensis -kopiovihon kirjurin tulkinta alkuperäisen kirjeen nimiluettelosta. Tämä kirjuri on selvästi osannut suomea huonosti eikä ole tuntenut lainkaan paikkakuntaa.

Lauritz Tallinen af Wesilax oli Lammin syyskäräjillä 1468 todistamassa maakuntakatselmusmiehenä rajan oikean kulun Käikälän ja Tirmulan sekä Ylenäisten kylien välillä. Mukana samassa katselmuskunnassa oli myös yksi talollinen Pirkkalasta ja samoin Lempäälästä. BFH I s. 107.

TUOMAS JUSSINPOIKA 1540-1602, k 1540: 24, 1541-43: 28, 1544: 12, 1546: 9, 1554: 10. Karja 1540: hev 3, härkiä 2, le 9, nk 6, la 18, ny 22.25 (pitäjässä viides). Lv 1558-59: 5½-5½, 1561-62: 4-5, 1564-71 ka 3 7/16. Thomas Tallilan mk 1546, 1552, pm 1569-71, Thomas Tallinen pm 1565, Thomas klockare mk 1553-61, 1571, pm 1558-61, clocker mk 1565, cläckar mk 1566-68, Clockari mk 1570, Thomes klocker^z mk 1569.

Eom 1552 Thomas aff Talila omisti yhden eräsijan Rautavedellä 20 peninkulman päässä kotoa. Asumaan lupasi mennä talon VIII Esko Kässä (mutta ei mennyt). VA 130^a f. 11v. Ek 1553 Thomas Tallilan maksoi leiviskän kalaa eräkalastuksesta, VA 130^a f. 24. Vuoden 1589 maakirja: Jäähdyspohjassa asuu på Kõrckebys eremarck aff Vesilax sochn Pietari Matinpoika, joka on ottanut paikan viljelykseen 13 vuotta sitten, VA 2401b f. 613. Kun 1588 käytiin Visuveden kantatilan maiden rajoja, niin pohjoisessa niiden naapurina oli Hauhuulta länteen eli Jäähdyspohjan puolella Talises teeg eli Tallisen sarka, VA Ylä-Satakunta KOa 92 f. 2614- . Jäähdyspohjassa on Haapasalmessa ollut Tallisen talo, joka omisti tuon Tallisen saran. VA Ylä-Satakunta KOa 15 f. 68, Ruoveden ja Keuruun tk 1695, jossa selostetaan laamannintuomiota vuodelta 1618. Haapasalmi on Rautaveden pohjoispäässä Virroilla.

Thomas Tallilan ibm (Vesilachden) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32.

Sak kk 1558 Kärkölän Tuomas (talo III) löi Thomas Tallilan. Hv 1571 Thomas Ionsson ku 5, hev 2, le 4, nk 0-2-1-1, la 5, oa 80:5, ny 10.625.

Vuonna 1544 tapahtunut k 16 pudotus ei näy muualla lisäyksenä. Mahdollinen selitys on se, että Tuomas on lukkarina viljellyt Luodon kirkontilaa (ks. tätä) ja maksanut siitä veron kruunulle näin kirkko-reduktion aikana. Luodon asema on kuitenkin 1543 ajateltu uudelleen ja toistaiseksi se on palautettu kirkolle.

IIa Hovi

OLAVI JUSSINPOIKA 1540-84, k 1540: 16, 1544: 12 [erotettu Erkin talo (III)], 1546: 5 (erotettu Pietarille k 7), 1553: 10, 1554: 9, 1558: 13, 1565: 10, 1569: 11. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 8, ny 5.5. Lv 1558-59: 5-4½, 1561-62: 4-3, 1564-71 ka 3 15/16. Oleff Tallilan mk 1546, 1552, Oluff Tallinen mk 1553-56, Tallilan mk 1558-68, pm 1558-61, Tallinen pm 1565, Oluff Jonsson mk 1569-71.

Oleff Talli lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f.

71v, Oluff Tallilan ibm (Vesilachden) samoin 1556, VA 2000 f. 32.

1553-71 lm 21 kertaa: Oluff Tallilan sk 53, sk 54, sk 63, lk 65, tk 69, Oluff (tai Oleff) Tallinen kevk 54, piispankär. 54, kk 55, kk 58, kk 59, sk 60, Oleff (Oluff) Jonsson Vesilax sk 64, sk 65, kk ja sk 66, kk 68, sk 69, sk 70, tk 71, Oluff Tallilan Wesiilax lk 67, kk 69.

Sak kk 1566 Oluff Jonsson Vesilax huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha.

Hv 1571 Oleff Ionsson ku 5, hev 2, le 4, nk 0-2-2-0, la 6, oa 91:7, ny 10.75.

IIb Kilpala

ERKKI 1544-52, k 1544: 4, 1546: 5. Erich Tallilan mk 1546, 1552.

OLAVI mk 1553-68, pm 1558- . K 1553: 10, 1561: 9, 1569: 8. Lv 1558-59: 3-2½, 1561-62: 3-3, 1564-71 ka 2 3/16. Oluff Tallinen mk 1553-56, Oluff Hincka mk 1558-68, pm 1558-61, 1565-71, Oleff Hincanpoica pm 1562. Oluff Tulokas ibm (Tallilan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Sak kk 1560 Oleff Hincanpoica vastuupakoilu, kk 1566 Oluff Hinchu ibm (Vesilax) huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha.

HEIKKI mk 1569- , k 1569: 8. Hin. Hincka mk 1569-71. Sak kk 1566 Hen. Hinchu Vesilax huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha. Hv 1571 Henric Hincka ku 5, hev 1, le 3, nk 1-2-0-0, la 4, oa 53:1, ny 7.

JUSSI sak stk 7.5.1556 Jonss Hinkanpoica t > talon VIII Jonss Pölpöij.

IIc (erotettu taloista II a + b vuosiksi 1546-52)

PIETARI 1546-52, k 8. Per Tylsä mk 1546, Tylse mk 1552. Sak kk 16.7. 1554 Palhon Heikki t > Per Tallinen ja Lasse Tallinen (talo III) t > Per ibm, piispankär. elok. 1554 Palhon Heikki ja Lasse Tallinen t > Per Sickäpä pyhäpäivänä (kesäkäräjien juttu käsitelty vielä piispankäräjillä, koska oli tapeltu pyhäpäivänä).

III

JUSSI 1540-43, k 1540: 10, 1541: 9. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 4, la 6, ny 10.75.

LAURI JUSSINPOIKA 1544- , k 1544: 8. Lv 1558-59: 5-5½, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 2 15/16. Lasse Tallinen mk 1553-56, pm 1558-71, Tallilan mk 1558-68. Lasse Ionsson mk 1569-71. Lass Tallilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Sak kk 1554 Lasse Tallinen t > talon IIc Pietari, samoin piispankär. 1554, kk 1569 Lasse Tallinen Vesilax t > Kärkölän Sipi (talo Ib), kk 1569 myös sakot huonoista aidoista ja silloista. Hv 1571 Las Iönsson ku 5, hev 2, le 5, nk 1-2-0-0, la 5, oa 79:3, ny 11.125.

JUSSI LAURINPOIKA sak sk 1564 Jöns Larsson Tallilan t > Kärkölän Matti Sipinpoika (talo Ib), tk 1571 Jonns Larsson Wesilax t > Britha Olofsdotter ibm.

IV Tapola

Henric Tappala oli 1439 yksi niistä pitäjän talollisesta, jotka menivät vastuuseen siitä, ettei ns. Davidin kapina toistu, REA 476.

PERTTU mk 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 11, 1541: 15, 1544: 12, 1553: 10, 1558: 6. Karja 1540: hev 1, härkiä 2, le 4, nk 4, la 8, ny 11. Lv 1558-59: ½-1, 1561-62: 2-?, 1564: 1. Bertil Tapolan mk 1546, 1552, Bertil Tapoilan pm 1562. Bertil Tapoilan lunasti 1555 päivätyöhauet kolmella äyrillä, VA 1977 f. 72. Sak tk 1552 Bertil Tapolan t > Brusius Hattari (talo V), kevk 1557 Bertill Tapoilan t > Morthen Biörn ibm (talo V).

MIKKO PERTUNPOIKA kk 1564 Michel Betilsson Vesilax sai sakot huonoista aidoista ja silloista.

ANTTI PERTUNPOIKA pm 1565- , mk 1566- , k 1566: 6. Lv 1565-71 ka 5/14. Anders Tapolan pm 1565-68, Tapoilan pm 1569-71, Anders Bertilsson mk 1566-71. Sak kk 1555 (Toikkalan) Niilo Iitilä löi Anders Tapoilan, kk 1569 Anders Tapolan Vesilax määrättiin uhkasakko vastuupakoilun uusiutumisen varalle. Hv 1571 Anders Bertilsson ku 2, hev 1, le 1, nk 1-0-0-0, la 1, oa 20:6, ny 3.625.

V Pyörny

NIILLO BJÖRNINPOIKA mk 1540-66, pm 1558-64, k 1540: 9, 1541-43: 3, 1544: 10, 1553: 11, 1558: 10. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 6, la 12, ny 13.5. Lv 1558-59: 2-1, 1561-62: 3-?, 1564: 2. Nils Borni mk 1546, 1552, Biorni mk 1553-55, Biörn mk 1556-61, pm 1558-64, Nilis Biörnsson mk 1565-66. Biörn Vesilax lunasti 1556 päivätyöhauet leiviskällä voita, VA 1998 f. 48v, Nils Biörn Vesilax lunastus 1556 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

Eom 1552 Nils Pöri aff Vesilaxby yksi eräsija ved Kiuiträsk 36 peninkulman päässä kotoa (Ähtärin Kivijärvellä). Ei asutettu. VA 130^a f. 12.

Sak kk 1558 Nils Biörn t > Järvenrannan Lauri Tuomaanpoika (talo I).

MARTTI NIILONPOIKA sak rovkär 20.1.1551 Mortin Nilsson Börnilän t > Jöns Pelpoj ibm pyhäpäivänä, kev 29.5.1551 Mortin Nilsson Vesilaxby t > Jöns Pelpoj ibm (sama asia?); tk 1554 Morthen Biörni aff Wesilax t > Walborg Kormoj (kotipaikka?), kevk 1557 Tapoilan Perttu löi Morthen Biörn ibm, kk 1557 saman kylän Antti Olavinpoika (talo?) löi Morthen Biörn, tk 1564 Märthen Biörn i Kirckeby vastuupakoilu, kk 1568 Vesilahdenkylän Pietari Niilonpoika löi Morthen Nilsson ibm, kk 1571 Märthen Biörn huonot aidat ja sillat.

PIETARI NIILONPOIKA pm 1565- , mk 1567- , k 1567: 10. Lv 1565-71 ka 1 2/7. Per Nilsson (Nillss., Nillsson) mk 1567-71, Per Biörni pm 1565-66, Per Biörnss. (?), Björnsson (?) pm 1567-71.

Sak tk 1559 Peder Börn ja talon VII Jussi Kässälä t & (Pörölän) Olavi Tohka ja Kohnalan Paavo (talo III), kk 1566 Per Nilsson ibm (Vesilax) huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, kk 1568 Per Nilsson Vesilax t > Martti Niilonpoika (veli?), kk 1568 huonot aidat ja sillat, sk 1570 Per Biörnsson i Kirkioby t > Marit ibm. Hv 1571 Per Biorni ku 3, hev 1, le 3, nk 1-1-0-0, la 4, oa 57:3, ny 6.5.

VI yhdistetty Kärkölän taloon IV (Heikkilä)

MIKKO 1540-43, k 3. Karja 1540: hev 1, le 1, nk 1, la 3, ny 3.875.

MAGDALEENA 1544-52, k 1544: 3. Madlin mk 1544, Madlin Hattara mk 1546, Hattari mk 1552. Sak rovtk 1551 Magdalena Hattari oli herjannut Ablunia Bertisdotter ibm.

PRUSI 1553-54, 1556, k 1553: 4, 1556: öde, maa Lasse Kärkölällä (talo IV). Sak tk 1551 Brusius Hattari t > Kärkölän Heikki (talo II) ja ko-

tikylän Perttu Tapola löi, kevk 1551 Kärkölen Lasse (talo IV) oli anastanut Ambrosius Hattarin niityn.

MARTTI kk 1560 Morten Hattari, Järvenrannan Lasse löi.
VII Kässä

ESKO 1540-65, pm 1558-64. K 1540: 8, 1541: 9, 1544: 8, 1553: 9, 1558: 11, 1565: 13. Karja 1540: hev 1, le 3, nk -, la 3, ny 5.375. Lv 1558-59: 1-1, 1561-62: 5-?, 1564: 5. Eskel Kässä mk 1546, Kesse mk 1552, Eskill Kessä pm 1562, Eskil Kässä lunasti 1555 päivätyöhauet rukiilla, VA 1978 f. 71v, mutta Eskill Vesilachden 1556 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v.

JUSSI sak tk 1559 Jöns Kessälen t & talon V Pietari > Olavi Tohka ja Kahnalan Paavo.

ERKKI ESKONPOIKA mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 10. Lv 1565-71 ka 1 1/14. Erich Eskilsson mk 1566-71, Erich Kässä pm 1566-71. Hv 1571 Eric Kässä ku 5, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 4, oa 43:1, ny 5. Erich Kässä aff Vesilaxby lupasi 1552 mennä asumaan Rautavedelle talon I eräsijalle, mutta ei mennyt. VA 130^a f. 11v.
ERKKI ERKINPOIKA kk 1571 här Jören Kyrkieherde ibm t > Erich Erichson Kyrckieby (isännimi voi olla väärä).

VIII

Juti Pelpoij omisti noin v. 1450 yhden miehenosan erämetsän, REA 727. Nimi on luettelossa vesilahtelaisten jälkeen, mutta heti perässä on Pirkkalan miehiä. Larens Pelphenin on 1465 osakas Messukylän jakokunnassa (FMU IV 3253) ja ilmeisesti Messukylästä oli kotoisin vuoden 1557 Walbur Pelpälen (VA 2030 f. 30).

JUSSI 1540, k 3. Karja nihil. Ions Pilpoi mk 1540. Sak rovtk 20.1. 1551 talon V Martti Niilonpoika lyönyt Jons Pelpoi jouluna, kevk 29.5.1551 sama mies t > Jönss Pelpoi j ibm (sama asia), stk 1556 Jons Hinkanpoica (talo IIB) löi Jonss Pölpoi j, tk 1559 Kärkölen Tuomas (talo III) löi Jons Perboi, Lempäälän sk 1560 Jons Pilpoi j syytti turhaan Viljulan Mattia.

IX Kesola

JUSSI ANTINPOIKA 1541- , k 1541: 8, 1546: 7, 1553: 6, 1569: 9. Lv 1558-59: 2-3, 1561-62: 2-?, 1564-71 ka 1 7/8. Jons Keso mk 1546, Kesso mk 1552, Jöns Kesoi j mk 1553-58, Kesoi mk 1561, Kesoi j mk 1565-68, Jöns Andersson mk 1569-71, Jons Kesoi j mk 1565-71. Jons Kesoi j lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556 Jonss Kesoi j ibm (Vesilachden), VA 2000 f. 32. Lm sk 1556 Jons Kesoi j. Sak sk 1563 Jons Kesoi j huonot aidat ja sillat, kk 1566 Jons Kesoi j huonot aidat, sillat ja ojat, sekä vajaa humalatarha. Hv 1571 Jons Keso ku 5, hev 1, le 3, nk 1-0-0-0, la 3, oa 48:1, ny 5.875.

X liitetty edelliseen

LAURI ANTINPOIKA 1546- , k 1546:6. Lv 1558-59: 2½-2, 1561-62: 2-?, 1564-71 ka 1 7/16. La. Keso mk 1546, Lass Kesoi j mk 1553-55, 1558, Lasse Kesoi j mk 1561, Lass Kesoi j mk 1565-68, Lasse Andersson mk 1569-71, Lasse Kesoi j pm 1565-71. Lasse Kesoi j lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, samoin Lass Kesoi j Vesilachden 1556, VA 2000 f. 32. Sak lk 1565 Lass Kesoi j ei ollut vetänyt nuottaa kärkeä varten, tk 1555 Lasse Kesoi j, Pajukannan Matti löi.

MIKKO hv 1571 Michel Keso ku 5, hev 1, le 1, nk 2-1-0-0, la 2, oa 31:7, ny 4.75.

taloihin sijoittamatta:

Ablunia Bertisdotter ibm rovtk 1551 Magdalena Hattari (VI) löi.

Anders Olsson Vesilachden kk 1557 t > Morthen Biörn (V).

Marit ibm sk 14.1.1571 talon V Pietari löi.

Britha Olofsdotter ibm tk 26.3.1571 talon III Jussi Laurinpoika löi.

Sen lisäksi, mitä talon I kohdalla on selostettu vuoden 1589 tarkastusmaakirjan tiedoista Kirkonkylän erämaista, on vielä lisättävä: Oluff Wla asui 1½ äyrin talossa på Körckebyns eremarck i Wesilax sochn Jäähdyspohjassa, VA 2401b f. 613. Kyseessä on Virtain Jäähdyspohjan Uotila. Tiedossa ei ole, millä talolla tämä eräsiija on ollut.

LUOTO

VA 1940 f. 16: Vesilax sokn. Papinloto. Peder Olsson. Item besporde Nils Ingesson pp K. Mz wegna ith godz upp anno 51 såm haffwer varitt under presteböled och sår Rog 5 spann vår säd 2 spann, item haffuer 15 lass eng till. Landbo renttade 51 rog 4½ span.

VA 60b f. 56: Anno 1557. Wesilax soch. Kyrkieholm godz ther boor en bonde benempd Märten.

mk 1553: Prestö kirkie landbo.

mk 1555: Kirchieholm Morten samoin 1556.

pm 1561: Lootho Morthen gör stadga 1 mk.

pm 1565: Lothå hustru Martha, samoin pm 1567-71.

edellä oleva Luoto ei ole varsinainen pappila. Se oli kirkonkylässä, mutta täysin verovapaana sitä ei näy tileissä.

KÄRKÖLÄ

I Hussu ja Anttila

ANTTI 1540-52, k 1540: 12, 1541: 9, 1544: 11, 1546: 8. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 3, la 7, ny 12.375.

Ia (Hussu) PAAVO ANTINPOIKA 1553-1617, k 1553: 5, 1569: 6. Lv 1558-59: 2½-2½, 1561-62: 1½-1, 1564-71 ka 1 1/16. Påuell Andersson mk 1569-71. Poffuall Kärcköij lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Sak sk 1550 Påffual Kerkoijlän huonot aidat, tk 1551 (Toikkalan) Niilo Iitinen löi Påual Kärkölän, kk 1556 Påffual Kärkölän sai vahingonteosta sakon, kyseessä oli Sipin (talo Ib) aitta, tk 1559 Påffual Kärkölen lyönyt laimin kyytivuoron, sk 1560 Poll Kar_ainen t > Lasse Kurcki (talo II). Hv 1571 Poual Andersson ku -, hev 1, le 2, nk 1-1-0-0, la 2, oa 31:2, ny 5.25.

Ib (Anttila) SIPI ANTINPOIKA 1553-84, k 1553: 4, 1561: 6, 1566: 7, 1569: 6. Lv 1558-59: 2-2, 1561-62: 1½-1, 1564-71 ka 2 3/16. Sig^d Andersson mk 1569-71. Siffred Kärkölen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, Siffred Kärköij samoin 1556, VA 2000 f. 32v. Sak sk 1550 Heikki Kurki (talo II) solvasi Siff^d Kärki ja hänen vaimoansa Annaa, sk 1550 Siffred ibm (edellä Peder Kärkölän, ks. talo II) niitti kolmen muun isännän kanssa ennen säädettyä aikaa (29/6) heinä kahden kylän väliseltä yhteismaalta (Kärkölä ja Kirkonkylä olivat samaa jakokuntaa, ja niittyalue oli ilmeisesti yhteinen). Sak kk

1556 talon Ia Paavo teki vahinkoa Sipin aitassa (tai aitalle), lk 1565 Sig^{dt} Kärköilän ei ollut vetänyt nuottaa käräjiä varten, sk 1567 Sig^{dt} Andersson Kerkölä oli tunkeutunut täysissä aseissa (medh fulle verijor) Erkki Laurinpojan taloon (IV), mutta ei ollut pystynyt tekemään mitään vahinkoa. Pääsi 40 markan sakoilla. Sak kk 1569 Lasse Tallilan Kirkonkylästä löi Sig^d Kärchölen.

Hv 1571 Siffred Andersson ku 5, hev 1, le 3, nk 2-1-0,0, la 4, oa 49:3, ny 7.

MATTI SIPINPOIKA sak sk 1564 Tallilan Jussi Laurinpoika Kirkonkylästä löi Madz Sigffredsson Kärköilän, sk 13.3.1568 Madz Sig^dsson Kärkölän t > talon IV Erkki Laurinpoika.

II Kurki

JUSSI 1540-52, k 1540: 6, 1541: 12, 1544: 10. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 1, la 3, ny 4.875. Jons Kercki mk 1546, Jons Kerki mk 1552.

HEIKKI 1553-58, k 1553: 14, 1558: 7 (taloon III lisätty k). Pm 1558: 4. Lv 1558: ½. Hen. Kurki mk 1553, 1555, 1558, pm 1558, Henrich Kurkii mk 1554, Hen. Kärki mk 1556. Sak sk 1550 Hen. Kurki solvannut talon Ib Sipiä, tk 1551 Kirkonkylän Brusius Hattari löi > Hen. Kurki, kk 1551 (Valkkisen) Thomas Fiskiare löi > Hendrich Kurki.

LAURI 1559-1614, k 7. Lv 1559: ½, 1561-62: 2½-2, 1564-71 ka 1. Lasse Kurki mk ja pm 1559-61, pm 1562. Lass lille mk 1564-68, Lasse Kurcki pm 1565-68, Lasse Kurkii mk 1569-70, pm 1569-71, Lasse Kurckij mk 1571. Lasse Kurki Kärckölän lm tk 1569. Sak sk 1560 talon Ia Paavo löi > Lasse Kurcki. Hv 1571 Las Kurcki ku -, hev 1, le 2, nk -, la 3, oa 28:6, ny 4.375.

III

YRJÖ 1540-52, k 1540: 2, 1541: 3. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 2, ny 6.25.

TUOMAS YRJÖNPOIKA 1553- , k 1553: 3, 1558: 8, 1561: 6. Lv 1558-59: 3-2, 1561-62: 1½-½, 1564-71 ka 1¼. Thomas Iörensso mk 1569-71. Thomas Kärköj lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32v. Thomas Iorensso Kärkölän lm sk 1565. Sak sk 1550 Thomas Jörensso ibm (Kärkölän) yhteisniityn niitto ennen sovittua aikaa (ks. talo Ib Sipi), kk 1558 Thomas Kärkölen t > Thomas Tallilan, tk 1559 Thomas Kärkölen t > (Kirkonkylän) Jöns Perboi, kk 1565 Thomas Kärköilän huonot aidat ja sillat. Taloa ei ole hv:ssa.

IV Heikkilä

LAURI mk 1540-62, pm 1558-61, k 1540: 4, 1541: 8, 1555: 12, 1556: 8, 1558: 12. Lv 1558-59: 8-7, 1561: 5. Karja 1540: hev 2, le 10, nk 5, la 8, ny 17.5. Lasse Kerckoy mk 1554, Kärckoy mk 1555, Kärköij mk 1556-59, pm 1558-59, Kärki mk 1561, Lass Kärkölän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. 1551-55 lm viidesti: Lasse Kärkölän tk 51, Kärckölän kev 51, Kärköijlän rovtk 51, Kärcköijlen rovk 54, Kurckelan rovtk 55. Sak sk 1550 Lasse Kerköylän huonot aidat, sk 1550 Lasse ibm yhteisniityn niitto ennen sovittua aikaa, kevk 51 Lasse Kärckölen vallannut niityn (Kirkonkylän) Ambrosius Hattarilta.

YRJÖ pm 1562 Jören Kerköj, lv 6. Sak tk 1559 Jören Kärkölen t > (Toikkalan) Heikki Toikka.

MIKKO LAURINPOIKA sak lk 1566 Michill Larsson Kärkölän t > Kahnalan

Lauri Paavonpoika.

ERKKI LAURINPOIKA 1564-88, k 12. Lv 1564-71 ka 4 5/16. Erich Larsson mk 1564-71. Erich Ta_ast pm 1565-66, 1568. Lm 1567-71 7 kertaa: Erich Larsson Kärkölen kk ja sk 67, lk ja kk 68, Erich j Kärkölen sk 68, Kärkölen kk 69, Kärköilän kk 71. Sak kk 1565 Erich Kärköiläs huonot aidat ja sillat, kk 1566 huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, sk 1567 talon Ib Sipi tunkeutui j Erich Larssons ibm gård. Hv 1571 Eric Larsson ku 5, hev 2, le 7, nk 0-3-3-0, la 8, oa 121:7, ny 15.

Sak kevk 14.6.1557 Anian Matti (talo IV) otti väkivalloin Kärkölen talollisten hirsiä.

taloihin sijoittamatta:

Peder Kärkölen sk 1550 niitti kolmen kylän isännän kera ennen aikojaan kahden kylän yhteisniityn.

Y L Ä M Ä E N K O L M A N N E S

Kirkonkylän jakokunta jatkuu

ONKIMÄKI (myös Onkemäki) Ongimeki mk 1540-44, 1561-71, Ongemäki mk 1546-58, pm 1558.

I Öyrä

LAURI NIIILONPOIKA mk 1540- , pm 1558- , k 1540: 4, 1541: 5, 1553: 6, 1558: 9, 1566: 11. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 5, la 10, ny 10.75. Lv 1558-59: 6-4½, 1561-62: 3-8, 1564-71 ka 6. Lasse Nilsson mk 1546, 1552, Lasse Nillsson mk 1569-71. Lasse Sigfridsson pm 1561. Lass Ongimä^{en} lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Lasse Nilsson Ongimeki lm kk 1571. Sak rovtk 1551 Lasse Ongimäghen vastuupakoilu, kk 1556 Madz Ongimäen t & Lasse ibm, Lasselle lisäsakko siitä, että heitti Mattia kirveellä, sk 31.1.1565 Riitiälän Reko (talo II) t > Lass Ongimäen. Hv 1571 Las Nilsson ku 10, hev 2, le 10, nk 2-3-2-1, la 7, oa 163:6, ny 18.875.

OLAVI LAURINPOIKA sak kk 1555 talon II Martti löi Oluf Larsson ibm, sk 8.1.1561 sama Martti t > Oleff Larsson ibm.

II Seiväs

NIILO 1540-52, k 1540: 4, 1541: 12, 1544: 14. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 7, ny 8.375.

IIa Martti Sipinpoika 1553- , k 1553: 6, 1555: 9 (talon III k 3 liitetty), 1556: 12 (talon IIb:sta k 3), 1566: 11. Lv 1558-59: 6-6, 1561-62: 4-8, 1564-71 ka 6½. Morten Siffredsson mk 1553-61, 1569-71, pm 1558-61, 1570-71 Morthen Sigfredsson Ongimäen lm kolmesti. Sak kk 1555 Morthen Ongimäen t > talon I OL, samoin sk 1560. Hv 1571 Morten ku 10, hev 2, le 10, nk 0-2-3-3, la 8, oa 195:- , (pitäjässä 10.), ny 19.

IIb Matti 1553-56, k 1553-6. Madz Randzi lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v. Sak stk 1556 Madz Ongimäen laiminlöi vaaditut kärjäkyydit, kk 1556 Madz Ongimäen t > talon I Lasse. Madz Randzi mk 1553-56.

Talo liitetty IIa:han.

III

SIMO VILPUNPOIKA 1540-54, k 1540: 4, 1541: 2, 1546: 3, 1554:- , 1556 öde, maa talon II Martilla. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 6, la 9, ny 11.125. Sak tk 1551 Simon See_äs vajaa humalatarha, tk 1551 Simon Ongemäghen jättänyt suorittamatta kruunun veroja, kk 1551 Simon Ongemäghen t > Kahnalan Reko (talo II). Simo Philpusson aff Ongimäki (Jaakkola 1925 s. 82 väärin Ongijoki) lupasi mennä asumaan Sorvan Mikon ja Niilon eräsijalle Vitsakoskelle (ks. Sorva I), VA 130^a f. 11v. Vuonna 1562 asui Vitsakoskella Simon Seijues, VA 2143 f. 59, samoin 1564: Simon Seijues, VA 2164 f. 68. Asuinpaikka on nykyisin Vilppulaa.

taloihin sijoittamatta:

Per Onkemäki tk 1561 t & Vännilän Knuut.

Ylämäen jakokunta

HAKIMÄKI eli **HAKKILA** Hakimeki mk 1540, Hakimeki by mk 1541, Hakinmäkiby mk 1544.

I

PAAVO ANTINPOIKA 1540- , k 1540: 8, 1541: 10, 1544: 14 (talo II liitetty), 1546: 15, 1553: 16, 1561: 20, 1568: 25 (talo II uudelleen). Karja 1540: hev 1, le 8, nk 2, la 8, ny 12. Lv 1558-59: 8-7, 1561-62: 6-7, 1564-71 ka 6 5/16. Poffual Hakimäen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

1550-66 lm 25 kertaa: Páual Hakinmäki kk 50 - kk 64, Páual Hakinmäen sk 64, lk ja kk 65, Páual Andersson kk 66.

Poll Hakimäen luovutti 1558 kuninkaan turkiskamariin yhden sundennahan, VA 2092 f. 8. Sak rovkk 1551 Pol Hakinmäki t pyhänä > Kahnalan Reko, sk 8.1.1561 Ruotsilan Markku teki vahinkoa po ett áker styc-ke aff Pol Hakimäen.

Jaakko Teitin valitusluettelo s. 298-299: Väsilax soknn 18. February (1556). Rovastinkestitykseen (käräjille) on kerätty joka neljänneksestä punta viljaa. Hakimäen Paavo pitää tapanaan koota sen koko pitäjämästä ja tehdä siitä sitten papille tilin.

KLEMETTI PAAVONPOIKA 1567-71 lm 9 kertaa: Clemet Pålsson Hakimäen sk 13.3.68, lk 14.5.68, kk 68, Hakimeky sk 14.10.68, j Hakinmäki kk 69, Povalsson Hakimäki sk 2.1.70, Hakinmeen sk 14.1.71, Hakinmeki tk 71, Hakinmäki kk 71.

Sak kk 30.8.1556 Clemith Hakimäen pääsi 40 markan sakolla, vaikka lautakunta oli todennut hänet "täydeksi miehentappajaksi", koska hän oli lyönyt Vakkalan Sikstuksen (talo II) kuoliaaksi, mutta lautakunta katsoi myös teon tapahtuneen hätävarjeluksesta, ja Klemetti armahdettiin, mikäli asianomistaja sopi hänen kanssaan. Näin tapahtuikin, koska Klemetti maksoi kruunulle täyden sakko-osuuden 13 mk 2 äyriä 16 penninkia (siis sakkosummasta ei enää alennusta). Sk 1556 Heinutsun

Antti t > Clemetth Hakimäen, kevk 1558 Clemeth Hakimän t > Riitiälän Lasse, sk 3.10.1559 Clemet Hakimeen t & Lasse Manderen, sk 1563 Clemet Hakimäen t > (Ruotsilan) Heikki Hoikkainen, sk 1564 Clemet Hakimäen t > Jören Kaltzilan (talo II), sk 1567 Clemet Páualsson Hakinmäki t > Kurkelan Lasse Tapaninpoika (talo II), sk 1568 Clemett Polsson Hakimäki t > Hin. Hoickainen Rodzilan, tk 1569 Clemet Polsson Hakimäki vastuupakoilu, sk 14.1.1571 Clemet i Hakinpä t > saman kylän Simo Matinpoika.

Hv 1571 Clemit Pouallsson ku 15, hev 4, le 8, nk 0-4-3-4, la 26, oa 224:3 (pitäjässä kuudes), ny 24.75 (pitäjässä viides).

II liitetty edelliseen

OLAVI 1540-43, k 1540: 4, 1541: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 4, ny 6.5. Talon veron maksoi 1544-52 talo I. Tällä välillä: Clemith Nichkolan kk 1551 t > Mustisten Yrjö. Tämä Klemetti voi olla talon I poika. Olavi uudelleen mk 1553-68, k 5. Lv 1558-59: 3-2, 1561-62: 2-1, 1564: 1, 1565-70 ka 0.

Oluff nihoijttula mk 1553, Nihoittulan mk 1554, Oleff Nihouuttulan mk 1555, Nihottulan mk 1556, Nichkolan mk 1558, 1561, pm 1558, Nichkolan pm 1559, Oluff Nichkoilan mk 1565-68, pm 1565, Oluff Nichkoi pm 1567-70.

Oluff Nihoittulan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v.

Sak sk 1553 Oluff Nichkoilan t > Mantereen Antti (talo VI), kk 1558 Oluff Nicholan laiminlöi kyytivuoron, Oluff Nichkolan sk 1563 huonot aidat ja sillat. Taloa ei ole hv:ssa, ei myöskään mk:ssa 1569- , eikä pm:ssa 1571- .

RUOTSILA Ruodzila mk 1540-42. Kylä on luettu Hakimäkeen 1543-61, 1569- . Rodzila mk 1565-68.

I

ANTTI 1540-56, k 8, pm 1562. Karja 1540: hev 1, härkiä 2, le 5, nk 8, la 10, ny 14.25. Lv 1562: 1½. Anders Rodzilan mk 1553-56.

MARKKU ANTINPOIKA 1558- , k 1558: 9, 1561: 7. Lv 1558-59: 2-2, 1561: 2½, 1564-71 ka 2½. Marcus Rodzilan mk 1558, pm 1558-59, Rotzilan pm 1561, Marchus Rodzalaen mk 1569, Ruodzalainen mk 1570, Marchus Ruodzi pm 1569- . Marcus Rodzilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Marcus Rodzilann lm rovtk 26.5.1555. Sak sk 8.1.1561 Marcus Rotzilan teki vahinkoa Hakimäen Paavon pelto-kappaleella, myös huonot aidat ja sillat, kk 1567 Marchus Ruodzilan laiminlöi kyytivuoron. Hv 1571 Marcus Andersson ku 5, hev 2, le 6, nk 0-4-0-1, la 10, oa 121:1, ny 13.75.

II

Oleff Hwika takuumies 1439 ja Oluff Haijka lm 1479 voivat olla tästä talosta, ks. Niemenpää I.

OLAVI 1540-52, k 1540: 3. Karja 1540: hev 1, le 4, ny 6. Oleff Rodzilan mk 1546, 1552. Oluff Rodzilan lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48.

HEIKKI 1553- , k 1553: 6, 1564: 5, 1569: 4. Lv 1558-59: 2-2, 1561-62: 2-1½, 1564-71 ka 1 5/8. Hen. Honcka (?) mk 1553, Hen. Hoicka mk 1554-56, Hoicha mk 1558-61, pm 1558-61, Hendrich Hoicka pm 1565- , Hendrich Hoichainen mk 1566-68, Hin. Hoickainen mk 1569-. Verosta alennettiin 1569 k 1 Kurkelan Pietari sepälle. Hen. Hoicka lunasti 1555 päivätyöhauet 5 äyrillä, VA 1977 f. 72, mutta 1556 Hen. Hoicka maksoi pannin ruista, VA 2000 f. 33v. Sak kk 1554 Kahnalan Reko t > Henrich Hoijkaijn, rovkär 17.10.1560 Heinutsun Jussi Heinukainen (talo II) herjannut Hen. Hoickainen, sk 1563 Hakimäen Klemetti t > Hendrick Hoickainen, Hen. Hoicka^{en} huonot aidat ja sillat, sk 14.10. 1568 Hakimäen Klemetti t > Hin. Hoickainen Rodzilan, sk 14.1.1571 Hen. Hoickainen huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Henric Hoicka ku 5, hev 1, le 3, nk 2-1-0-0, la 4, oa 46:7, ny 7.

MANTERE

I + II

(yhteinen koukkuluku 1540 koko koukku)

Ylä-Satakunnan kihlakunnantuomari Pentti Lydekenpoika on antanut 8.3.

1440 Vesilahden käräjillä i Manderis by tuomion jutussa, jossa Lempäälän Hennäri ja hänen naapurinsa Hauralan ja Sikkilän kylissä syyttivät Jusse Manderis och alla hans granna siitä, että nämä olivat laittomasti laiduntaneet hevosiaan ja karjaansa j Päijwäniemi Sikkilän ja Hauralan rakentaman skillgårdh (raja-aidan) sisäpuolella. Monta vuotta aikaisemmin Pentti oli jo tuominnut tämän raja-aidan olevan oikea farledh yleiseltä maantieltä Hauralan salmeen (nyk. Näppilän salmi), ja samalla oli sovittu, että aidan pitävät kunnossa niittyjen omistajat. Mantereen asukkaat olivat saaneet osan alueesta Hauralalta ja Sikkilältä, mutta heillä ei ollut lupaa laiduntaa siellä muulloin kuin Hauralan ja Sikkilän kanssa samaan aikaan. Tämän tuomion oli siten vahvistanut laamanni Klaus Fleming (ilmeisesti 1420-luvulla). Pentin uuden tuomion vuodelta 1440 vahvisti laamanni Hartvig Jaakonpoika kirjeellään 1479, ja se sisältyy kuninkaantuomiovaltaisten Hogenskild Bielken ja Knut Knutinpojan Sääksmäen kihlakunnan etsikkokäräjillä Saarioisten Tarttilassa 21.6.1564 antamaan tuomiokirjeeseen. Siitä on kopio kokoelmassa RA Strödda domböcker, Protokoller från konungsdom och konungsrafst.

Ruoveden käräjillä 30.8.1630 todettiin, että "Kankaisten Henrik Klaunpoika" oli tuominnut 1452 Vesilahden Mantereen kylän Jussille (ehkä sama kuin vuoden 1440 Jusse Manderis), jonka erämaa oli Virtain Hauhuussa, "vapaan katiskansijan" eli osuuden kalastamosta, VA Ylä-Satakunta KOa 3 f. 125. Pohjois-Suomen laamannina oli 1452 Henrik Klaunpoika (Lydekenpoikain Djäkn-sukua), mutta hänen asuinkartanonaan ei ollut Maskun Kankainen vaan Mietoisten Kaskinen. Hänet on 1630 sekoitettu 1500-luvulla Etelä-Suomen laamannina toimineeseen Henrik Klaunpoikaan (Horn), joka nimesi itsensä Kankaisten mukaan. Tämä ei ole koskaan antanut tuomioita Ylä-Satakunnassa. Vuosilukua 1452 ei ole siten syytä epäillä.

Saarioisten kesäkäräjillä 17.6.1507 tuomittiin uudelleen kuusi miestä jakamaan 5.7. perintö veljen- ja sisarenosuuksiin millan Jons Andersson Manders och Nilis Laurisson Woldis. Samalla jälkimmäinen (nyk. Kylmäkosken Vuolteelta) sai sakon aiemmin annetun tuomion rikkomisesta. BFH I s. 183.

Jöns Manderj oli 25.9.1512 lm Pirkkalan ja Vesilahden yhteisillä etsikkokäräjillä, joilla oli läsnä myös Ruotsin valtionhoitaja Sten Sture nuorempi. VA Harvialan kopiokirja s. 897 (FMU VII 5609 väärä vuosiluku ja ilman lautamiehiä).

I

Anders Manderest oli 29.1.1537 todistamassa km:nä Suomelan ja Vesilahden kylien välisessä maariidassa, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

ANTTI JUSSINPOIKA 1540-54, k 1540: 16. Karja 1540: hev 3, le 10, nk 10, la 24, ny 24 (toinen pitäjässä). An. Jonsson mk 1540, Anders Jonsson mk 1541-52, Anders Mustapä mk 1553-54. Sak sk 8.12.1553 (Hakimäen) Olavi Nihkoila t > Anders Manderen.

Ia Marttila

MARTTI ANTINPOIKA 1555- , k 1555: 16, 1558: 8 (talo halottu). Lv 1558-59: 6-7, 1561-62: 3-3½, 1564-71 ka 3 11/16. Morthen Andersson mk 1555, Morthen Mustapä mk 1556-68, pm 1558-68, Morthen Andersson mk 1569-71. Morthen ibm (Manderen) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Morthen Manderen lm rovastin kk 1555 ja kk 1560. Sak stk 9.5.1556 Lass Manderen t & Morthen ibm, sk 8.1.1561 Jons Manderen t > Morten ibm, lk 27.2.1567 Morthen Manderen apuvero maksamatta. Lem-

päälän sk 1559 Hen. Oinas Hauralan (talo V) t > Morten Mustapä Manderen. Hv 1571 Morten Andersson ku 5, hev 2, le 6, nk 1-0-0-0, la 8, oa 98:1, ny 11.5.

Ib Laurila

LAURI ANTINPOIKA 1558-1601, k 1558: 8, 1561: 9. Lv 1558-59: 5-5½, 1561-62: 3-4, 1564-71 ka 3 13/16. Lasse Andersson mk 1558-71, pm 1558-60, Lasse Mustapä pm 1561-71. Ek 1553 Lasse Manderen VA 130a f. 24. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja tietää Pohjankapeessa (nyk. Tampereen Kapeenkylä) ja Jämingissä (Ruovettä) asuvien tulleen Mantereeseen kylän eräsijoille, VA 2401b f. 600v, 602. Jompi kumpi seutu linee ollut Mustapäitten pyyntimaita. Vouti Martti Mikaelinpoika on 19.9.1636 kirjeellisesti todistanut Kapeen olleen Vesilahden Mantereeseen erämaita, VA Topographica Teisko Rikala I. Lass Andersson Manderen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v.

1550-71 lm 33 kertaa: Lasse (Lass) Manderen sk 50 - lk 66, Lasse Andersson ibm lk 67, Lasse Andersson Manderen sk 68 - tk 71. Lasse Manderinen oli km:nä käymässä 1564 Vesilahden ja Karkun rajaa, HMA Etelä-Suomen maanjako-oikeuksien konseptipöytäkirjat Vesilahti 51 (Tottijärvi 23.2.1780 § 2, jäljennös etsikkokäräjillä 18.7.1564 aneustusta tuomiosta)

Sak kk 1551 talon V En_ald t > Lasse ibm, stk 1556 Lass Manderen t & Morthen ibm, kk 1556 Lasse Manderen t > Oluff Hietalaynen (Kurkela talo V), sk 1559 Lasse Manderen t & Hakimäen Klemetti, kk 1560 Lasse Manderen t > Silvoilan Paavo (Pörölä talo III).

Hv 1571 Las Andersson ku 10, hev 2, le 6, nk 0-4-3-1, la 8, oa 122:4, ny 15.

II Mattila

JUSSI MATINPOIKA 1540-56, k 1540: 8, 1541: 14, 1546: 12, 1553: 15. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 8, la 13, ny 17.625. Jons Madsson mk 1546, 1552. Pm 1562: Jons Madzsson, lv 7. Sak sk 8.1.1561 Jons Manderen t > Morten ibm.

MATTI JUSSINPOIKA 1558-1606, k 1558: 14, 1569: 15. Lv 1558-59: 8-9, 1561: 6, 1564-71 ka 5 7/8. Madz Jonsson mk 1558-71, pm 1558-71.

1556-71 lm 25 kertaa: Madz Manderen sk 56 - kk 65, Madz Ionsson Manderen sk 27.1.1566, kk 66 - tk 69, Madz Manderen kk 69 - tk 71. Mats Mandere km (Lempäälä > Pirkkala) ja Matts Manderen by lm etsikkokäräjillä Pirkkalan nimismiestalossa 15.7.1564, VA Ylä-Satakunta 73 f. 721v.

Sak sk 13.3.1568 Madz Ionsson Manderen ottanut 8 kuormaa heiniä Lempäälän asukkailta.

Hv 1571 Matz Iönsson ku 20, hev 3, le 13, nk 0-4-4-4, la 8, oa 251:2 (pitäjässä kolmas), ny 26.

KAARINA, Matin vaimo sak sk 1563 Kurkelan Olavi Hietalainen löi Karin, Madz hustru j Mandere, Lempäälän lk 1566 Hauralan Markku löi Madzes hustru Manderen.

II liitetty Mattilaan

ERKKI 1540-52, k 1540: 5, 1544: 6. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 3, la 8, ny 9.5. Erich Hoijska mk 1546, Hoijska mk 1552.

IV Vilo

OLAVI 1540-43, k 10. Karja 1540: hev 2, le 10, nk 10, la 13, ny 20.625.

YRJÖ 1544-68, pm 1558-66. K 1544: 9, 1553: 10, 1565: 9. Lv 1558-59: 8½-7½, 1561-62: 3½-6, 1564-66: 8-4-4. Iören Viloi mk 1546, 1552, 1558, Wiloii pm 1558, Viloi, Viloi mk 1565-68, Wiloi pm 1565, Vilu pm 1566. Jören ibm (Manderen) lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, Jören Viloi Manderen 1556 samoin, VA 2000 f. 31.

JUSSI YRJÖNPOIKA 1569-1606, pm 1567- . K 1569: 9. Lv 1567-71 ka 3 3/5. Jons Viluinen pm 1567-71, Jöns Jörensso mk 1569-71. Hv 1571 Jons Vilå ku 10, hev 2, le 6, nk 0-4-3-2, la 10, oa 147:4, ny 15.75.

V Nikkilä ja Uotila

HEIKKI 1540-56, k 1540: 8, 1541: 14, 1544: 15, 1553: 14. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 4, la 12, ny 13.5. Hen. Manderen mk 1546, 1552. Ek 1553 Hendrich ibm (Manderen). Eräsija on ehkä sijainnut Pohjankapeessa tai Jämingissä (ks. talo Ib). Sak kk 1560 Hen. Knape Manderen sai kolmet sakot tappeluista. Lyöntien kohteina olivat Grels Horoi (Huroila talo I), Heikki Kemppe (Menkala II) ja Heikki Tiikonpoika (Unajala I). Hen. Manderen lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v.

ENEVALD HEIKINPOIKA 1558-84, k 1558: 14, 1561: 15. Lv 1558-59: 2½-3½, 1561-62: 5-3½, 1564-71 ka 2 5/8. En_ald Hen.sson mk 1558-61, pm 1558-61, Enevald Hen.ss. mk 1569-71. Sak kk 1551 En_alde Manderen t > Lasse ibm, sk 1554 En_ald Manderen huonot aidat ja sillat, kk 1557 En_alde Manderen t > Lasse Herrainen (talo VII), kk 65 En_ald Manderen huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Enevald Hen:sson ku 5, hev 2, le 5, nk 3-0-0-0, la 3, oa 84:3, ny 10.875.

VI Pietilä

ANTTI PIETARINPOIKA 1540-56, k 1540: 8, 1541: 13, 1553: 14. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 5, la 10, ny 13.75. Anders Persson mk 1546, 1552-56. Pm 1562 Anders Persson, lv 5.

PIETARI ANTINPOIKA mk 1558- , pm 1559-61, 1564- . K 1558: 14. Lv 1558-59: 4½-5½, 1561: 5, 1564-71 ka 3 3/4. Per Manderen lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin Per Andersson Manderen 1556, VA 2000 f. 31v. Per Manderen lm rovkär 17.10.1560. Per Andersson mk 1558-71. Sak kk 1566 Per Andersson Manderen huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha. Hv 1571 Per Andersson ku 10, hev 2, le 7, nk 2-2-0-1, la 11, oa 130:- , ny 14.875.

VII Tomppa

LAURI OLAVINPOIKA 1540-1606, k 1540: 9, 1540: 10, 1558: 9. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 3, la 9, ny 11.625. Lv 1558-59: 4-3½, 1561-62: 3½-3½, 1564-71 ka 1 9/16. Lasse Manderen lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, samoin Lass Herrainen 1556, VA 2000 f. 31v. Lass Olsson Manderen lm tk 1559.

Sak tk 1554 Lasse Herrainen t > Lohnatin Klemetti (talo I), syyttänyt suotta Heikki Pöröä (Pörölä talo II), sk 1554 Lasse Herraynen huonot aidat ja sillat, kk 1557 Mantereen Envald (talo V) t > Lasse Herrainen, kk 66 Mustisten Mikko Sassi t > Lass Herrainen Manderen kk 1568 Lass Herrainen Manderen huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, Lasse Herrainen Manderen sk 1569 huonot aidat ja sillat.

Lasse Olsson mk 1546, 1552, Lasse Herrainen mk 1553-68, pm 1558-61, Lasse Lusw pm 1565-68, Lasse Lussa pm 1569-71.

Hv 1571 Las Herrainen ku 5, hev 2, le 2, nk 1-0-0-0, la 3, oa 43:1, ny 6.875.

OLAVI sak tk 1559 Anian Niilo Davidinpoika tunkeutui -> Olef Manderes hus.

HUOROILA (myöh. Saarela) Huoroila mk 1541-43, Horoi mk 1544, Hooroi mk 1546, 1552, 1558, 1565, pm 1558, 1569-71, Hooroi mk 1553, 1556, Hooroby mk 1555.

Henrich Horohen lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/2, Ruoveden maanjako-oikeuksien pk. 30.6.1795 f. 39v-40, kopio originaalista.

Kylä oli kokonaan Vesilahden kirkkopitäjää ja osaksi käräjäkuntaa, mutta sen kaikki talot maksoivat 1540-44 veronsa osaksi Lempäälään, osaksi Vesilahteen. Vuodesta 1546 vain Pietari Olavinpojan talo maksoi jatkuvasti kruunun verot Lempäälään, mutta papinmanttaaliin perustuvat verot Vesilahteen.

I Köppi

MIKKO 1540- , k 1540: V 3, L 5, 1541-44 V 3, L 6, 1546: V 9. Karja 1540 V nichil, L hev 1, le 4, nk 3, la 4, ny 8. Lv 1558-59: 1½-3, 1561-62: 3-1, 1564-71 ka 1 1/8. Michell Hooroi lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ohraa, VA 1998 f. 48v, myös 1556 Michell Hooroin maksoi pannin ruista, VA 2000 f. 33v. Michel Horoi mk 1546, 1552. Sak vain Vesilahden käräjillä: tk 1551 Michel Horoin kruunun veroja maksamatta, stk 1556 Michell Horoin ei ilmestynyt herrojen käräjäkyydytyksiin.

REKO (vain sakkoluetteloissa, ja niissä vain Vesilahdella): kk 1551 Heinutsun Martti Antinpoika (talo I) t > Grees Horoijn, rovkk 1551 Kolkkilan Luukas t > Gres Horoin, piispankär. 1554 Grels Horon t sunnuntaina > Viljulan Matin (Lempäälää) poika, sk 1554 Grels Horen t > Viljulan Olavi (Matin poika) samoin kuin edellä, stk 9.5.1556 Grels Horon t > Eskill Vndilan (?), kk 1560 Grels Horoi t > Sarkkilan Erkki Simonpoika (talo IV), kk 1560 Mantereen Hen. Knape t > Grels Horoi.

MIKKO REKONPOIKA mk 1570-71, Sak kk 1566 Michill Horoin huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, lk 1567 Michill Horoin apuvero maksamatta. Taloa ei ole hv:ssa.

II Jarva

TUOMAS OLAVINPOIKA 1540-52, k 1540 V: 5, L: 6, 1541-43 V: 5, L: 5, vuodesta 1544 vain V: 11. Karja 1540 V: nichil, L: hev 2, le 4, nk 4, la 5, ny 10.625. Thomas Olsson mk 1546, 1552.

LUCIA 1553-54, k 9. Ludzia ibm (Hooroi) mk 1553-54. Lempäälän sk 1550 Lucia Huoroijn huonot aidat, Lutzia Horoin lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48 ja 2000 f. 31.

PIETARI NIILONPOIKA mk 1555-62, 1564-68, pm 1558-70. K 1555: 13 (talo on liitetty Kolkkilan Luukkaan k 4), 1556:9, 1558: 11, 1564: 12. Lv 1558-59: 4-2½, 1561-62: 3-2, 1564-70 ka 1 ½. Per Hoori mk 1555, Hórrri mk 1556, Horoi mk 1558, pm 1567, Horoin pm 1559-61, 1564-66. Per Olsson (?) mk 1565, Nillss., Nilsson pm 1568-71.

Sak Vesilahden kk 1556 Hoonalan (? , p.o. Horoilan ?) Luukas löi Peder Horoi, sk 8.1.1561 Per Horoin huonot aidat ja sillat, sk 1563 Per Horoin huonot aidat ja sillat, kk 1564 Per Horoin t > Tolvilan Olavi Läijäsen poika, kk 1565 Per Horoin huonot aidat ja sillat, sk 1566 Per Horoin oli kutsunut Heinutsun Jussi Laurinpoikaa (talo II) valehtelijaksi ja sai siitä sakot, kk 1567 Thomas Horoin ja Per ibm saivat

sakot kyytien laiminlyönneistä (tämä Tuomas tuskin on sama kuin 1540-52 Tuomas Olavinpoika. Häntä ei muulloin mainita).

PIETARI OLAVINPOIKA Pm 1558-70. Lv 1558: 5, 1561-62: 2½-3, 1564-70 ka 2 1/14. Per Ollss. (Olsson) pm 1558-59, 1564-71. On sama mies kuin Lempäälän hallintopitäjään kuuluneen Huoroilan talon isäntä. Pietari voi olla myös = Pietari Olavinpoika.

PIETARI LUUKKAANPOIKA mk 1569- , k 1569: 12. Sak Vesilahden kk 1569 Per Lucasson Horoin huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Horái: Per Lucasson ku 5, hev 2, le 6, nk 2-0-0-0, la 2, oa 84:3, ny 11.25.

KOLKKILA Kolckila yksinäistila 1571. Luettiin muutoin Huoroilaan.

I Kolkki

OLAVI mk 1540-68, pm 1558-70. K 1540: 10, 1541: 13, 1553: 12. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 2, la 7, ny 10.875. Lv 1558-59: 1½-2½, 1561-62: 4-2, 1564-70: 2 3/7. Ol. Kolckis mk 1540-44, Oleff Kolcki mk 1546, Kolki mk 1552, Oluff Kolckilan mk 1553, Kolckilan mk 1554-68, pm 1558-68, 1570-71, Oluff Kolckinen pm 1569. Oluff Kolchila lunasti 1556 päitävyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48. Sak Lempäälän tk 1559 Oleff Kolckilan syytti suotta Anna Rautialaa (Lempäälän Kuokkala ?) huoraksi.

ERKKI mk 1569-84, k 1569: 12. Erich Kolckinen mk 1569-71. Erick Kolckilan lm Vesilahden lk 27.2.1567. Sak Vesilahden kk 1560 Unajalan Luukas löi Erich Kolchilan, lk 1567 Erick Kolckilan apuvero maksamatta, kk 1567 Erich Kolchilan laiminlyönyt kyytivuoron.

ESKO päivätyöhauet lunasti 1556 rahalla Eskill Kolckilan, VA 2000 f. 31v.

PAAVO ESKONPOIKA hv 1571 Pouall Eskillsson ku 10, hev 2, le 3, nk 1-1-0-0, la 4, oa 68:6, ny 8.5.

Sk 1553 huonoista aidoista ja silloista saaneet Peder Kolckinen ja Bertill Kolckilann tuskin olivat Kolkkilasta. Edellinen oli ehkä Huoroilasta ja jälkimmäinen Viljulasta.

II liitetty Huoroilan Jarvaan

LUUKAS mk 1553, k 4, 1554- , 1555 Lucas öde, maa Peder Hórrilla. Lucas ibm lunasti 1556 päivätyöhauet ½ pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Edellä on Jacåp Kolckilan. Vesilahden sak tk 1551 Lucas Kolckilan vajaa humalatarha, rovkk 3.12.1551 Lucas Kolkilan t > Gres Horoin, kk 1556 Luchas Hoonolan (p.o. Horoilan ?) t > Peder Horooij.

VILJULA Viliula mk 1540-42, Huoroilan mukana mk 1543-68 ja pm 1558-71. Wiliula mk 1569-71, Viliula hv 1571.

I Jyrä

JAAKKO PIETARINPOIKA mk 1540- , k 1540: 6, 1553: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk -, la 4, ny 5.5. Lv 1558-59: 0-2, 1561-62: 2-1, 1564-71 ka 5/16. Jacop Wiliu mk 1558-59, pm 1558-68, Vliu mk 1561, Jacob Viliulan mk 1565-68, Jacob Persson mk 1569-71, Jacob Viluinen pm 1569-71.

Jacåp Viliulan lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, sama asia 1556 (VA 2000 f. 33v), mutta nyt Jacåp Kolckilan, missä kylä on tullut erehdyksessä väärin. Myöhemmin samassa luet-

telossa on Jacåp Olsson Viliulan, lunastus pannilla ruista. Isännimet Persson ja Olsson esiintyvät kumpikin vain kerran.

Sak sk 1550 Jacop Viliolan t > Symon ibm, stk 9.5.1556 Jacåp Wiliulan t > Heinutsun Jussi (talo II), laiminlöi vaaditut käräjäkydyt, kevk 1558 Jacåp Wiliuu lyönyt laimin kyytivuoron, sk 11.12.1558 Viljulan Perttu t > Jacåp ibm ja tehnyt vahinkoa i Jacops gård, kk 1559 Jacop Viliolan t > Sarkkilan Erkki Simonpoika (talo IV), sk 8.1.1561 Jacob Viliulan huonot aidat ja sillat, sk 31.1.1565 Jacop Villilän t > Valkkisten Simo Jussinpoika (talo II), lk 1567 Jacob ibm (Villiulan) apuvero maksamatta.

JUSSI JUSSINPOIKA sak sk 13.3.1568 Jons Jonsson Viliulann t > Lauri Laurinpoika (kylä ?).

JAAKKO JUSSINPOIKA hv 1571 Jacob Jonsson ku 5, hev 1, le 1, nk 0-0-1-0, la 1, oa 35:5, ny 3.625.

II

SIMO 1540-56, k 1540: 6, 1553: 7. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 2, la 5, ny 7.625. Sak sk 1550 talon I Jaakko löi Symon ibm. Simon Wiliu pm 1565-70, lv 1565-70 ka 1 1/14.

PERTTU SIMONPOIKA mk 1558- , pm 1558-59, 1561-64. K 1558: 7. Lv 1558-59: 3-4, 1561-62: 2½-3, 1564: 1. Bertull Wiliu (Viliu, Vilu) mk 1558-59, 1564, pm 1558-59. Bertil Simonsson pm 1562, mk 1569-71. Bertull Viliulan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

Sak rovtk 26.5.1555 Bertil Viliolan ei maksanut kiltisrahoja, vaikka kiltismannen kävi neljä kertaa hänen talossaan (gordh); sk 1557 (oik. 1556) Bertill Villiolan huonot aidat ja sillat, kevk 1558 Bertill Viliulan sakko laittomasta kaupasta med Madz Viliusson (= Lempäälään kruununveronsa maksava talonisäntä), sk 1558 Bertull Wiliulan t > talon I Jaakko sekä vahingonteko hänen talossaan, tk 1559 Bertil Viliulan vahingonteko Sarkkilan Erkin (talo IV) niityllä, sk 8.1.1561 Bertill Viliulan ei toimittanut kruunulle verona vaadittua lehmää, kk 1565 Kahnalan Reko > Bertill Viliulan, lk 1567 Bertill Villiulan apuvero maksamatta, kk 1567 Bertill Simonsson Viliulan huonot aidat ja sillat.

Hv 1571 Bertill Simonsson ku 5, hev 2, le 5, nk 2-1-0-0, la 4, oa 83:1, ny 11.

Viljulan kolmas talo maksoi kruununveronsa Lempäälään.

RIITIÄLÄ

I autioitunut

NIILO 1540-43, k 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 5, ny 6.125.

LAURI 1544-52, k 6. La. Korri mk 1546, 1552. Puolet talon koukuista siirtyivät talolle II, loput jaettiin muiden kesken.

II Toorikka

KNUUT 1540-56, k 1540: 6, 1553: 9. Karja 1546: hev 1, le 5, nk 3, la 9, ny 9.625. Knutth ibm (Ritiälän) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

ESKO KNUUTINPOIKA mk 1558-65, pm 1558-61, k 1558: 8. Lv 1558-59: 2-4½, 1561: 2. Eskill ibm (Ritiälä) lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v. Sak piispankäräjät 1554 Eskill Knutzsson aff Somalaby (p.o. samma by ?), sai sakon väärästä kanteesta > Valborg j

Kätiäläby (p.o. Riitiäläby ?), jonka väitti tehneen huorin mz Märthen Hoppu (Tolvila talo V).

REKO HEIKINPOIKA pm 1562- , mk 1566- , k 1566: 8. Lv 1562: 2½, 1564-71 ka 2 7/16. Grels Hin.sson mk 1569-71, Grels Larsson (isännimi väärin ?) pm 1571. Sak sk 1564 Grels Ritiälän t > Onkimäen Lasse (talo I) ja Onkimäen Martti Sipinpoika (talo IIa) löi Rekoa, kk 1567 Grels Ritiälän laiminlöi kyytivuoron, tk 1569 Heinutsun Matti Olavinpoika (talo III) t > Grels i Ritielen, sk 19.1.1571 Grels Ridielän t & vaimo Agneta Pajulahdelta, kk 1571 talon IV Lasse t > Gress ibm. Hv 1571 Gres Hendricsson ku 10, hev 2, le 4, nk 1-0-0-0, la 4, oa 75:- , ny 9.

HEIKKI REKONPOIKA sak tk 1564 Hen. Grelsson Rytiälän t > Tolvilan Piritta Lempäälästä.

III Anttila ja Mutonen

Turun tuomiokirkon Mustankirjan luettelossa Satakunnan erämaista noin v. 1450 on mm. seuraava kohta: Item Mwtamayn Weselax y mans skoga, REA 727. Edellä on Kulkylæ aff Weselax, jolla ilmeisesti tarkoitetaan Teiskon Kulkkilan kylää. Samanlainen sanontatapa saattaa mahdolliseksi sen, että Mwtamayn tarkoittaa samaten Vesilahden pitäjämästä käsin entiselle erämaalle perustettua kylää. Näsijärven länsirannalla Ylöjärven pohjoisosassa on Mutalan kylä. Siellä kaiketi asui Pirkkalan käräjillä 1509 lautamiehenä ollut Olaf Mutonen (FMU VII 5412). Myös Riitiälä Anttila-Mutosen ensimmäinen tunnettu isäntä on ollut Olavi, joten nimiyhtäläisyydet tukevat jotenkin sitä olettamusta, että Riitiälän eräsija on ollut Mutamainen nykyisessä Mutalassa ja että kylästä on lähtenyt myös uudisraivaaja joskus 1400-luvun jälkipuoliskolla Mutalaan.

OLAVI 1540-43, k 1540: 8. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 2, la 9, ny 9.125.

IIIa Anttila

SIPI OLAVINPOIKA mk 1544-65, pm 1558-59, 1564- . K 1544: 5, 1553: 6, 1558: 8. Lv 1558-59: 6-3½, 1564-71 ka 1 13/16. Sig^d Olsson mk 1546, 1552, Sigfredh Ritiälä lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 7lv, samoin 1556 Sigffred Ritiälän, VA 2000 f. 31.

ANTTI SIPINPOIKA mk 1566- , pm 1562-63. K 1566: 8, 1569: 9. Anders Sigfredsson mk 1566-71. Lv 1562: 0. Sak tk 1561 Anders Ritielen sai 40 markan sakon, koska oli ottanut Kaltsilan Yrjölle (talo II) vaihtamansa hevosen väkivaltaisesti takaisin; kk 1566 Anders Ritiälän huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha; tk 1569 Anders Olsson Ritielen (isännimi väärin tai kyseessä on AS:n setä) t > Heinutsun Simo Olavinpoika; sk 14.1.1571 Anders Rithielen t > talon V Erkin vaimo. Hv 1571 Anders Siffridsson ku 10, hev 2, le 5, nk 0-2-1-0, la 6, oa 93:6, ny 11.25.

IIIb Mutonen

JUSSI OLAVINPOIKA 1544- , k 1544: 5, 1553: 6, 1558: 7. Lv 1558-59: 3½-3½, 1561-62: 2½-3, 1564-71 ka 1 9/16. Jons Knutson mk 1554 (isännimi ?), Jons Olsson (Ollsson) mk 1558-71. Pm 1558- . Jöns ibm (Ritiälän) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Sak kevk 1558 Jons Olsson ibm (edellä kaksi Riitiälän isäntää) lyönyt laimin kyytivuoronsa. Hv 1571 Jons Ollsson ku 5, hev 2, le 4, nk 0-1-

0-0, la 4, oa 68:1, ny 9.

IV Pietilä

MARTTI 1540-52, k 1540: 8, 1546: 5. Karja 1540: hev 1, le 4, la 2, ny 6.25.

LAURI MARTINPOIKA 1553- , k 1553: 4. Lv 1558-59: 2-2, 1561-62: 1½-1½, 1564-71 ka 15/16. Lasse Mortensson mk 1553-71, pm 1558-71. Lasse Riitiälän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48. VA 2000 f. 33v (1556): Lass Morthenss. ibm (Ritiiälän) lunasti päivätyöhauet pannilla ruista.

Sak kevk 1558 Hakimäen Klemetti löi Lasse Ritijälän, kevk 1558 Lasse Morthensson löi laimin kyytivuoronsa, sk 1558 Lasse Rytielän t > Heinutsun Tuomas (talo IIB), Lempäälän sk 1.10.1559 Lasse Ritiälän sai sakon maan ostamisesta laittomasti aff Madlin Ruholan, Vesilahden tk 6.3.1560 Lasse Riitjala sai sakon vahingonteosta på Madlin Ruholas äng (Lempäälän Ruuhola sijaitsee linnuntietä 12 km päässä Riitiälästä, ostomaa ja niitty tuskin ovat olleet Ruuholassa); sk 8.1.1561 Lass Riitiälän huonot aidat ja sillat, sk 1566 Lasse Mortensson Ritiälän vastuupakoilu, kk 1568 Maltaan Erkki t > Lass Mortensson ibm, tk 1569 Maltaan Tuomas Erkinpoika t > Lass Mortensson ibm, kk 1571 Lasse Riidielä t > talon II Reko.

Hv 1571 Las Mortensson ku 5, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 3:5, ny 4.75.

V Mallas

HEIKKI 1541-43, k 6.

ERKKI ANTINPOIKA 1544- , k 1544: 4, 1553: 5. Lv 1558-59: 3-2½, 1561-62: 1½-2, 1564-71 ka 1 11/16. Erich Andersson mk 1546, 1552, 1569-71, Erich Malttainen mk 1558, Maltainen pm 1558-71, mk 1566-68. Erich Ritiiälän lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v. Sak stk 1556 Erich Ritiiäinen t > Hen. Hyrkäs (Lempäälän Taipaleelta), kevk 1558 Erich Maldainen lyönyt laimin kyytivuoron, kk 1560 Erich Riittalan, Hakimäen Niilo löi, kk 1566 Erich Malttainen ibm (Ritiälän) huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, kk 1568 Erich Maltas Ritiälän t > talon IV Lauri, sk 14.1.1571 talon IIIa Antti löi Erkin vaimoa. Hv 1571 Eric Andersson ku 5, hev 1, le 3, nk 1-0-0-0, la 2, oa 48:1, ny 5.75.

TUOMAS ERKINPOIKA sak tk 1569 Thomas Ersson Ritielen t > talon IV LM.

taloihin sijoittamatta:

VALPURI Vesilahden piispankäräjillä 1554 Valborg j Kätiäläby (p.o. Riitiäläby ?) vapautui 12 miehen puhdistusvalan avulla saman kylän Esko Knuutinpojan (talo II) syytöksestä, että hän olisi tehnyt huorin mz Märthen Hoppu (Lempäälän Tolvila talo V).

Lempäälän laamanninkäräjillä 1565 Hen. Hyrkäs ja Hen. Käyrä (Lempäälän Taipaleelta ja Viialasta) saivat sakot siitä, että olivat vetäneet nuottaa Vesilahden asukkaiden apajilla Riitiälän järvellä.

SARKKILA

Pedher j Sarkila lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Strödda

domböcker, Protokoller från konungsdöm och konungsräfst.

I autioitunut

PIETARI 1540-43, k 1540: 7, 1541: 6. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 3, la 7, ny 6.375.

ELINA 1544, k 5.

II Kallio

Henrik Sarkila lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131 k.
Henrich Sarckila lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/2, Ruoveden maanjako-oikeuden pk. 30.6.1795 f. 39v-40.

HEIKKI HEIKINPOIKA mk 1540-65, pm 1558-61, 1564. K 1540: 5, 1553: 4. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 6, la 3, ny 10.375. Lv 1558-59: 0-1, 1561: 1½, 1564: 1. Hen. Hen. mk 1546, 1552, Hen. Hendrichsson mk 1553-61, Hen. Hen.sson mk 1561. Hen. Sarchilan lunasti 1556 päivätyöhauet pannailla ruista, VA 1998 f. 48v, samoin 1556 Hen. Hen.ss. Sarchilan, VA 2000 f. 33v.

Sak tk 1555 Huhtaan Mikko Nälkä tuomittiin 40 markan sakkoon, koska hän oli varastanut Henrich Sarchis visthus vdi eremarchen, VA 1983 f. 16. Sarkkilan Heikin eränkäynnistä ei ole muutoin mitään tietoja. Hämeenkyrön Sarkkilan Heikki maksoi eräkalastuksesta leiviskän haukia vuosina 1553-56, mutta hänen erämaittensa sijaintia ei tunneta. Tuntuu kuitenkin epätodennäköiseltä, että Huhtaan miehellä olisi ollut mitään tekemistä Kyrön erämaissa. Sak stk 9.5.1556 Hen. Sarchilan laiminlöi vaaditut käräjäkydyt, kevk 1558 Hen. Hen.sson Sarchilan laiminlöi kyytivuoron.

PAAVO HEIKINPOIKA pm 1562, 1565- , mk 1566- , k 1566: 4. Lv 1562: 1, 1565-71 ka 5/14. Poual Henrichsson pm 1562, Pouall Hen.sson pm 1565, mk 1566, Päuell Hin.sson mk 1569, Päuall Hinderesson pm 1569. Hv 1571 Pouall Hen.sson ku 2, hev 1, le 2, nk -, la 2, oa 29:4, ny 4.25.

LAURI HEIKINPOIKA sak sk 1568 talon IVb Heikki Paavonpoika löi Lasse Hin.sson ibm, sk 1570 Lasse Hen.sson Sarkilast t > Thomas ibm (talo?).

III

MARKKU OLAVINPOIKA 1540- , k 1540: 6, 1544: 7, 1546: 8, 1558: 7. Lv 1558-59: 1-1, 1561-1562: 3-½, 1564-71 ka 1. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 1, ny 5.625. Marcus Olsson mk 1546, 1552, Marchus Sarchi (Sarcki) mk 1558-68, pm 1558-71. Marchus Ollsson mk 1569-71. Marchus Sarchilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, mutta VA 2000 f. 33v: Marchus ibm (Sarckilan) antoi puolen pannailla ruista (myös v. 1556), Marcus Sarcilan antoi 10 äyriä f. 31v.

Sak sk 1550 Marcus Sarckilan t > Viljulan Matti (talo III Lempäälän veropitäjää), tk 1551 Antti Heinukainen (Heinutsu talo I) otti väkivalloin kuorman heiniä iffrå Marcus Sarcki, kevk 1558 Marcus ibm (Sarchilan) laiminlöi kyytivuoron, tk 1561 Marchus Sarchilan t > Tolvilan Markku (Lempäälästä), lk 1567 Marchus ibm (Sarckilan) apuvero maksamatta.

Juhana herttua antoi 4.6.1558 verovapauden -> Marcus Olsson och Oluff Hemmingsson af Sarckilaby vdi Vesilax sochn (tulipalon vuoksi), VA 2064 f. 59v.

Hv 1571 Marcus Ollson ku 3, hev 1, le 1, nk -, la 2, oa 22:3, ny 3.25.

IV

SIMO 1540-54, k 1540: 6, 1544: 7, 1553: 8. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 6, ny 7.25. Simon Sarchilan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

ERKKI SIMONPOIKA mk 1555-65, pm 1558-64, k 1555: 14 (taloon liitetty Martin (talo V) k 6), 1558: 16. Lv 1558-59: 5½-7, 1561-62: 5-4, 1564: 2. Erich Simonsson mk 1554-65, pm 1558-65. Erich Sarchilan lm kk 1558 ja rovkär 1560. Sak tk 1559 Viljulän Perttu (talo II) teki vahinkoa på Erick Sarchilan eng, kk 1559 Viljulän Jaakko (talo I) löi Eric Simonsson Sarchilan ja Huoroilan Reko löi Erich Simonsson Sarchilan. Tila halottiin 1565.

IVa Heikkilä

HEIKKI SIMONPOIKA mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 8. Hen. Simonsson mk 1566-71, pm 1566-71. Lv 1565-71 k 1 4/7. Sak kk 1568 Hendrich Simonsson Sarchilan teki vahinkoa talon VII Olavi Hemminginpojan kaskimaalla. Hv 1571 Henric Simonsson ku 3, hev 2, le 4, nk -, la 4, oa 67:3, ny 8.5.

IVb Ryödi

HEIKKI PAAVONPOIKA mk 1566- , pm 1565- . K 1566: 8. Hen. Påualsson mk 1566-68, pm 1566-68, Hin. Pällson mk ja pm 1569-71. Lv 1565-71 ka 1 5/7. Sak kk 1568 Hen. Sarchilan vastuupakoilu, sk 1568 Hin. Polsson Sarchilan t > talon II Lauri Heikinpoika. Hv 1571 Henric Pollsson ku 5, hev 1, le 4, nk -, la 4, oa 55:5, ny 6.5.

MARKKU PAAVONPOIKA sak sk 1568 Heinutsun Tuomas (talo IIb) t > Marcus Polsson Sarchilan.

V liitetty taloon IV

MARTTI 1540-54, k 1540: 6. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 3, la 6, ny 9.25.

VI Parta

LAURI mk 1540-56, pm 1562-63, k 1540: 4, 1553: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 7, ny 7.375. Lass Parta ibm (Sarchilan) lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, 2000 f. 33v. Lasse Partta pm 1562, lv 1½.

MAGDALEENA mk 1558-62, 1565-66, pm 1558-61, 1564- , k 1558: 5. Lv 1558-59: 3-3, 1561: 2, 1564-71 ka 1. Sak kevk 1558 Magdalena ibm (Sarchilan) laininlyönyt kyytivuoron, sk 8.1.1561 Matalo Sarchilan huonot aidat ja sillat.

ESKO LAURINPOIKA mk 1567- , k 1567: 5. Eskil Larsson mk 1567-71. Hv 1571 Eskill Larsson ku 2, hev 1, le 3, nk 1-0-0-0, la 2, oa 47:- , ny 5.75.

VII

OLAVI HEMMINGINPOIKA 1540- , k 1540: 8, 1553: 4, 1564: 9 (mukana talon VI vero), 1565: 4, pm 1558- . Lv 1558-59: 0-1, 1561-62: 1½-1, 1564-71 ka 11/16. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 1, la 3, ny 6.875. Ol. Sarchi mk 1540, Oleff Hemmingsson mk 1546, 1552, Oluff Hemmingsson mk 1553-71, pm 1558-71. Oluff Hemmingss. lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA

2000 f. 33v. Juhana herttua myönsi 4.6.1558 Oluff Hemmingsson af Sarkilaby udi Vesilax sokn verovapauden (tulipalon vuoksi), VA 2064 f. 59v. Sak kevk 1558 Oluff Hemmingsson ibm (Sarchi-lan) laiminlyönyt kyytivuoron, sk 8.1.1561 Oluff Sarchilan huonot aidat ja sillat, lk 1567 Oluff Sarckilan apuvero maksamatta, kk 4.8.1568 talon IVa Heikki Simonpoika teki vahinkoa upå Oluff Hemmingssons ibm swedh. Hv 1571 Oleff Hemingssson ku 3, hev 1, le 2, nk -, la 3, oa 37:3, ny 4.375.

taloihin sijoittamatta TUOMAS: sk 14.1.1571 talon I Lauri Heikinpoika löi Thomas ibm. Kylässä asui itsellisenä 1571 Karin Simonsdotter Sarckila, hv le 3, oa 30:- , ny 3.

HEINUTSU (nyk. Heinäsuo) Kylän nimi maakirjoissa: Heinidsu mk 1540, Heynidsu mk 1541-52, Heinudsu 1553-54, Heinudszw 1555, Heintuzsw 1556-61, Heintuzu 1565, Heinutzw 1569-71 ja papinmanttaalikirjoissa: Heintuzsw 1558, Heintuzu 1569.

I

MARTTI ANTINPOIKA 1540-52, k 1540: 16, 1544: 13, 1546: 12. Karja 1540: hev 1, härkiä 4, le 6, nk 6, la 14, ny 16.75. Sak kk 1551 Morthen Andersson Heijnudsun t > Huoroilan Reko, samoilla käräjillä (Unajalan) Jonss Tijkonpoijca sai sakot Morthen Heynudsun lyömisestä (ks. myös talo III), sk 1553 talon III Olavi löi.

ANTTI 1553-61, k 1553: 16. Lv 1558-59: 6-4, 1561: 3. Anders Hejnidsun mk 1553, Heijnudswn mk 1554-55, Heintuzsw mk 1556. Anders Heynodswn lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v. VA 2000 f. 31 (1556): An. Heintuzssun lunastus 10 äyriä.

Eom 1552 Anders Hejnukaijnen omisti yhdessä Heikki Vännin (Vännilä) kanssa nimeltä mainitsemattoman eräsijan 24 peninkulman päässä kotoa. Sitä ei asutettu. VA 130^a f. 12. Vuoden 1589 tarkastusmaakirjan mukaan Patalanmajalla asui kaksi uudisraivaajaa på Wesilax Eremarck af Heintuzuoby. VA 2401b f. 610. Aukkaiden nimistä selviää, että kyseessä ovat Patalan ja Koron talot Virtain Vaskivedellä.

1551-60 lm 6 kertaa: kk 51 Anders Hejnukaijnen, tk 54 Anders Heynidzsun, sk 54 Anders Hejnukaijnen, rovtk 55 Anders Hejnuttsu, tk 58 Anders Heintuzsun, kk 60 Anders Heintuzu. Sak tk 1551 Anders Hejnukaijnen otti väkivalloin kuorman heiniä Markku Sarkilta (Sarkila talo III) ja sai sakkoa 40 markkaa, sk 1557 Anders Heintuzsun t > Hakimäen Klemetti. Samat käräjät: Anders Heintuzsun oli ajanut poikansa Kerttu nimisen vaimon talosta ja ottanut taloonsa asumaan erään huoran, jonka hänen poikansa makasi. Sakko 40 markkaa. Talo on halotettu 1562.

Ia Marttila eli Hasso

ANTTI MARTINPOIKA 1562- (mahdollisesti toinen mies kuin edellinen Antti), k 1562: 8. Lv 1562: 3, 1564-71 ka 3 1/16. Anders Morthensson mk 1569-71. Sak kk 1567 An. Heintuzun laiminlyönyt kyytivuoron. Hv 1571 Anders ku 10, hev 3, le 8, nk 0-3-3-3, la 10, oa 181:2, ny 19.75 (oa pitäjässä 12., ny 11.).

Ib Eskola

ESKO HEIKINPOIKA mk 1562-84, pm 1559- , k 1562: 8. Lv 1559: 3, 1561-62: 3-3, 1564-71 ka 2 3/16. Sak kevk 1557 Lohnatin talon I Klemetti löi Eskill Heintuzwn, kk 1559 saman kylän Valpuri Martintytär syytti suotta Eskill ibm varkaaksi, sk 1567 talon III Olavi niittänyt Eskill Hen.ssons peltosaran. Hv 1571 Eskill Hen.sson ku 10, hev 2, le 4, nk 0-2-2-2, la

8, oa 110:- , ny 12.

VALPURI MARTINTYTTÄR sak kk 1551 Walbor ibm t & talon III Martti Olavinpoika, kk 1558 talon I Ib Tuomas löi Valburg ibm, kk 1559 Valborg Mortensdotter Heinitzu syytti talon Ib Eskoa varkaaksi, mutta Esko totettiin syyttömäksi.

LAURI ANTINPOIKA kk 1564 Lasse Andersson Heinutzuu t > talon IIa Jussi, tk 1569 Lasse Andersson Heynutzsun vastuupakoilu.

II

JUSSI mk 1540-62, pm 1558- . K 1540: 9, 1541: 10, 1544: 9, 1553: 10. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 2, la 7, ny 9.875. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 4-2½, 1564-71 ka 1 5/16. Pm 1562 Jons Peinikulli. Jöns Heinutzun lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 3lv.

1550-64 lm 16 kertaa: Jons (Jönss) Heijnukáijnen (Heinukainen) sk 50, tk ja kev 51, kk 57, sk 58, kk 59, rovkär 60, Jons Heinutzswn (Heinutzun) tk, kev ja kk 58, sk 59, sk 60, tk 61, sk 63, tk ja kk 64. Jöns Heinukainen oli sen katselmuskunnan jäsen, joka oli tutkinut Laukon rajan Sarkolaa ja Kutalaa vastaan ja joka antoi siitä valallisen todistuksen etsikkökäräjillä Pirkkalan nimismiestalossa 18.7.1564, HMA Etelä-Suomen maanjako-oikeuksien konseptipöytäkirjat Vesilahti 51, Tottijärvi 23.2.1780 § 2.

Sak stk 9.5.1556 Viljulan Jaakko (talo I) t > Jönss Heinutzswn, kev 1558 Jons ibm (Heinutzsun) laiminlyönyt kyytivuoron, rovkär 1560 Jons Heinukainen herjasi > Hen. Hoickainen (Ruotsila II), sk 8.1.1561 Jons Heinutzun t > Lohnatin Paavo (talo VI), kk 1564 talon I Lauri Antinpoika t > Jons Heinutzsuu. Talo jaettu.

IIa Jussila

JUSSI LAURINPOIKA mk 1564- (sama mies kuin edellä?). K 1564: 6. Jons Larsson mk 1569-71, pm ks. yllä Jussi. 1566-69 lm 5 kertaa: Jons Larsson Heinutzun kk 66, sk 66, kk 67, Jons Heijnutzswn tk 69, Jons j Heynutzun kk 69. Sak lk 31/1 1565 Jons Heinutzun laiminlöi kyytivuoronsa, sk 1566 Huoroilan Pietari sai sakon herjauksesta sanottuaan Jons Larsson Heinutzun valehtelijaksi (JL oli samoilla käräjillä lm), kk 1568 Jons Larsson Heinutzun huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha. Hv 1571 Jons Larsson ku 5, hev 1, le 4, nk -, la 5, oa 58:1, ny 6.625.

IIb

TUOMAS JUSSINPOIKA mk 1564-84, pm 1564- . K 1565: 3, 1569: 4. Lv 1564-71 ka 7/8. Thomas Jonsson mk 1569-71.

Sak sk 1556 Thomas Heinutzun huonot aidat ja sillat, kk 1558 Thomas Heinutzun t > talon I Valpuri ja talon III Olavin vaimo, sk 1558 Riitiälän Lauri (talo IV) t > Thomas Heinutzsu, sk 1559 talon III Olavi Heinukainen syytti Tuomasta turhaan varkaudesta, sk 1563 Thomas Heinutzsun t > Halmeenmäen Enevald, kk 1568 Thomas Heinutzuu huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, sk 1568 Thomas Heijnutzswn t > Sarkkilan Markku Paavonpoika (talo IVb), tk 1569 talon III Olavi Laurinpoika t > Thomas ibm, tk 1569 Thomas Heynutzswn ei toimittanut kruunulle veroheiniä.

Hv 1571 Thomas Jonsson ku 2, hev 1, le 2, nk -, la -, oa 25:6, ny 4.

III Oinas

OLAVI LAURINPOIKA 1540- , k 1540: 5, 1544: 6, 1553: 10, 1555: 12,

1556: 10, 1558:8. Karja 1540: hev 1, le 5, nk 1, la 6, ny 8.25. Lv 1558-59: 4½-3, 1561-62: 2½-3, 1564:71: 2. Oleff Larsson mk 1546, 1552. Oleff Oijnas pm 1562, 1565, Oluff Larsson mk 1569-71. Oleff ibm (Heynodswn) lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556 Oluff Heinutzun, VA 2000 f. 31v.

1555-67 lm 8 kertaa: Oleff Heijnuttsu rovtk 55, Oluff Heijnukaijnen kevk 54, Oluff Heinicainen kevk 57, Oluff Heinukainen kk 57, Oluff ibm (Heinutzsun) tk 58, Oluff Heinutzsun kevk 58, Oleff Heinutzsun tk 59, Oluff Larsson Heinutzun sk 67.

Sak sk 1553 Oluff Heinudzswnn t > talon I Martti, kevk 1558 Oluff Heinutzsun laiminlöi kyytivuoron, kk 1558 talon Iib Tuomas löi Oluffs hustru, tk 1559 Pedher Kockoilan (Kaakila Iib) t > Oleff Heinutzsun, kk 1559 Oleff Heijnitzu t & Olav Kauppilan (Lempäälän Hulauksesta), sk 1559 Oleff Heinukainen syytti turhaan talon Iib Tuomasta varkaudesta, sk 8.1.1561 Oleff Heinutzun huonot aidat ja sillat, lk 1567 Oluff Heinutzsun apuvero maksamatta, sk 13.3.1568 Oleff Heinutzun ei ottanut taloonsa kruunun hampujen kehruuta, Oluff Larsson Heinutzun sai sakon talon Ib Eskon peltosaran niittämisestä, tk 1569 Oluff Larsson Heijnutzsun t > talon Iib Tuomas, sk 1563 Oluff Jaara huonot aidat ja sillat (lienee sama kuin Oinaan Olavi).

Hv 1571 Oleff Larsson ku 10, hev 2, le 6, nk 0-3-2-2, la 6, oa 123:6, ny 14.25.

MARTTI OLAVINPOIKA kk 1551 Morthen Olsson Heynudsun t > talon I Valpuri, stk 1556 Unajalan Luukas t > Morthen Heinutzswn, tk 1560 Morten Heinutzun t > Nils Veckärä (Menkala I).

MATTI OLAVINPOIKA tk 1569 Madz Ollsson Heijnutzsun t > Riitiälän Reko (talo II).

SIMO OLAVINPOIKA tk 1569 Riitiälän Antti Olavinpoika (talo IIIa ?) t > Simon Ollsson Heinutzswn.

ARPIAINEN yksinäistila, luettiin Heinutsuun 1540-1556, 1565-71, omana kylänään Arpiais mk 1558-61, pm 1558- .

LAURI 1540-52, k 1540: 8, 1544:10. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 3, ny 6.375. Lau. Arpias mk 1540-42, La. Papunen mk 1546, 1552.

MATTI LAURINPOIKA 1553- , k 1553: 9. Lv 1558-59: 1-2, 1561-62: 3-2, 1564-71 ka 7/8. Madz Arpiaisthen mk 1553, Arpiaisten mk 1554-55, 1565, Madz Arpiais mk 1569-71. Madz Arpiaisten lunasti 1555 päivä-työhauet 10 äyrillä, samoin 1556, VA 1977 f. 72 ja 2000 f. 31v. Hv 1571 Matz Larsson ku 5, hev 1, le 2, nk 0-0-1-0, oa 34:3, ny 4.5.

SIMO sk 1563 Simon Arpiaisten t > Unajalan Luukas.

ERKKI sk 2.1.1570 Erich Arpiais huonot aidat ja sillat sk 1566 Lohnatin Tuomas Olavinpoika t > Erich Madzsson ibm (ilmeisesti ibm asiaton, EM = ? Arpiaisten Erkki).

LOHNATTI (myöh. Lohnattila) Lochnadi mk 1540, Lochnadiij mk 1541-42, Lochnadin mk 1544, 1552, Lochnadin mk 1546, Lohnatti mk 1553-56, Lochnatti mk 1558- , pm 1558- .

I Rooseli

Michell (?) Lohnattilan lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v (kopio vanhasta ja kuluneesta dokumentista).

NIILO OLAVINPOIKA 1540-84, k 1540: 8, 1541: 5, 1544: 7, 1546: 6, 1553:

8, 1558: 9, 1565: 11. Karja 1540: hev 1, le 6, nk 6, la 6, ny 11.75. Lv 1558-59: 6½-5½, 1561-62: 3-4½, 1564-71 ka 3 3/16. Nils Olsson mk 1544, 1546, 1552, Nils Rosell mk 1558, pm 1565-71, Roosell pm 1558-59, Rooseli mk 1561, pm 1561. Nils Olsson mk 1569-71. Nils Rotzsel Lochnatin lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

1551-68 lm 7 kertaa: Nils Lochnatin kk 51, tk 57, Lochnatti rov tk ja kk 51, Lognatti rov 54, Lohnatti rov 60, Nilis Olsson Lochnatin kk 68.

Sak kk 1569 Nils Lochnatin renki löi talon V Tuomas Olavinpoikaa, kevk 1558 Pörölän Klemetti (talo II) t > Nils Råsell.

KLEMETTI 1553-59 lm 10 kertaa: Clemet Lochnatti sk 53, Lohnatti tk ja sk 54, Clemit Lochnatti rov 55, Clemet Lohnatin kk 55, Clemeth Lonhatti sk 56, Lochnatin kevk ja kk 57, Clemeth Lochnatti kevk 58, sk 59. Sak tk 54 Lasse Herrainen (Mantere VII) t > Clemet Lohnatti, sk 56 Clemetth Lonhatti teki vahinkoa Lietsamon Valpurin heinämailla (Lempäälää), kevk 1557 Clemeth Roselesson t > Heinutsun Esko (talo Ib), sk 1558 Hendrick Wenni t > Clemetth Råsell, kk 59 Unajalan Jaakko (talo ?) t > Clemet Lohnatist, sk 8.1.1561 Clemet Lochnatti > talon VI Paavo, lk 1565 Erkki Pöllön poika Matti (Valkkinen talo III) oli tappanut Clemet Rosell ja itse kuollut sen jälkeen. Isä Erkki sai maksaa sakot poikansa puolesta (ja hyvityksen suvulle).

OLAVI KLEMETINPOIKA hv 1571 Oleff Clemettsson ku 10, hev 2, le 7, nk 0-2-3-2, la 6, oa 142:4, ny 15.25.

II Laurila

Per Lognattii lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU 5131 k.

LAURI PIETARINPOIKA 1540-56, k 1540: 6, 1544: 11 (taloon liitetty talon IV Antin k 4), 1553: 12. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 3, ny 6.875. Lasse Persson mk 1546, 1552.

ANTTI LAURINPOIKA 1558-67, k 1558: 16 (taloon on liitetty talon III k 5). Lv 1558-59: 6-8, 1561-62: 5-5½, 1564-67 ka 5. Anders Lochnatti lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556, VA 2000 f. 31. Anders Larsson (Larss., Larson) mk 1558-61, 1564, pm 1559, 1564-65.

ANTTI PIETARINPOIKA 1568-84, k 1568: 16, 1570: 12 (taloa III oli jälleen ryhdytty viljelemään erikseen), Anders Persson (Perss.) mk ja pm 1569-71. Lv 1568-71 ka 3¼. Hv 1571 Anders Persson ku 10, hev 3, le 9, nk 0-3-3-3, la 6, oa 183:6, ny 20.25.

III

JUSSI OLAVINPOIKA 1540-56, k 1540: 5, 1541: 6, 1553: 5, 1556: öde till anno 57. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 4, la 12, ny 9.5. Jons Olsson mk 1546, 1552. Sak sk 1563 Jons Lochnatin huonot aidat ja sillat. Jussi siis asui edelleen tilalla ja ilmeisesti sitä hoitikin, vaikka vero oli naapurin vastuulla. Pm 1563 Jons Ojoinen 1 äyri, VA 2154 f 48 (Lohnattilassa). Jons Lochnatin lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v, sama VA 2000 f. 33v.

OLAVI JUSSINPOIKA 1570- , k 1570: 4. Pm 1569-71: - . Oluff Ionsson mk 1570-71. Sak kk 4.8.1568 Oluff Ionsson Lochnatin huonot aidat, sillat ja ojat sekä vajaa humalatarha. Olavi siis hoiti tilaa jo ennen kuin rupesi vastaamaan itse talon maakirjaverosta. Hv 1571 Oleff Ionsson ku 1, hev 1, le 2, nk -, la 1, oa 26:5, ny 4.125.

IV liitetty Laurilaan

ANTTI 1540-43, k 1540: 3, 1541: 4. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 3, la 8, ny 7.5.

Morthen Lognatt lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 47v. Koska kaikkien muiden talojen isännät ovat mukana vastaavissa luette-loissa, eikä Martti näytä kuuluvan niiden väkeen, hän on ilmeisesti viljellyt taloa IV, vaikka sen vero oli talolla II.

V

OLAVI PIETARINPOIKA 1540-68, pm 1558- . K 1540: 5. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 6, ny 8.25. Lv 1558-59: 1-1½, 1561-62: 2-1, 1564-71 ka 15/16. Oleff Persson mk 1546, 1552, pm 1565. Oluff Lochnatin lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, mutta vielä 1556: Oluff Lochnatin lunastus panni ruista, VA 2000 f. 33v. Sak kevk 1558 Oluff Lochnatin laiminlöi kyytivuoronsa.

TUOMAS OLAVINPOIKA 1569- , k 1569: 5. Thomas Ollsson mk 1569-71. Sak stk 9.5.1556 Thomas Lochnatin t> talon VI Paavo, kevk 1558 talon VI Paavo t > Thomas ibm, sk 27.1.1566 Thomas Ollsson Lochnatin t > Arpiaisten Erkki Matinpoika, kk 1567 Thomas Lochnatin laiminlöi kyytivuoron, kk 1569 talon I Niilon renki t > Thomas Ollsson ibm. Hv 1571 Thomas Ollsson ku -, hev -, le 1, nk -, la -, oa 10:- , ny 1.

VI Kenno

NIILO PIETARINPOIKA 1540-52, k 1540: 3, 1544: 4. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 4, ny 6. Nils Persson mk 1541-42.

YRJÖ NIILONPOIKA mk 1553-54, 1569- , k 1553: 4, 1569: 4. Jören mk 1553-54 (ei siis ilman muuta sama kuin mk:n 1568-71 Jören Nilsson). Jören Nillss. mk 1568, Jörenn Nilsson mk 1569-70, Jören Nillssⁿ mk 1571. Sak sk 1560 Joren Lochnatti huonot aidat ja sillat.

PAAVO mk 1555-67, pm 1558- , k 1555: 4. Lv 1559-59: 3-1½,, 1561-62: 1½-½, 1564-71 ka 1 5/16. Poffual Lohnatin lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, samoin 1556, VA 2000 f. 31. Sak stk 9.5.1556 talon V Tuomas t > Poffual ibm, kevk 1558 Poffual Lochnatin t > talon V Tuomas, kevk 1558 Poffual ibm (Lochnatin) laiminlyönyt kyytivuoron, sk 1559 Poual Lochnatti t > Simo Hyvätti (Valkkisen talo II), tk 1560 Poual Lochnatti vastuupakoilu, kk 1560 Poffual Lochnatin t > Birith ibm (talo ?), sk 1560 Kurkelan Olavi (talo ?) ja Heinutsun Jussi (talo III) t > Pouall Lochnatti, sk 1560 Poll Lochnatti huonot aidat ja sillat.

ESKO NIILONPOIKA hv 1571 Eskill Nilsson ku 5, hev 1, le 3, nk 0-2-0-0, la 3, oa 54:3, ny 6.375.

taloihin sijoittamatta:

Sak kk 1560 Valborg Lochnatin sai sakkoa 40 markkaa, koska hän oli vallannut (Tolvilan) Martti Hopulta maata (?).

Sak kk 1560 talon VI Paavo löi Birith ibm.

MENKALA Mengoila mk 1540-43, 1546, 1552, Mengola mk 1544, Mengala mk 1553-71, pm 1558, 1561- .

I Tilli

JUSSI 1540-43, k 1540: 8, 1541: 13. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 4, la 10, ny 12.25.

MATTI ANTINPOIKA mk 1544-68, pm 1558- . K 1544: 11, 1553: 12, 1566: 7. Lv 1558-59; 4½-5, 1561-62: 4-3, 1564-71 ka 1 13/16. Madz An.ss. mk 1546, 1552. Madz Mengalan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48 ja VA 2000 f. 31. Sak sk 1554 Madz Mengalan t > Olavi Tohka (Pörölä IV), sk 1554 ja sk 1560 Madz Mengalan huonot aidat ja sillat. Matti oli pm 1558- vielä 1571. Talo on jaettu 1565.

Ia (Tilli) NIILO MATINPOIKA mk 1569- , k 1569: 7. Sak kk 1556 Pörölä Olavi Tohka löi Nils Mengalan, kevk 1557 Nils Mengalan sako vahingonteosta talon II Eskon nuotta-apajalla, tk 1560 Nils Veckärä, Heinutsun Matti (talo III) löi. Hv 1571 Nils Mattsson ku 2, hev 1, le 4, nk 0-3-0-0, la 3, oa 62:- , ny 7.875.

Ib REKO LAURINPOIKA mk 1565-68, pm 1565-66. K 5. Lv 1565-66: 1-1. Kylästä on 1569 vähennetty yksi manttaali ja k 5 ja siirretty Reko Laurinpojalle Kurkelan taloon V (ilmeisesti Reko muutti sinne).

II Laaja

HEIKKI LAURINPOIKA 1540-52, k 1540: 4, 1541: 5, 1544: 6, 1546: 7. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 5, ny 5.625. Hen. Larsson mk 1544, 1546, 1552.

HEIKKI ANTINPOIKA (siirtynyt talosta III ?) 1553-68, pm 1558- . K 1553: 9 (liitetty osa talon IV koukuista), 1564: 8. Lv 1558-59: 4½-5, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 2 5/16. Hen. (Hendrich) Anderss. pm 1562, 1565-66, 1569-71, Hen. An.ss. 1567-68. Hen. ibm lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Sak sk 1554 huonot aidat ja sillat, kk 1560 Mantereen Hen. Knape t > Hen. Kempfi, kk 1560 Hen. Kemppi t > Tuomas Kukko (Mustinen talo II), kk 1564 Hendrick Mengalan huonot aidat ja sillat.

ANTTI sak tk 1557 Anders Mengalan t > Vännilän Jaakko Heikinpoika (talo Ib).

ESKO HEIKINPOIKA mk 1569- , k 8. Eskill Hen:sson mk 1569-71. Sak sk 1570 huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Eskill Hen:sson ku 5, hev 1, le 6, nk 2-2-0-0, la 5, oa 91:7, ny 10.625.

III

HEIKKI ANTINPOIKA 1540-52, k 1540: 4, 1541: 5. Karja 1540: hev 1, le 2, la 5, ny 4.625. Hen. An:son mk 1540-42, Hen. An.ss. mk 1546, 1552. Sak tk 1551 Hendrich Mengalan vajaa humalatarha, tk 1551 Hendrich Mengalen teki vahinkoa Pörölä Heikin (talo II) heinämailla. Siirtynyt taloon II ja ottanut viljelykseen myös talon IV maita?

ESKO mk 1553-68, pm 1558-64. K 1553: 5. Lv 1558-59: 1½-1, 1561-62: 2½-1, 1564: 1. Eskill Lijpsä pm 1562. Eskill ibm (Mengalan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48 ja VA 2000 f. 31. Sak kevk 1557 talon I Niilo teki vahinkoa Eskill Mengales noth, kevk 1558 Eskill Mengalan laiminlöi kyytivuoron, tk 1559 Eskill Mengalan t > Luukas Sulkavala (Unajalan talo III), tk 1559 Eskill Mengalan t > Pörölä Heikki (talo II), tk 1560 Eskill Mengala t > Marith ibm, sk 1560 Eskill Mengala vastuupakoilu, lk 1565 Eskill Mengalan laiminlöi kyytivuoron, kk 1566 Eskill Mengalan huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha.

KLEMETTI ESKONPOIKA sak sk 1567 Pörölän Klemetti Eskonpoika (talo II)
t > Clemet Eskilsson Mengalan.

LAURI ESKONPOIKA 1569- , k 1569: 5. Lasse Eskillsson mk 1569-71.
Sak kk 1568 Lass Eskilsson Mengalan huonot aidat, sillat ja ojat, va-
jaa humalatarha. Hv 1571 Las Eskilsson ku 2, hev 1, le 2, oa 25:6, ny
4.

HEIKKI pm 1565- . Hen. Lipsa pm 1565-66. Lv 1565-71 ka 1.

IV

OLAVI 1540-43, k 1540: 6, 1541: 5. Karja 1540: nichil. Ol. Vialan mk
1540. Merkintä nichil (ei mitään) osoittaa, että Olavilla oli varsi-
nainen tilansa muualla. Lempäälän Viialassa onkin talossa VI varakas
Olavi-niminen isäntä.

MARTTI PIETARINPOIKA 1544-52, k 1544: 6, 1546: 7. Morten Persson mk
1546, 1552. Talon vero on 1552 pääosin jaettu taloille II ja I.

UNAJALA Unaijala mk 1540-68, Wnaijala mk 1570.

Mustankirjan luettelo Satakunnan erämaista noin v. 1450: Item Per
Vnattsson j mans skoga, REA 727. On neljän miehen ryhmässä pirkkala-
laisten välissä. Joku muukin voitaneen heistä todeta Lempäälä-Vesilah-
ti alueelta kotoisin olevaksi (ennen kaikkea Pietarista seuraava Anti
Layæny, ks. Lempäälä Tolvila talo VI). Unajalan talon I Sonnan muistoa
lienee Visuveden Sonnanmaa Ruovedellä (VA Turku & Pori MO 41, Ruoveden
maanjako-oikeuden pk. 22.9.1795 sekä MHA H 68: 6/9 Sonnanmaa ja Son-
nanlax).

Olaff Wnala oli todistamassa Lempäälän laamanninkäräjillä 4.1.1465
Kuokkalan ja Messukylän rajojen oikean kulun. Mukana oli ainakin kak-
si muuta vesilahtelaista (Ssywrth Hinssala ja Niels Hoika), FMU IV 3253,
or.p. UUB.

I Sonna

JUSSI OLAVINPOIKA mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 10, 1544: 9,
1546: 6. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 1, ny 6.5. Jons Ticku mk 1546,
Tecku mk 1552. Lv 1558-59: 1½-1, 1561-62: 3-1½, 1564-71 ka 1 1/16.
Jons Tijckoj pm 1562, Tiika pm 1563, Tikonpoicka pm 1565, Tikonpoica
pm 1566, Tikoinpoika pm 1567-71, Olsson mk 1566-67.

Sak tk 1551 Jons Unaialan jättänyt suorittamatta "kuninkaan oikeu-
det", kk 1551 Jonss Tijkonpoijca t > Heinutsun Martti (talo I), sk
1553 Jons Tiikonpoica sakko 3 markkaa vahingonteosta, koska hän oli
leikannut jonkin verran heinää Pietari Karjalaisen niityltä (Lempäälä,
Ahtiala talo Ia), sk 31.3.1565 Jons Unaialan laiminlöi kyytivuoron, lk
27.2.1567 Jons Tikoinpoika jättänyt apuveron suorittamatta. Jönss
Tiickoi lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v.

HEIKKI JUSSINPOIKA mk 1569- , k 1569: 6. Hen. Ionsson mk 1569-71.
Sak stk 9.5.1556 Hen. Tiickoij t > Kahnalan Paavo (talo III), kk 30.8.
1556 Hendrich Tiickoij t > Olavi Tohka (Pörölä talo IV), sk 1559 Hen.
Tikoinpoika t > Agnett j Mäyttä (= Mäkiöisten yks.tila), kk 1560 Man-
tereen Hen. Knape t > Hen. Tiikonpoika. Hv 1571 Henric Ionsson ku 5, hev
2, le 3, nk 0-0-2-0, la 3, oa 68: 5, ny 8.375.

II liitetty 1569 Kosken Multaseen

MARKKU 1540-68, pm 1558- . K 1540: 4, 1546: 6. Karja 1540: hev 1, le

2, nk 2, la 5, ny 5.625. Lv 1558-59: 2½-3, 1561-62: 3-2, 1564-71 ka 1 1/16. Marcus Ticku mk 1546, Tecku mk 1552, Tijckoiij pm 1562, Marchus Tikon^{ca} pm 1565-66. Marchus Tiickoj lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, samoin Marchus Tikoiij Vnaialan 1556, VA 2000 f. 31v. Sak tk 1551 Marcus Tijckolan todettiin tehneen "täyden ryöstön", mutta pääsi 40 markan sakoilla, kevk 1558 Marcus Unaialan laiminlöi kyytivuoron. Mk 1569: kylästä siirretty yksi manttaali ja k 6 Kosken kylän Martti Tapaninpojalle (talo III). Martti muutti Kurkelaan (talo IIB).

III Honkki

OLAVI TAPANINPOIKA 1540-56, pm 1562. K 1540: 4, 1541: 6, 1544: 7. Karja 1540: hev 1, le 2, nk 2, la 5, ny 5.625. Lv 1562: 3. Oluff Staffansson mk 1553-56. Oleff Vnalan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, Oluff Staffanss. Vnaialan lunastus 1556 samoin 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. 1551 lm kahdesti: tk 51 Olaff Sulka_en, kevk 51 Oluff S_lcka_a. Sak tk 1551 Olaff Staffansson ibm (Unaialan) jättänyt suorittamatta "kuninkaan oikeudet". Oluff Staffansson pm vielä 1565-71, lv ka 2 1/7.

MIKKO OLAVINPOIKA mk 1558- , pm 1558-61, 1564. K 1558: 7. Lv 1558-59: 3-3, 1561: 2, 1564: 2. Michel Olsson mk 1558-61, pm 1558-61, mk 1569-71. Sak sk 2.1.1570 Michill Ollsson Vnaialan huonot aidat ja sillat, Silvoilan Paavo Pertunpoika t > Mickill Ollsson Unaijalan. Hv 1571 Michell Ollsson ku 5, hev 1, le 4, nk 0-0-1-0, la 3, oa 74:3, ny 6.875.

LUUKAS sak stk 9.5.1556 Lucas Vnalan t > Heinutsun Martti (talo I), tk 1559 Menkalan Esko (talo III) t > Luchas Sulcha_alan, kk 1560 Luchas Vnaialan t > Kolkkilan Erkki (talo I) rovkär 17.10.1560 Luchas Vnaialan vastuupakoilu, sk 8.1.1561 Lucas Vnaialan lyönyt äitipuoltaan, sk 1563 Arpiaisten Simo löi Luchas Vnaialan.

IV Pispä

OLAVI JUSSINPOIKA 1540- , k 1540: 10, 1541: 12, 1544: 10, 1546: 11, 1552: 6, 1553: 10. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 2, la 8, ny 10. Lv 1558-59: 3-4½, 1561-62: 4-2, 1564-71 ka 1 15/16. Ol. (Oluff, Oleff) Pispä mk 1540-42, 1553-56, 1558-62, 1564-68, pm 1558-59, 1561-66, 1568-69, 1571, Oluff Piispa pm 1570. Ol. (Oleff, Oluff) Ionsson (Ionss., Ionsson) mk 1544, 1546, 1552, 1569-71.

Oluff Pispä Vnaialan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Lm kahdesti: kk 51 Olaff Pispä, kk 59 Oluff Vnaialan.

Sak tk 1551 Olaff Pispä jättänyt "kuninkaan oikeudet" suorittamatta, kevk 1558 Oluff Pispä laiminlöi kyytivuoron, sk 1563 Oluff Pispä Vnaialan huonot aidat ja sillat, tk 1564 Oluff Vnaialan t > Pörölän Heikki.

Hv 1571 Oleff Ionsson ku 10, hev 1, le 5, nk 0-1-1-0, la 6, oa 83:6, ny 8.75.

PAAVO tk 1557 Poffual Pispä lm.

taloihin sijoittamatta:

kk 1559 Jacop Unialan t > Lohnatin Klemetti (talo I).

TENHAMOINEN Tenhamois mk 1540-43 käsitti Pörölän, Silvolan, Tohkan ja Halmeenmäen.

Larentz Thenhoma lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Strödda domböcker, Protokoller från konungsdom och konungsräfst, Hogenskild Bielken ja Knut Liljen tuomio 21.6.1564, johon sisältyy kopio Hartvig

Jaakonpojan laamannintuomiosta 1479.

PÖRÖLÄ Pöröilä mk 1544, Pöröilä mk 1546 ja 1552, jolloin siihen luettiin samat asumukset kuin Tenhamoisiin ja lisäksi Mäkiöinen l. Mäyt-tä. Pörönemi mk 1558, 1561, pm 1558-65. Pöröilä 1565- usein.

I + II Pörö

Olaff Pöräsilmä lm Vesilahden kesäkäräjillä 17.7.1505, FMU VI 5131 k.

I ESKO 1540-52, k 1540: 8, 1544: 7. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 5, la 7, ny 12.375. Talo on ollut 1553-56 talon II Heikin viljelyksessä. LAURI HEIKINPOIKA 1558- , k 1558: 4. Lv 1558-59: 0-1½, 1561-62: 2-1, 1564-71 ka 3/16. Lasse sutar (suthar) mk 1558-68, pm 1558-71. Lasse Hindersson mk 1569-71. Lass sutar Pörölän lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 34. Sak kevk 1558 Lasse sutar Pörö^{mi} laiminlöi kyytivuoron, sk 8.1.1561 Lasse Pöröön huonot aidat ja sil-lat. Hv 1571 Las Henricsson ku 5, hev 1, le 2, nk -, la 3, oa 33:1, ny 4.375.

II HEIKKI ESKONPOIKA 1540- , k 1540: 8, 1544: 7, 1553-56: 15 (myös talo I), 1558: 11, 1565: 12, 1569: 18 (Kurkela talo V k 6). Karja 1540: hev 2, le 4, nk 2, la 7, ny 9.875. Lv 1558-59: 10-10, 1561-62: 4-7, 1564-71 ka 7 15/16. Hen. Kösti mk 1546, Koski (?) mk 1552, Hen. Pöröij mk 1553-56, Hen. Eskillsson mk 1569-71, pm 1569-71. Hen. Pöröijlän lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. 1551-71 lm 18 kertaa: rovkk 3.12.51 Henric Pörälän, rovtk 20.1.51 Hen. Pöröilän, sk 53 Henrich Pöröilän, tk 54 Hen. Poröij, kk 54 Henrich Pöröij, kk 55 Hen. Pöröij, sk 63 Hen. Pöröij, kk 64 Hen. Pöröilän, sk 64 Hendrich Pöröilän, lk 65 Hen. Eskilsson Pöröilän, kk 65 Hendrich Pöröij, sk 27.1.66 Hen. Eskillsson Pöröilän, lk 66 Hen. Pöröij, kk 66 Hen. Eskilsson Pöröilän, sk 66 Hen. Eskilsson Pöröilän, lk 67 Hendrich Pöröilän, kk 67 Hen. Eskilsson Pöröilän, kk 71 Henrich Pöröi.

Sak tk 1551 Menkalan Heikki (talo III) teki vahinkoa på Hen. Pöräniemes höö, tk 1554 Mantereen Lasse Herrainen (talo VII) esitti väärän syytöksen > Henrich Poröij, tk 1559 Menkalan Esko (talo III) t > Hen. Pöröniem, tk 1564 Unajalan Olavi (talo IV) t > Hen. Pöröilän, kk 67 sakko tottelemattomuudesta käräjillä (oli samojen käräjien lautamies).

Hv 1571 Henric Eskilsson ku 30, hev 3, härkiä 1, le 15, nk 0-2-3-3, la 10, oa 286:2, ny 27.25 (molemmat parhaita pitäjässä).

KLEMETTI ESKONPOIKA Clemet Pörälän lm kk 1559, Clemet Eskilsson Pöröilän sk 13.3.1568 t > Menkalan Klemetti Eskonpoika.

SILVOLA Sil_oila mk 1553-1558, 1561, 1569-71, pm 1558, 1561. 1553-56 mukana Tohka, Halmeenmäki ja Mäkiöinen. Todellisuudessa kyseessä on yksinäistila.

MATTI 1540-43, k 1540: 6. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 3, la 6, ny 11.25. Sak rovkk 1551 Huoroilan Pietari (Lempäälään kuulunut talo) t > Madz Sil_o ibm (ibm turha).

PERTTU 1544-52, k 1544-5, 1546: 9. Bertil Sil_oi mk 1544, Bertil Sijluoij mk 1546, 1552.

MAARIT 1553-56, k 1553: 6. Maritth ibm mk 1553, Margreth ibm mk 1554-56. Sak rovtk 26.5.1555 Kerttu, Enevaldin vaimo (Halmeenmäestä) käytti sopimatonta kieltä naapuristaan Margretista. Silvolan ja Halmeenmäen yksinäistilojen välimatka on noin 1 km.

PAAVO PERTUNPOIKA 1558- , k 1558: 6. Lv 1558-59: 2½-3½, 1561-62: 2½-1½, 1564-71 ka 1 5/8. Poffual Bertilsson mk 1558-61, pm 1558-61, Päuall Siluoilan mk 1565-68. Poffuall Siluoilan lunasti 1556 päivätyö-

hauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Sak sk 8.1.1561 Poll Siluolan huonot aidat ja sillat, sk 2.1.1570 Påuall Bertillsson Sil_oilan t > Unajalan Mikko Olavinpoika (talo III). Hv 1571 Siluåla; Poual Bertillsson ku 20, hev 1, le 4, nk 0-3-2-0, la 1, oa 78:6, ny 8.625.

Tukholman raastuvanoikeudessa 1569 Matti Pertunpojan leski Kirsti ja hänen miesvainajansa veli Pauel Bertilson j Wessijlax sochn ilmoittivat sopineensa perinnön jaosta, ja Paavo sanoi ottaneensa jo vastaan perintönsä. Stockholms stads tänkeböcker 1568-75 s. 25.

TOHKALA Tochkala mk 1558-71, pm 1558, 1561, 1569-71.

PIETARI 1540-43, k 1540: 4. Karja 1540: hev 2, le 2, nk 2, la 6, ny 7.75.

SIMON 1544, k 5.

PIETARI 1546-56, k 1546: 5, 1553: 6. Per Tochka mk 1546, 1552-54, 1556, Per Tohka mk 1555. Per Tochka lunasti 1556 päivätyöhauet pan-nilla ruista, VA 2000 f. 33v. Sak sk 1556 Per Tochka laiminlöi kyyti-vuoron. Pm 1562-63 Per Tochka, lv 1562: 2.

OLAVI PIETARINPOIKA mk 1558- , pm 1558-61, 1564- . K 1558: 6. Lv 1558-59: 1-2, 1561-62: 2½, 1564-71 ka 7/8. Oleff Tochka mk 1558-61, pm 1558-61. Oluff Persson mk 1569-71.

Sak tk 1551 Olaff Tohka "kuninkaan oikeudet" suorittamatta, sk 1554 Oluff Tohka t & Menkalan Matti (talo I), kk 1556 Unajalan Heikki Tiikkoi t > Oluff Tochka ja Oluff Tochka t > Menkalan Niilo (talo Ia), tk 1557 Oluff Tochka t & (Kurkelan) Olavi Hietalainen, kk 1558 Oluff Tochka t > Madz Varesnemen (Kurkelasta ?), tk 1559 Oleff Tochka t & Poual Kahnalan (talo III), tk 1569 Oluff Tochkalan veroheinät toimittamatta, sk 2.1.1570 Oluff Tochkalan huonot aidat ja sillat. Oluff Tochka lunasti 1556 päivätyöhauet rahalla ja pannilla ruista, VA 1998 f. 48 r-v.

Hv 1571 Tochkala: Oleff Persson ku 5, hev 1, le 3, nk -, la 1, oa 44:3, ny 5.125.

HALMEENMÄKI Halmäen mk 1558, pm 1558, Halmäyten pm 1561, Halmenmäki mk 1565-71, pm 1569-71.

HEIKKI 1540-43, k 1540: 4. Karja 1540: hev 1, le 2, la 3, ny 4.375. Hen. Halmenmaki mk 1540, Hen. Halmenmeki mk 1541-42.

YRJÖ 1544-52, k 1544: 4. Jören Halme^{ki} mk 1546, 1552. Sak sk 1550 Jören ibm (Hetalan, ks. Kurkela), Kurkelan Olavi Hietalainen löi.

ENEVALD HEIKINPOIKA 1553- , k 1553: 6, 1558: 10. Lv 1558-59: 1-6½, 1561-62: 3½-4, 1564-71 ka 3 7/16. Enevaldh Halmemäen mk 1553-56. Enevaldh Hin.sson mk 1569-71. En_ald Halmemäen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1998 f. 48, VA 2000 f. 31v.

Sak sk 8.12.1553 Kerdrud Eneualdz hustrw käytti sopimatonta kiel-tä naapuristaan Margretista (Silvola), kevk 23.4.1554 En_aldh Halmenniemen vastuupakoilu, sk 1563 Heinutsun Tuomas (talo IIb) t > En_aldh Halmäen, sk 2.1.1570 Kurkelan Heikki Mikonpoika (talo III) t > En_ald i Halmemäkij.

Hv 1571 Halmemäki: Eneuald ku 5, hev 2, le 6, nk 0-2-2-1, la 4, oa 110:5, ny 13.

ERKKI (?) sak tk 1560 Simo Hyvätti (Valkkisista) t > Erich Halmäen (etunimi voi olla kirjurin erehdys, p.o. Eneuald).

MÄKIÖINEN eli **MÄITTE** (Ylämäki) oli Kurkelaa mk 1540-43, Pörölää mk 1544-52, Silvoilaa mk 1553-56, yksinäistilana Mäythä mk 1558, 1560, 1562, pm 1565; Mäytthä pm 1558; Mäytä mk 1559, 1564, 1566-67, pm 1566-69; Mäyttä pm 1559, Mäythe mk ja pm 1561, Mäytälä pm 1571. Mäkiöis pm 1562-63. Luettiin Halmeenmäkeen mk 1565, 1568 ja Kurkelaan mk 1569-71.

I Seppälä

ESKO 1540-43, k 1540: 12. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 4, la 7, ny 10.875. Eskil Mekios mk 1540, Eskel Mekioisten mk 1541, Mekiosten mk 1542.

MIKKO 1544, k 9 (erotettu k 3 Varaniemen Klemetille, ks. Kurkela IV).

PERTTU 1546-52, k 1546: 13.

REKO mk 1553-65, pm 1558-64. K 1553: 12. Lv 1558-59: 1½-2½, 1561-62: 3½-1½, 1564: 2. Grels Mäyten mk 1553-55, Mäythen mk 1556, Grelss Mäijttä mk 1565. Sak sk 1550 Grees Mäckisten huonot aidat, sk 1556 Grels Miettu laiminlöi kyytivuoron, kevk 1558 Grels Mäyten laiminlöi kyytivuoron, sk 1560 Grels Mäijthen huonot aidat ja sillat.

AGNETA sak sk 1559 Hen. Tikoinpoika (Unajala talo I) t > Agnett j Mäyttä.

PIETARI REKONPOIKA pm 1565-66, lv 1565-66: 2-1. Per Grelss. pm 1565-66.

PIETARI ANTINPOIKA mk 1567- , pm 1567- . K 1567: 6, 1569: 6½. Lv 1567-71 ka 1 2/5. Per smedh (smidh) pm 1567-69, 1571, Per Mäijttä mk 1568, Peder smedh Mäijttä pm 1570.

Sak sk 15.12.1566 Per smedh Kurkelan tehnyt vahinkoa in oppå Oleffz åker (Kurkela talo I), sk 13.3.1568 Valkkisten Tuomas Pietarinpoika (talo I) t > Per Andersson Kurkelan, sk 14.1.1571 Per smedh t > Markku Sassi (Mustinen talo V).

Hv 1571 (Kurkelassa 1.) Per Andersson ku 5, hev 1, le 5, nk 0-2-0-0, la 4, oa 74:3, ny 8.5.

Vuoden 1439 alistumiskirjeessä on Vesilahden puolesta rauhantakaajana arvoituksellinen Olaff Mogris (Codex Särkilähti f. 54, REA 476 s. 369). Koska luettelossa on useita nimiä kirjoitettu heikosti, voi arvella, että alkuperäisessä kirjeessä on ollut Olaff Mäytis, jota jäljentäjä ei ole pystynyt ymmärtämään. Oudon nimimuodon Mäythen takana lienee suomen Mäitten (gen.), lyhennys Mäkiöisistä.

On luultavaa, että Ylämäen kolmannes ja jakokunta ovat saaneet nimensä juuri tästä Kosken kylän kosken kaakkoispuolisesta mäkiseudusta. Se on ehkä ollut varhaiskeskiaikainen käräjäpaikka.

KURKELA

Peter Korkäla lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Strödda domböcker, Protokoller från Konungsdom och konungsräfst.

I

OLAVI MIKONPOIKA 1540-56, k 1540: 16, 1544: 14. Karja 1540: hev 2, le 10, nk 6, la 14, ny 18.75. Oleff Michelsson mk 1546, 1552, Oluff Tiihalajnen mk 1553, Tiihalajnen mk 1554, Tiihalainen mk 1555, 1556. Oleff Kurckelä lm rovtk 1555. Oluff Tiihalainen lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 2000 f. 33v.

OLAVI HEIKINPOIKA 1558-1611, k 1558: 14, 1566: 12. Lv 1558-59: 1½-5½, 1561-61: 4-3, 1564-71 ka 4 5/8. Oluff Hen.sson mk 1558-71, pm 1558-71. Oleff Hen.sson aff Kurckelaby sai 12.4.1558 Juhana herttualta verovapauden tulipalon vuoksi, VA 2064 f. 59.

1560-71 lm 20 kertaa: Oleff Kurckelan kk 60, Oluff Kurkela rovkär 17.10.60, Oluff Kurckelan tk 64, Oluff Hen.sson Kurckelan kk 64, sk 64, lk 65, Oleff Kurckelan kk 65, Oluff Hen.sson Kurckelan sk 66, Oluff Kurckelan lk 66, Oluff Hen.sson Kurckelan kk 66, sk 66, kk 67, lk 68, Oluff Persson (?) Kurckelan kk 68, Oluff Hendersson Kurckelan sk 68, Oluff Kurckelan tk 69, Oluff Hen.sson Kurckelan sk 2.1.79, Oleff Kurckelan sk 14.1.71, tk 26.3.71, kk 31.8.71.

Sak 18.8.1557 Oluff Hendersson Kurckelan t > talon I Ib Martti Tapaninpoika, sk 8.1.1561 Oluff Kurckelan t > Lohnatin Paavo (talo VI), tk 1569 Oluff Hin.sson Kurckelan t > talon I Ib Marcus.

Hv 1571 Oleff Henricsson ku 15, hev 2, le 8, nk 1-2-0-1, la 6, oa 129:3, ny 14.75.

II Tapola ja Uotila

TAPANI 1540-56, k 1540: 8, 1541: 13, 1544: 12. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 6, la 8, ny 16. Staffan Kurckelan lunasti 1556 päivätyöhauet panilla ruista, VA 2000 f. 33v.

IIa (Tapola) LAURI TAPANINPOIKA 1558- , k 1558: 12, 1564: 6 (talo halottu). Lv 1558-59: 2-3½, 1561-62: 4-1½, 1564-71 ka 1 5/8. Lasse Staffansson mk 1558-71, pm 1558-68. Sak kevk 1558 Lasse Staffansson ibm (Hietalan) laiminlöi kyytivuoron, sk 13.3.1568 Hakimäen Klemetti Paavonpoika (talo I) t > Lasse Staffansson Kurckelan. Hv 1571 Las Staffansson ku 2, hev 1, le 4, nk 0-2-0-0, la 3, oa 57:- , ny 7.375.

I Ib (Uotila) MARTTI TAPANINPOIKA mk 1564-68, pm 1564- . K 1565: 6. Lv 1564-71 ka 3/4. Morthen Staffansson pm 1565-71. Morten Staffansson aff Kurckelaby sai herttua Juhanalta 12.4.1558 verovapauden tulipalon vuoksi, VA 2064 f. 59 (siis Martti on ollut sitä hakemassa. Vain talo I, II ja III ovat palaneet, ne ovat siis olleet vähän erillään kylän muista taloista). Sak kk 1557 talon I Olavi Heikinpoika t > Morthen Staffansson ibm. Siirtyi Koskelle, ks. talo III.

MARKKU AUGUSTINUKSENPOIKA mk 1569- , k 1569: 6. Marchus Agusson mk 1569-71. Sak tk 1569 talon I Olavi Heikinpoika t > Marcus ibm, sk 2.1.1570 Marcus Kurckelan huonot aidat ja sillat. Hv 1571 Marcus Tjöko ku 2, hev 1, le 4, nk 1-0-0-0, la 3, oa 58:1, ny 6.875. Muutti Unajalasta, ks. siellä talo II.

III Kupari

ESKO 1540-43, k 1540: 8, 1541: 13. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 5, la 12, ny 14.

MIKKO ESKONPOIKA 1544- , k 1544: 9, 1554: 10, 1566: 12. Lv 1558-59: 4-5½, 1561-62: 4-1½, 1564-71: 3 9/16. Michel Kupari mk 1546, 1552-61, Kupar mk 1565, pm 1558, Kupari pm 1565-71. Michell Eskilsson mk 1569-71.

Michel Kupari Kurckelan lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Michell Koppas sai 12.4.1558 verovapauden tulipalon vuoksi, VA 2064 f. 59.

1551-69 lm 19 kertaa: Michel Kupari rovtk 51, sk 53, kevk, sk ja rovk 54, rovtk ja kk 55, stk ja kk 56, sk 58, tk 59, kk ja rovk 60, kk 65, Michel Koppas tk 61, Michell Kupari Kurckela tk 64, Michill Eskilsson Kurckelan sk 67, sk 69. Michel Kurckela oli etsikkokäräjillä 15.7. 1564 Pirkkalan nimismiestalossa lm Vesilahden puolesta, VA Ylä-Satakunta KOa 73 f. 721 v- .

Sak sk 1559 Michel ibm t & Oleff Kurkelan.

Hv 1571 Michel Eskilsson ku 10, hev 2, le 6, nk 2-0-2-0, la 6, oa 107:4, ny 12.75.

HEIKKI MIKONPOIKA sak sk 2.1.1570 Hinrich Michillsson Kurkelan t > Halmeenmäen Enevald. Vuoden 1589 tarkastusmaakirja: Vitsakoskella on 1½ äyrin manttaali, jota asuu Anders Melainen på Wäsilax Eremarck aff Hendrich Cupari. Eräsijan sanotaan otetun asutukseen vouti Niilo In-genpojan aikana (1547-61), VA 2401b f. 604. Antti Melanen on kuitenkin tullut uudisasukkaaksi vasta 1578 Melasenkoskelle ostettuaan kolme pilkanmaata Vitsakosken erämaalta, Matti J. Kankaanpää VRT s. 166. Vuoden 1509 laamannintuomio Vitsakoskenmaan metsän ja kalaveden rajoista sulkee Melasenkosken Vitsakoskenmaan ulkopuolelle, kun se taas tarkoin sisältää Vilppulan jakokunnan ja Kuoreniemen. Isonjaon aikaan tätä tuomiota käytettiin hyväksi Vilppulan jakokunnan ja Kuoreniemen riidassa Melasta vastaan. VA Turku & Pori MO 41/1, Ruoveden maanjako-oikeuden pöytäkirja 30.6.1795 f. 39v-43. Antti Melasen asuminen Vitsakoskella perustuu 1500-luvun lopun miesten tietämättömyyteen vanhemmista aluejaoista. Kuparin eräsija on siten ollut Melasenkoskella eikä Vitsakoskenmaalla.

IV autioitunut

ANNA 1540-42, k 1540: 6, 1541: 4. Karja 1540: hev 1, le 3, la 1, ny 5.125.

KLEMETTI 1544-52, k 1544: 3. Clemet Varanemen mk 1546, 1552.

MATTI sak kk 1558 Olavi Tohka t > Madz Varesnemen, VA 2064 f. 48v. Asunut itsellismiehenä autiotilalla?

V liitetty Pöröön 1567

Olle Hetalainen lm Vesilahden laamanninkäräjillä 11.2.1509, VA Turku & Pori MO 41/1, Ruoveden maanjako-oikeuden pk. 30-6.1795.

OLAVI 1540-67, k 1540: 6, 1544: 7, 1546: 3, 1552: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, la 1, ny 5.125. Lv 1558-59: 0-2, 1561-62: 2-3, 1564-67: 2-0-0-0. Ol. Hetalan mk 1541-42, Oleff Hietalan mk 1546, Oluff Hietalaynen mk 1554, Hietalainen mk 1555-61, Oluff Hieta mk 1565-67, Hietalainen pm 1558-59, 1565-67.

Sak sk 50 Oleff Hetalan t > Yrjö (ks. Halmeenmäki), stk 9.5.1556 Oluff Hietalan ei suorittanut kärjäkyytejä, kk 30.8.1556 Mantereen Lasse (talo Ib) t > Oluff Hietalaynen, tk 1557 Oluff Hietalainen t & Olavi Tohka, kevk 1558 Oluff Hietalan laiminlöi kyytivuoron, sk 1563 Oluff Hietalainen t > Mantereen Matin vaimo Kaarina (talo II), lk 1565 Oluff Hietalan laiminlöi kyytivuoron.

V liitetty Tapolaan

OLAVI 1544-56, k 1544: 5, 1553: 4. Ol. Saren mk 1544, Oleff Saren mk 1546, Oluff Saren mk 1553, Saaren mk 1554-56.

Autiona 1558-68.

REKO LAURINPOIKA mk 1569- , pm 1567- . K 5. Grels Larsson mk 1569-71, Grels Soickoi pm 1569, Suckoii pm 1568, 1570-71. Lv 1567-71 ka 4/5. Sak kk 1566 Grels Kurkelan huonot aidat ja sillat, kk 1568 Grels Larsson Kurkelan huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha. Hv 1571 Gres Larsson ku -, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 1, oa 28:6, ny 4.625.

MUSTINEN

I Laitikka

Jons Mustis lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta, KOa 51 f. 3v.

JUSSI mk 1540-68, pm 1558- . K 1540: 8, 1541: 14, 1544: 15. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 6, la 4, ny 11.5. Lv 1558-59: 3-3½, 1561-62: 4-4, 1564-71 ka 2 7/8. Jons Ladicka mk 1546, 1552, 1555, Jons Laidicka mk 1553, 1554, 1561, 1566, Jons Laidicha mk 1558-60, Jons Laijicka lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, ja 1556 Jons Laidicha samoin 10 äyrillä, VA 2000 f. 31.

1550-64 lm 14 kertaa: Jönss Laydick sk 50, Jons Ladicka sk 53, Jons Laijicka rovk 54, tk ja kevk 57, Jons Laijricka rovtk 55, Jonss Ladhicka kk 57, Jons Laidicka kevk 54, stk 56, kevk 58, sk 58, sk 59, kk 60, Jons Laidicka Mustis tk 64.

Sak kevk 1551 Ionss Ladhicka t > Valkkisten Michil Kalssi (= Koski talo I), sk 1553 Kahnalan Reko (talo II) t > Jons Ladicka ja sama Reko sai 40 markan sakon siitä, että oli väärin syyttänyt varkaudesta Laidicka Jons, stk 1556 Jonss Laidich sai sakkoa kolme markkaa sopimattomasta kielenkäytöstä oikeuden edessä (istui lautakunnassa), kevk 1558 Jons Laidicka sai sakot, koska oli repinyt Marchus Sassilas fiskverck ja lyönyt tätä (talo V), lk 1565 Jons Laidicka Mustis laiminlöi kylvivuoron, kk 1565 Jons Laidicka huonot aidat ja sillat.

ANTTI kk 1554 lm Anders Ladicka.

ANNA kk 1559 Anna Laitikkalan t > saman kylän Tuomas (talo II).

ERKKI JUSSINPOIKA 1569- , k 1569: 15. Erich ionsson mk 1569-71. Hv 1571 Eric Ionsson ku 10, hev 2, le 5, nk 0-2-1-1, la 6, oa 98:6, ny 11.75.

II Kukkola

ANTTI PIETARINPOIKA mk 1540-65, pm 1558- . K 1540: 8, 1544: 10, 1546: 8. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 5, la 9, ny 11.625. Lv 1558-59: 3-4, 1561-62: 3-2, 1564-71 la 2 1/8. Anders Pyni mk 1546, 1552. Anders Kukoi mk 1553, pm 1558-59, Kuckoi mk 1554-58, Kuckoi pm 1561, Kukoi mk 1565, Anders Persson pm 1565-71. Anders Kuckoi lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, ja 1556 Anders Kukoi ihm samaten 10 äyrillä, VA 2000 f. 32. Anders Kuckoi lm rovtk 1555.

TUOMAS ANTINPOIKA 1566- , k 1566: 8. Thomas Kukoi mk 1566, Kuckoi mk 1569-71. Sak kk 1559 Anna Laitikkalan t > Thomas Mustisten, kk 1560 Heikki Kemppe (Menkala II) t > Thomas Kuckoi, kk 1565 Thomas Kuckoi Mustis huonot aidat ja sillat.

Hv 1571 Thomas Andersson ku 5, hev 1, le 4, nk 0-2-1-0, la 3, oa 66:7, ny 7.875.

III Mulli ja Ollila

NIILO 1540-52, k 1540: 8, 1546: 9. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 2, la 7, ny 9.875. Nils Martin mk 1546, Marttin mk 1552. Sak sk 1550 Nils Mustisten huonot aidat.

LAURI 1553-54, 1556, mk 1553: 9.

NIILO LAURINPOIKA mk 1555 Nils Mulli k 9, pm 1563 Nils Larss, pm 1562-63 Nils Larsson, lv 1562: 2½.

ELINA kk 1555 Elin Mulli t & Vännilän Elina.

MATTI NIILONPOIKA mk 1558-65, pm 1558-61, 1564. K 1558: 9. Lv 1558-59: 3-2, 1561: 3½, 1564: 2. Madz Mulli mk 1558-65, pm 1558-64. Madz Nilsson Mulli Mustisten lunasti 1556 päivätyöhauet 1¼ pannilla ohraa, VA 2000 f. 34. Sak kevk 1558 Vännilän Erkki t > Madz Mullis dreng, joka oli tehnyt vahinkoa Erkille, sk 8.1.1561 Mattz Mustis huonot aidat ja sillat.

ANTTI NIILONPOIKA pm 1565- , mk 1566-84, k 1566: 9. Lv 1565-71 ka 1 11/14. Anders Mulli pm 1565-71 (myös Mullii), mk 1566-68. Anders Nilsson mk 1569-71. Hv 1571 Anders Nilsson ku 5, hev 1, le 2, nk 0-0-1-0, la 3, oa 38:1, ny 4.875.

IV autioitunut

MARTTI 1540-52, k 1540: 4. Karja 1540: hev 2, le 4, nk 4, la 7, ny 10.875. Sak sk 1550 Märthen Mustisten huonot aidat.

MIKKO 1553-56, k 1553:7, 1556: öde. Michel Marttinen mk 1553-56.

V Sassi

NIILO PIETARINPOIKA 1540-52, k 1540: 8, 1541: 14, 1544: 13. Karja 1540: hev 2, le 6, nk 7, la 10, ny 14.75. Nils Persson mk 1541-42, Nils Tattar mk 1544, 1546, Nattar mk 1552.

JUSSI mk 1553-65, pm 1558-61, 1564. K 1553: 13. Lv 1558-59: 3-3½, 1561: 4, 1564: 4. Jons Sassi mk 1553-56, Sasi mk 1558-61, pm 1558-59, Sassi pm 1561, Jons Sassi mk 1565. Jons Sassi lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, ja 1556 Jons Sassi Mustisten samoin 10 äyrillä, VA 2000 f. 31. Sak sk 1556 huonot aidat ja sillat. Talo on halottu 1567.

Va MARKKU KNUUTINPOIKA pm 1562, 1565- , mk 1566- . K 1566: 13 (vielä yhteinen vero), 1567: 7. Lv 1562: 1½, 1565-71 ka 2 13/14. Marchus Sassi pm 1565, mk 1566, Sassi pm 1569-71, Marchus Knutzsson mk 1569-71. Sak kevk 1558 talon I Jussi Laidikka oli repinut Marchus Sassilas fiskverck, kk 1565 Marchus Sassi ibm (Mustis) huonot aidat ja sillat, kk 1566 Marchus Sassi Mustis t > Mantereen Lasse Herrai-nen, kk 1566 Marchus Sassi huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha, tk 1569 Marcus j Mustis veroheinät suorittamatta, sk 14.1.1571 Marcus Szasi, Mäytän Pietari Seppä löi. Hv 1571 Marcus Knutzsson ku 5, hev 2, le 2, nk 0-2-1-0, la 4, oa 61:7, ny 8.

Vb MATTI JUSSINPOIKA pm 1565- , mk 1567- , k 1567: 6. Lv 1565-71 ka 7/14. Madz Sassi pm 1565-68, Sassi 1569-71, Madz Ionsson mk 1567-71. Taloa ei ole hv:ssa.

Lempäälän tk 1564 Thomas Sassilan vastuupakoilu (Lempäälässä ei ole Sasseja). taloihin sijoittamatta kk 1551 Jörghen Mustisthen, (Hakimäen) Clemith Nichkolan löi.

VÄNNILÄ kylä luettiin Mustisiin mk 1540-56.

I Erkkilä ja Yrjölä

Per Wänni lm Vesilahden laamanninkäräjillä 29.1.1537, VA Ylä-Satakunta KOa 51 f. 36v.

PIETARI 1540-62, pm 1558-61. K 1540: 8, 1541: 15, 1544: 16, 1558: 20. Karja 1540: hev 3, le 6, nk 4, la 10, ny 15.25. Lv 1558-59: 9-9, 1561: 7½. Per Vennj mk 1546, 1552, Per Venni mk 1553, Wenni mk 1554-59, Venni mk 1561, Wänni pm 1561. Per Vennilän lunasti 1556 päivätyöhauet 10

äyrillä, VA 2000 f. 31v. 1550-59 lm 8 kertaa: Peder Vennj sk 50, Per Vennj tk 1551, rovkk 3.12.51 Per Venni, stk 9.5.56 Peder Wenni, kevk 57 Pedher Wenni, kevk 58 Peder Venni, sk 58 Peder Wenni, kk 59 Per Venni. Talo on halottu 1563.

Ia (Erkkilä) ERKKI PIETARINPOIKA 1564- , k 1565: 10. Erich Persson mk 1565-71, pm 1565-71. Lv 1564-71 ka 2 15/16. Sak kevk 1558 Erich Vennilen t > Mustisten Matti Mullin renki, joka oli tehnyt vahinkoa Erkin mailla. Hv 1571 Eric Persson ku 5, hev 2, le 6, nk 0-2-2-0, la 5, oa 108:1, ny 12.625.

Ib (Yrjölä) HEIKKI PIETARINPOIKA mk 1564-68, pm 1562- . K 1564: 11. Hen. Persson mk 1565-68, pm 1565-71. Lv 1562: 8, 1564-71 ka 2 7/8.

JAAKKO HEIKINPOIKA 1569- , k 1569: 11. Jacob Hinsson mk 1569-71. Sak tk 1557 Menkalan Antti (talo II) t > Jacåp Hen.sson Vennilän. Hv 1571 Jacop Henricsson ku 5, hev 1, le 3, nk 0-1-1-1, la 4, oa 64:3, ny 7.

II Höllilä

HEIKKI ERKINPOIKA 1540-84, k 1540: 12, 1541: 10, 1544: 16, 1546: 12, 1553: 13, 1565: 16. Karja 1540: hev 2, le 5, nk 4, la 10, ny 12.25. Lv 1558-59: 8-8, 1561-62: 4½-6, 1564-71 ka 3 9/16. Hen. Vennj mk 1540, 1546, 1552, Hen. Venni mk 1553, Wenni mk 1554-60, Hen. Venni mk 1561, Hen. Vänni pm 1561, Hen. stoor pm 1562, Hen. Erichsson mk 1569-71. Hen. Isoij pm 1563.

Eom 1552 Hendrich Vänni yksi eräsija yhteinen Heinutsun Antti Heinukaisen kanssa 24 peninkulman päässä kotoa. Ei asutettu vielä. VA 130^a f. 12. Tämä eräsija on = Patalanmaja Virroilla, ks Heinutsu talo I. Hen. Venni lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 71v, ja samoin 1556, VA 2000 f. 31v.

1551-59 lm 10 kertaa: Hen. Vänni kevk 51, Hendrich Vennj kk 51, Henrich Wenni sk 53, Hen. Venni piisp.kär. 54, Henrich Wenni kevk 54, kk 54, Hen. Venniä tk 57, Hen. Wenni kk 58, Hen. Venni sk 59, Hen. Venni rovkar 60.

Sak sk 1559 Hendrick Wenni t > (Lohnatin) Clemeth Råsell. Hv 1571 Henric Ericsson ku 10, hev 3, le 7, nk 0-0-2-2, la 7, oa 152:4, ny 15.875.

ANTTI HEIKINPOIKA sak Saarioisten tk 1571 Kehron Perttu Pentinpoika lyönyt Anders Henricsson Vänilä, Vesilahden kk 1571 Anders Wennilän huonot aidat ja sillat.

taloihin sijoittamatta:

Elin Wenni kk 1555 t & Mustisten Elina Mulli.

Knut Vennisten tk 1561 t > Onkimäen Pietari.

KOSKI oli Vännilää 1543-52, Valkkista 1553-56.

I Kaltsi

LAURI 1540-56, k 1540: 4, 1541: 5, 1546: 4, 1553: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 4, la 5, ny 7.625. Lau. Kalsi mk 1546, Lasse Kalssi mk 1552-56. Lasse Kalsi pm 1565-68 ja edelleen Lasse pm 1569- . Lv 1565-71 ka 1 5/14. Oli ehkä se vuoden 1554 bolman aff Koskis, joka suoritti voudille päivätyöhaukien lunastusrahaa 120 äyriä (12 talol-ta ?), VA 1978 f. 71v.

MIKKO LAURINPOIKA mk 1558-65, pm 1558-64. K 1558: 6, 1562: 7. Lv 1558-59: 3½-4, 1561-62: 2-4, 1564: 3. Michel Larsson mk (Larss., Larson) 1558-61,

1564, pm 1558-61, 1564, Michel Kaltzi pm 1562. Sak kevk 1551 Mustisten Jons Ladhica löi Michil Kalssi Valchisist, sk 1554 Michill Kalsw huonot aidat ja sillat, kevk 1558 Michil Larsson Koskis laiminlöi kyytivuoron.

ESKO LAURINPOIKA mk 1566- , k 1566: 7. Eskill Kalsii mk 1566-68, Eskill Larsson mk 1569-71. Sak lk 1565 Eskill Kalsii laiminlöi kyytivuoron. Hv 1571 (koko kylä luettu Valkkisiin) Eskil Larsson ku 5, hev 1, le 1, nk -, la 1, oa 18:1, ny 3.125.

TUOMAS sak lk 1567 Thomas Kalsii vastuupakoilu.

II Hoikkanen

TUOMAS 1540-68, pm 1558- . K 1540: 8, 1541: 6, 1544: 5, 1553: 6. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 1, la 3, ny 5.875. Lv 1558-59: 3½-4, 1561-62: 2-3, 1564-71 ka 1 11/16. Thomas Hoicka mk 1544, Hoiijcka mk 1546, 1552, Thomas Kosken mk 1553-56, Thomas Hoichainen mk 1558, Hoikaiainen mk 1561, Hoicka^{en} mk 1566-68. Thomas Hoichainen pm 1558-59, Hoickainen pm 1561, Hoicka^{en} pm 1565. Thomas Hoicka Koskeld lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Sak kevk 1558 Thomas Hoickainen laiminlöi kyytivuoron.

HEIKKI TUOMAANPOIKA mk 1569- , k 1569: 6. Hen. Thomasson mk 1569-71. Sak lk 1565 Hen. Koskis laiminlöi kyytivuoron. Hv 1571 Henric Tho:sson ku 2, hev 1, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 30:6, ny 4.75.

III Multanen

MARTTI TAPANINPOIKA 1569, k 1569: 6 siirretty Unajalan talosta II Martille ja Kosken kylään. Hv 1571 Morten Staffansson ku 4, hev 1, le 2, nk -, la 1, oa 32:6, ny 4.125.

taloihin sijoittamatta:

PERTTU PENTINPOIKA kk 1571 Valkkisten Mikko Simonpoika (Hyvätti) löi Bertil Bengtsson Koskis.

VALKKINEN

I Viskari

Staffan Walkis lm Vesilahden laamanninkäräjillä 1479, RA Strödda domböcker. Protokoller från konungsdom och konungsräfst, vidimaatio Hogenskild Bielken ja Knut Knutssonin tuomiosta 21.6.1564.

Tukholman raastuvassa tulivat 11.10.1505 oikeuden eteen Oleff Staffansson medh sin broder Per Staffansson ok thera syster Kaderin j Weselax sochnn ja Welkesby j Satagunna, jotka olivat Lasse Staffansson-vainajan sisaruksia, ja ilmoittivat tyytyvänsä siihen perinnönjakoon, joka oli tehty Lassen jälkeen niin kiinteästä ja irtaimesta kaikesta siitä, mitä oli Upsalan hiippakunnassa, ja vapauttivat vainajan lesken Margitin kaikesta enemmästä vastuusta ehdolla, että Margit vastaa Lassen veloista. Sockholms orig. tänkebok 1504-07 s. 139, pain. Stockholms stads tänkeböcker 1504-1514 s. 89, FMU VI 5147.

TUOMAS PIETARINPOIKA 1540-84, k 1540: 4, 1541: 6, 1544: 5, 1546: 4, 1558: 5. Karja 1540: hev 1, le 3, nk 2, la 2, ny 6.25. Lv 1558-59: 1½-2, 1561-62: 2½-1, 1564-71 ka 1 3/8. Thomas ffiskar mk 1546, fiskiare mk 1552, Thomas Viskari mk 1553-56, Thomas Diskar mk 1558-61, pm 1558-60, Thomas Wiskar pm 1561, Thomas fiskar mk 1565-68, Diskar pm 1565-68, Thomas Persson mk 1569-71. Thomas Viskar Valkisthen lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Sak kk 1551 Thomas fiskiare

t > Heikki Kurki (Kärkölän talo II), kevk 1558 Thomas Diskari laiminlöi kyytivuoron, kevk 58, Disker t > talon IIIb Jacop Pöllöij, tk 1564 Thomas ffiskare ibm (Valckisten), talon II Simo löi, Thomas Persson Valkis sk 1567 t > Per Andersson Kurkelan ja Per Andersson Valkis löi Tuomasta, kk 1568 Thomas Persson Valkis huonot aidat, sillat ja ojat, vajaa humalatarha. Hv 1571 Thomas Persson ku 5, hev 1, le 4, nk 1-1-0-0, la 3, oa 60:5, ny 7.375.

II Hyvätti

JUSSI 1540-52, k 1540: 8, 1541: 12. Karja 1540: hev 2, le 8, nk 3, la -, ny 13.5. Jons Hy_ätti mk 1546, 1552. Sak tk 1551 Jönss Hy_ätti "kuninkaan oikeudet" suorittamatta.

SIMO JUSSINPOIKA 1553-68, pm 1558- . K 1553: 10. Lv 1558-69: 2½-2½, 1561-62: 4½-1½, 1564-71 ka 1 13/16. Simon Hy_etti lunasti 1556 päivätyöhauet pannilla ruista, VA 1998 f. 48v. Simon Hy_etti mk 1553, 1556, 1565-68, Simon Hyuetty mk 1554, 1555, 1558, 1561, Simon Hyffu-ettij pm 1558-61.

Sak kevk 1554 Simon Hy_etty aff Walkis vastuupakoilu, sk 1554 Simon Heytty huonot aidat ja sillat, kevk 1558 Simon Hyffuetti laiminlöi kyytivuoron, sk 1559 Lohnatin Paavo löi Sijmon Hyuettu, tk 1560 Symon Hyuettu t > Hakimäen Erkki, sk 1563 Simon Hyuettu huonot aidat ja sillat, tk 1564 Simon Hy_ettu Valckisten t > talon I Tuomas, sk 1564 Viljulan Jaakko (talo I) t > Simon Jonsson j Valkis, lk 1565 Simon Hyuetti Valkis laiminlöi kyytivuoron. Simon Hyuetti, Hya_tty edelleen pm 1569- .

MIKKO SIMONPOIKA 1569- , k 1569: 10. Sak lk 1565 Michill Tapio ibm (Valkis) laiminlöi kyytivuoron, kk 1571 Michell Simonsson ibm (Walckis) t > Kosken Pentti Pertunpoika. Hv 1571 Michel Simonsson ku 5, hev 2, le 6, nk 0-0-3-1, la 6, oa 106:7, ny 12.75.

III Parpola ja Nisula sekä Maijala

HEIKKI 1540-54, 1556, k 1540: 16, 1544: 15, 1546: 16. Karja 1540: hev 2, le 11, nk 8, la 4, ny 19.5. Hen. Pöllö mk 1546, 1552, Hen. Pöllöij mk 1553, 1554, 1556.

IIIa Parpola ja Nisula

ERKKI HEIKINPOIKA 1555, 1558- , k 1555: 16, 1558: 9 (talo halottu). Lv 1558-59: 2½-5½, 1561-62: 3½-4, 1564-71 ka 2 3/4. Erich Henrichsson mk 1555, Erich Pöllöij mk 1558-68, pm 1558-71. Erich Hin.sson mk 1569 71. Erich Hen.ss. Pölloij lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Sak kevk 1558 Erich Valisisth laiminlöi kyytivuoron, sk 1563 Erick Pöllöij t > Per Nocki Walckis, lk 1565 Erich Pöllöii langetettiin maksamaan 40 markan sakko poikansa Matin sijasta. Matti oli tappanut Klemetti Rooselin (Lohnatti talo I), mutta kuollut itse pian sen jälkeen. Lk 1567 Erich Pöllöii apuvero maksamatta, sk 1567 Erich Hen.sson Valkis sakko vahingonteosta Barbro Hens. dotter'n niityllä. Hv 1571 Eric Hendersson ku 5, hev 2, le 4, nk 2-2-0-0, la 4, oa 74:3, ny 10.5.

BARBARA HEIKINTYTÄR sak sk 1567 Barbro Hens. dotter, talon III a Erkki tehnyt vahinkoa niityllä (oli Erkin sisar ?). Tn Parpola johtuu nimestä Barbro.

IIIb Maijala

JAAKKO mk 1558-68, pm 1558- . K 1558: 8. Lv 1558-59: 5½-5½, 1561-62: 3-4, 1564-71 ka 1 15/16. Jacap Pöllöij mk 1558-61, pm 1558-59, pm 1561,

1565, Jacop Pöllö, Pöllöij mk 1558-61, pm 1558-59, pm 1561,
1565, Jacop Pöllö, Pöllö_ 1569-71. Sak tk 8.4.1557 Jacop Pöllöis drenght
t > Järvenrannan Lasse (talo I), kevk 1558 talon I Tuomas löi
Jacop Pöllöij, kevk 1558 Jacop Pöllöij laiminlöi kyytivuoron.

LAURI JAAKONPOIKA mk 1569- , k 8. Lasse Iacobsson mk 1569-71. Sak
kk 1571 Lasse Jacobsson Valckis t > Märthen ibm. Hv 1571 Las Iacobsson
ku 4, hev 1, le 3, nk 0-1-1-1, la 5, oa 60:2, ny 7.125.

MARTTI ks. edellä Lauri sak kk 1571. Muutoin tuntematon.

seuraavaa kylän seppää ei näy maakirjoissa eikä papinmanttaaleis-sa:
PIETARI ANTINPOIKA sak kk 16.7.1554 Kahnalan Reko (talo II) tunkeutui
til Pedher i Walkis, hakkasi rikki pajan kaluston ja ajoi seppää
(smedhen) alas genom taket (staket? = aitaus), VA 1973 f. 27v, kk 1556
Peder seppä Valkisthen t > Hiirenojan Siuko (talo Ia), kk 1558 Per seppä
t > Häihenmatkan Jussi (Lempäälästä), sk 1563 talon IIIa Erkki
t > Per Nocki Walckis, sk 13.3.1568 Per Andersson Valkis t > talon I
Tuomas. Tämä seppä Pietari on kai sama mies, joka viljeli Mäkiöisten
yksinäistilaa jo 1566 ja maksoi siellä maaveroa vuodesta 1569 (ks.
Mäkiöinen).

KAHNALA

I Lemola

KLEMETTI LAURINPOIKA 1540-65, pm 1558- . K 1540: 12, 1541: 4,
1544: 5, 1552: 4, 1553: 5. Karja 1540: hev 1, le 7, nk 7, la 10, ny
13.75. Lv 1558-59: 2½-1½, 1561-62: 2½-1, 1564-71 ka 1½. Clemet Lars-
son pm 1565. Clemeth Kahnalan lunasti 1555 päivätyöhauet 10 äyrillä,
VA 1977 f. 72. Sak tk 1551 Clemeth Kachnalan vastuupakoilu, kevk 1558
Clemet ibm (Kahnalan) laiminlöi kyytivuoron. Pm vielä 1571.

LAURI KLEMETINPOIKA mk 1566-89, k 1566: 5. Lasse Clemetsson mk 1566-71.
Lass Clemetss. ibm (Kahnalan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äy-
rillä, VA 2000 f. 31v. Sak sk 1556 Lasse Kahnalan laiminlöi kyytivuor-
ron, sk 1560 talon III Paavo löi Lasse Kahnalan, kk 1566 Lass Kahna-
lan t > talon III Heikki Paavonpoika. Hv 1571 Las Clemetsson ku 2, hev
2, le 2, nk 1-0-0-0, la 2, oa 44:4, ny 6.75.

II Höyssä

REKO 1540-61, pm 1558-61, 1564. K 1540: 6, 1541: 8, 1544: 9, 1552: 8,
1553: 9, 1558: 8. Karja 1540: hev 1, le 4, nk 3, la 8, ny 8.5. Lv 1558-59:
5-4½, 1561: 3, 1564: 2. Grels Kahnalan lunasti 1555 päivätyö-
hauet 10 äyrillä, VA 1977 f. 72, samoin 1556, VA 2000 f. 31v.

Sak kk 1551 Onkimäen Simo (III) löi Gres Kachnalan, rovkk 3.12.
1551 Hakimäen Paavo (I) lyönyt pyhäpäivänä Gress Kachnalan, sk 8.12.
1553 Grels Kahnalan t > (Mustisten talo I) Jons Ladicka. Samoilla kä-
räjillä Grels Kahnalan vaati istuvan oikeuden edessä rangaistusta Lai-
tikan Jussille (Laidicka Jöns Mustinen talo I) "täydestä varkaudesta",
koska hän oli varastanut neljä Rekon vuohta. Reko kertoi niiden karan-
neen metsään ja Jussin löytäneen ne erään heinälatonsa luota ja ruok-
kineen niitä palauttamatta niitä Rekon taloon. Jussi pyysi tilai-
suutta vanna itse kahdentenatoista puhdistusvalan ja sai sen. Laut-
kunta katsoi sen jälkeen hänet syyttömäksi, ja Rekolle langetettiin
väärastä syytöksestä 40 markan sakko. Hänen köyhyytensä vuoksi ja hy-
vien miesten pyynnöstä sakko kuitenkin sovittiin alennettavaksi. Kruu-
nulle Reko maksoi vain 4 markkaa. VA 1973 f. 3v.

Sak kk 16.7.1554 Grels Kachnalan t > Heikki Hoikkainen (Ruotsila
talo II). Samoilla käräjillä Grels Kahnalan sai 40 markan sakkotuomion
tunkeutumisesta Valkkisten Pietari-sepän pajaan, missä hakkasi rikki

kalustoa, ja sepän ajamisesta pakoön läpi aitauksesta (genom taket, = ? pajaa ja sepän asumusta erottavan aidan, näin teosta tuli myös koti-rauhan häirintä). Rekon katsottiin rikkoneen rauhanvalaa (ja ansainneen siten henkipattouden), mutta hänen köyhyytensä vuoksi ja hyvien miesten pyynnöstä hänet päästettiin sakoilla. Kruunulle hän maksoi lopulta vain 4 markkaa, VA 1973 f. 27v.

Sak kevk 1558 Grels Kahnalan laiminlöi kyytivuoron, kk 1565 Gres Kahnalan t > Viljulan Perttu (talo II).

ESKO KNUUTINPOIKA 1562-83, pm 1562, 1565- . K 8. Eskill Knutzsson mk 1569-71. Lv 1562: 3½, 1564-71 ka 3 1/14. Sak kk 1567 Eskil Kahnalan huonot aidat ja sillat, sk 1567 talon III Paavo löi Eskil Knutsson ibm. Hv 1571 Eskill Knuttsson ku 3, hev 2, le 4, nk 0-2-1-0, la 4, oa 73:2, ny 10.

III Mikkola

PAAVO HEIKINPOIKA 1540- , k 1540: 2, 1541: 5, 1553: 6. Karja 1540: hev 1, le 1, ny 3. Lv 1558-59: 5-5, 1561-62: 2-4, 1564-71 ka 2 5/8. Påuell Hin.sson mk 1569-71. Poffual ibm (Kahnalan) lunasti 1556 päivätyöhauet 10 äyrillä, VA 2000 f. 31v. Sak stk 9.5.1556 (Unajalan) Hen. Tiickoij t > Poffual Kahnalan, kevk 1558 Poffual ibm (Kahnalan) laiminlöi kyytivuoron, tk 1559 Poual Kahnalan t & Olavi Tohka, sk 1560 Poll Kahnalan t > talon I Lasse, sk 1567 Påuall Hen.sson Kahnalan t > talon II Esko. Hv 1571 Poual Hendricsson ku 4, hev 2, le 5, nk 0-1-1-0, la 4, oa 82:6, ny 10.5.

LAURI PAAVONPOIKA lk 1566 Lasse Påffualsson Kahnalan, Kärkölän Mikko Laurinpoika (talo IV) löi.

HEIKKI PAAVONPOIKA kk 1566 Kahnalan Lasse (talo I) löi Hen. Påualsson ibm.